
LUBOMÍR STANČEK

HOMÍLIE rok „C“

LUBOMÍR
STANČEK

**PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Lk 21,25-28,34-36/
Bedlite a modlite sa!**

Celý cirkevný rok má mnoho sviatkov. No akými dvomi vrcholmi sú dva veľké sviatky: Vianoce a Veľká noc. A každý tento veľký sviatok má svoju zvláštnu prípravu s fialovou liturgickou farbou. Pred Vianocami toto prípravné obdobie má štyri nedele a nazýva sa advent. Toto prípravné obdobie musí mať svoju náplň – to je najhlavnejšie, čo je potrebné konať, aby tá príprava bola čo najlepšia.

Preto v advente by všetko malo spočívať zvlášť na tom, na čo upozorňuje evanjelium dnešnej prvej adventnej nedele, keď všetkých vyzýva: „Bedlite teda a modlite sa!“

Prvý advent sa začal už dávno pred prvými Vianocami, pred prvým príchodom Pána Ježiša na túto Zem. Bolo to vtedy, keď Adam a Eva svojvoľne spáchali hriech, a tak dobrovoľne pretrhli svoje priateľstvo so svojim Bohom. Vtedy sa začala najsmutnejšia časť histórie ľudstva. Človek si postupne uvedomoval, že hoci veľmi sa pokúša nadviazať spojenie s Bohom, všetko je mu márne. Sám to nedokáže, ak sa Boh k nemu nezníži a nepodá mu svoju ruku nádeje a milosrdenstva. Áno, Boh neopúšťa človeka – sľubuje mu Vykupiteľa. Čo však Boh chcel od človeka, to bola dôvera v neho, v Boha, že človek je hodný tohto veľkého milosrdenstva. Lenže nie všetci ľudia takto chápali príchod Vykupiteľa na tento svet. Mnohí naň zabudli. A dá sa povedať, že iba hrstka tých najvernejších očakávala Vykupiteľa – bedlila a modlila sa, a tak očakávala splnenie prorociev Starého zákona. Nie všetci teda prijali toto prichádzajúce svetlo.

A tak je to aj dnes. Ani dnešný advent, ani dnešné očakávanie príchodu Pána Ježiša neprežívajú všetci ľudia rovnako. Mnohí ani nevedia prečo a načo je advent. Ako ho má človek užitočne prežiť, čo má robiť počas týchto dní.

My, kresťania, musíme vedieť, že advent je príprava na príchod Pána Ježiša. Preto musíme podľa výzvy bedliť a modliť sa. Musíme bedliť, lebo príde Kristus, náš Spasiteľ. Áno, príde náš Boh, ako to aj spievame v adventných piesňach. A je len samozrejmosťou, že svojho Boha takto máme očakávať. On prichádza, aby čisté duše upevnil vo svätosti a duše poškvrnené hriechom aby sa očistili a znova nadobudli detinstvo Božie. Máme bedliť, lebo prichádza láska, ktorá má prehriať naše chladné srdcia a zapáliť ich láskou k Bohu. Máme bedliť, lebo prichádza ten, ktorý nám ukazuje cestu, odovzdáva pravý život, a to ako predpoklad a záruku dosiahnutia večného života. Prichádza ten, ktorý je všetko pre všetkých aby v ňom každý našiel svojho priateľa a brata.

My teda v neho veríme ako v svojho Spasiteľa a očakávame, že očistí naše poškvrnené duše. Je pravdou, že On sa už v dejinách narodil, že už prišiel. Ale my si musíme znova pripomenúť tento jeho príchod. Znova a znova ho musíme prežívať, aby sme tak lepšie videli a cítili, aká preveľká udalosť sa to odohráva práve na Vianoce. Áno, uznávame ho za Božského lekára, ktorý nás chce uzdraviť. Betlehemčania ho odmietli prijať do svojich príbytkov. My ho však chceme prijať do čistého srdca – nie do maštale hriechu. A na to je potrebný advent – to bedlenie, príprava mojej duše na dobrú svätú spoveď. Lebo bez čistého svedomia, akéže sú to Vianoce? Len pre človeka, ktorý sa očistil v dobrej vianočnej svätej spovedi, sú Vianoce skutočnými sviatkami šťastia, pokoja a radosti.

Cítim, že aj ty chceš Vianoce prežiť v pokoji. Preto advent musíš prežiť v skutočnej práci na očisťovaní svojej duše. A túto snahu máš vždy podporovať modlitbou. Židia v Starom zákone v modlitbe volali k Bohu: „Rosu, dajte nebesia, otvor sa nebo a vydaj Spasiteľa!“ Preto aj ty v modlitbe volaj o pomoc k Bohu po tieto dni adventu. Tvoja modlitba nech je úprimná. Nech ti pomáha poznať seba samého – dobre a dokonale. Musíš začať už teraz, od

začiatku adventu, a nie odkladať to na neskorší čas. Lebo práca na tvojej duši musí byť postupná – len tak spoznáš aj malé nedokonalosti.

Slávneho sochára Michelangela navštívil jeho priateľ. Obdivoval veľkého majstra, ktorý práve z veľkého kameňa kresal sochu Mojžiša. Pochválil ho. Prešlo niekoľko týždňov. Priateľ sa znova zastavil pri Michelangelovi. Bol však prekvapený. Zdalo sa mu, že majster za ten čas nič na soche neurobil. Svoju mienku povedal aj nahlas. Vtedy geniálny sochár začal ukazovať svojmu priateľovi výsledok drobnej nenápadnej práce. Uhladil totižto črty na Mojžišovej tvári, zvýraznil svalstvo na rukách. Priateľ mu však hovorí: „Ale veď to sú len maličkosti.“ Majster odpovedá: „Áno, to sú maličkosti, ale maličkosti spolu vytvoria dokonalé dielo. A dokonalosť nie je maličkosť.“

Hľa, aká jasná odpoveď. A preto ani ty nepohrdaj maličkosťami. Aj najmenšia vec vie trápiť a zaťažovať tvoju dušu. Nuž neváhaj, ale začni už teraz premýšľať o stave svojej duše. Je predsa advent, doba čakania, ale aj doba pokánia. A keď si snáď svojej duši nedoprial pokoja, očistenia už niekoľko mesiacov, ba snáď aj rokov, urob to teraz, lebo teraz je na to čas. Boh to od teba očakáva a žiada.

„Pane Ježišu, chcem využiť tento čas a sľubujem ti, že budem bedliť a modliť sa, aby som sa dobre pripravil na tvoj príchod.“

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Lk 3,1-6/ Pripravte cestu Pánovi – zanechajte hriech

Vy, starší, si pamätáte, že kedysi boli cesty veľmi zlé. Neboli asfaltové, ale boli prašné. Boli plné blata, keď pršalo. Dnes sú cesty asfaltové – niektoré úzke a iné široké diaľnice.

Aj v dnešnom svätom evanjeliu je reč o ceste. Ján Krstiteľ slovami proroka Starého zákona Izaiáša vyzýva pri rieke Jordán: „Pripravte cestu Pánovi!“ Lenže tu nejde o cestu pozemskú, ale o cestu, ktorou by sa Spasiteľ Ježiš Kristus dostal do ľudských srdiec.

Z konca prvého storočia je zachovaný vzácny spis. Volá sa „Náuka Dvanástich apoštolov“, po grécky „Didache“. Vzácny je aj preto, lebo sú v ňom najstaršie modlitby a kázne kresťanov. Jedna takáto kázeň sa začína slovami: „Sú dve cesty. Jedna vedie k záhube, druhá k životu.“ Aj prvé čítanie z proroka Barucha spomína dve cesty vyvoleného národa: jednu smutnú, žalostnú a bolestnú – cestu do babylonského zajatia – „Odišli od teba peši, vedení nepriateľmi“ a druhú radostnú, krásnu cestu návratu zo zajatia slovami – „Boh rozkázal znížiť každý vysoký vrch..., ... boli sme naradovaní.“

Tieto dve cesty sú obrazom aj nášho ľudského života, ktorý je tiež akýmsi putovaním: keď sa vzdiaľujeme od Boha - sme na ceste hriechu, a tak sa podobáme tým zástupom nešťastníkov, ktorých odvádzali do zajatia, keď sa vraciame k Bohu a robíme pokánie, nápravu – sme ako tí šťastlivci, ktorí sa mohli vrátiť zo zajatia, teda vraciame sa zo zajatia hriechu.

Veľmi smutné bolo položenie zajatcov. Nepriatelia im zobrali všetko, čo mali. Poviazaných ich viedli preč, ďaleko od domova, kde museli znášať rozličné útrapy, hlad, smäd, únavu, bitku. Najhoršie, že stratili slobodu, slobodu rozvoja vlastného života. Sami nemohli o sebe rozhodovať – to bola azda najväčšia bolesť.

A toto všetko zapričiňuje našej duši hriech, najmä hriech smrteľný, hriech ťažký. Preto, keď sa človek vydá na cestu hriechu, stráca veľmi veľa, ba všetko. Predovšetkým stráca

posväcujúcu milosť. Tú milosť, ktorú stratili aj naši prarodičia v raji a Boh nám ju vracia pri krste. Dostávame ju od Boha bez našich zásluh. Preto by sme si ju mali vážiť, ceniť. Božia milosť je najcennejšie, čo naša duša vlastní. Táto milosť posväcujúca je viac ako peniaze, bohatstvo, viac ako všetky hodnosti a sláva, ba viac ako zdravie a aj samotný život. Jej cena je teda veľká. Keď ju máme, sme spojení s Bohom, ba Boh prebýva v našej duši. Hriech nám toto všetko berie. Vede nás do nešťastia.

Týmto sa ešte nič nekončí. Každý hriech je urážkou voči Bohu. A každá urážka nekonečnej bytosti musí byť potrestaná. Týmto trestom je večný trest – večné zatratenie, ale zároveň aj časné tresty. Večný trest spočíva vo večnom utrpení – utrpení bez konca. Veľká urážka – veľký trest.

Už tieto dve záležitosti: strata milosti a večný trest, by nás mali pohnúť, aby sme sa vyvarovali hriechu. Aby sme sa nikdy nepustili cestou do zajatia hriechu, lebo ľahko je dostať sa na túto cestu hriechu, ale návrat je veľmi ťažký.

Ešte jedno nešťastie spôsobuje ťažký hriech: strata všetkých zásluh a nemožnosť získať nové zásluhy. Kým sme totižto v stave milosti, za každý dobrý skutok máme akési právo na odmenu v nebi, lebo Pán Ježiš povedal: „Vaša odmena bude hojná v nebesiach.“ Táto odmena sa nám zhromažďuje – to sú akoby naše nadprirodzené vklady, ktoré nám v nebi pribúdajú. Smrteľný hriech všetky tieto vklady, zásluhy za naše dobré skutky zruší a človek odrazu nemá nič z toho, čo si dovtedy nasporil. A čo je ešte horšie, za čas, kým sme v stave smrteľného hriechu, nič nám nepribúda, lebo sme stratili aj schopnosť získavať zásluhy. Nechcem tým povedať, že by hriešnikove dobré skutky nemali nijakú cenu. Nie. Majú. Boh je spravodlivý a neponechá nič bez odmeny. A preto nech sa aj ten nešťastný človek, čo upadol do ťažkého hriechu, usiluje konať dobro, a tak si zaslúži milosť pokánia.

Hľa, čo všetko so sebou prináša cesta hriechu, cesta od Boha. A preto urovnajme cestu svojho života. V dobrej svätej spovedi je možná naša náprava.

Bolo práve pred Vianocami. Chorí v nemocnici sa pripravovali na svätú spoveď. Len jeden z nich bol veľmi proti. Pred všetkými pyšne vyhlasoval: „Kňazi ma nikdy nedostanú.“ Medzi zdravotnými sestrami na tomto oddelení bola aj mladá nábožná osoba, ktorá bola veľmi milá a usmievavá. Tá sa vrúčne modlila za obrátenie nešťastníka. Jedného dňa prišla k jeho posteli a hovorí mu: „Prišla som sa vás opýtať, či k vám môže prísť kňaz.“ On však odpovedal: „Nechajte ma na pokoji. Žil som bez Boha, a tak chcem aj umrieť. Človek je len živočích. Nemá nijakú dušu. Tak som žil, tak chcem aj umrieť.“ Sestra sa snaží znova k nemu prehovoriť: „Keď už ste mali zlý život, aspoň nech koniec bude dobrý.“ Ale chorý sa ešte viac nahneval: „Zavolajte mi primára. Prehrešili ste sa proti slobode svedomia.“ Sestra mu pokojne hovorí: „Budte spokojný. Hneď ho pohládám.“ Keď vyšla na chodbu, práve tade prechádzal. Bol to človek dobrého srdca. Bol kresťan. Povedala mu, čo sa stalo. Prišiel k chorému a ten hneď kričí: „Pán primár. Ja tu nezostanem.“ Primár sa pýta: „A prečo?“ Pacient vraví: „Robia mi nátlak na moju slobodu.“ Lekár hneď pochopil, o čo tu ide. Pozrel sa na sestru a hovorí: „Je to pravda, že ste mu hovorili o spovedi?“ Sestra: „Hovorila som mu, ale nechcela som ho nijako nútiť.“ A tu primár povie: „Sestrička. Škoda chorému hovoriť o spovedi. Či neviete, že zvieratá psi sa nespovedajú? A vy sa uspokojte. Odteraz vám už nikto o tom nebude rozprávať.“ A odišiel. Chorý bol prekvapený takouto odpoveďou. Zarazil sa. Všetci v izbe sa začali smiať. Prešiel nejaký čas. Chorý si dal zavolať sestru, ktorá bola pri ňom. Ona došla a pýta sa ho: „Je vám zle? Potrebujete niečo?“ Tu chorý hovorí: „Nie, nič mi nie je. Chcem vás odprosiť za to, čo som predtým povedal. Viete, ja nie som pes. Povedzte kňazovi, nech príde. Chcem sa vyspovedať.“ Modlitby sestry neboli zbytočné.

Hľa, tento nešťastník sa vrátil zo svojej hriešnej cesty, zo zajatia hriechu, na cestu nápravy, na cestu pokánia, na cestu k Bohu. Preto aj my majme vždy odvahu kľaknúť a vyznať sa zo svojich previnení. Nezostávajme v ťažkom hriechu. Ba aj druhých privedme dobrým slovom, príkladom k náprave ich života. Aby sme tak všetci spolu pripravili cestu Pánovi v našich srdciach, aby sme si dobre uvedomili, akým nešťastím je pre našu dušu ťažký hriech a zotrvávanie v ňom.

TRETIA ADVENTNÁ NEDEĽA /Lk 3,10-18/ Radostná cesta návratu k Bohu

Keď sa v živote človeka približuje očakávaná a k tomu radostná udalosť, vtedy všetko zameriava len jedným smerom. Toto sa prejavuje aj v jeho konaní a správaní sa.

A niečo podobné sa odohráva aj v živote svätej cirkvi. Je tu už tretia adventná nedeľa. Vianoce sú už blízko. Preto aj táto nedeľa má radostnejší ráz, ako ostatné adventné nedele: oltáre môžu byť ozdobené kvetmi, orgán môže hrať ako inokedy.

Aj v čítaniach dnešnej nedele sa ozývajú slová radosti. Prorok Sofoniáš: „Plesaj, dcéra Siona, jasaj Izrael, teš a raduj sa z celého srdca.“ Sv. Pavol Filipanom: „Bratia, vždy sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa!“

Nuž a základom tejto radosti má byť radostná cesta návratu k Bohu z príležitosti blížiacich sa sviatkov Vianoc.

Minulú nedeľu sme videli, aká žalostná a smutná bola cesta zajatcov do babylonského vyhnanstva – čo bolo obrazom duše na ceste do hriechu a videli sme, čo všetko hriech prináša so sebou.

Dnes si predstavme, aká musela byť krásna a radostná cesta návratu zo zajatia. Konečne sa splnila ich veľká túžba po slobode – skončilo ich utrpenie. Dojemne si na to spomínajú v žalme 136, ako sedávali pri riekach a plakali pri spomienke na domov. Od žiaľu sa im nechcelo ani spievať. A teraz sa im všetko vidí, akoby boli vo sne, lebo smiech a jasot naplňa ich ústa. Sú šťastní, že im Boh pomohol vrátiť sa, že On na nich nezabudol, ale ani oni na neho.

Nuž, táto radostná cesta návratu zo zajatia je obrazom našej duše, ktorá sa rázne odtrhne od hriechu, robí pokánie a navracia sa späť k Bohu. A preto v dnešnú nedeľu, okrem radosti z blížiacich sa Vianoc, zaiste pre nás plynie radosť aj z toho, že už sme sa rozhodli pre cestu návratu k Bohu, že už sme urobili všetko preto, aby sme zanechali cestu hriechu, že už v tomto poslednom čase, ktorý nám ešte zostáva do svätej spovede, urobíme len posledné úpravy v spytovaní svedomia, aby sme potom vo sviatosti zmierenia úplne otvorili svoju dušu Bohu.

Vieme už, aké sú následky pre dušu po spáchaní hriechu, preto musíme vedieť, aké sú tie dobré následky pre dušu po dobrej svätej spovedi.

Prvým dôležitým okamihom dobrej svätej spovedi je, že Boh nám odpúšťa hriechy. Je to niečo podobné, ako keď odsúdenec dostane milosť. Už sa môže zaradiť do normálneho života. Aká to musí byť pre neho veľká radosť. A podobnú radosť môže pocítiť každý hriešnik, keď sa odhodlá ísť na svätú spoveď. Boh nám dáva milosť a prijíma nás k sebe – vracia nám naspäť milosť posväcujúcu.

Sviatosť pokánia odpúšťa večný trest – zatratenie a časť časných trestov za hriechy. Vínú nám totižto Pán Boh odpustí, ale nie celý trest za hriech. Je to niečo podobné, ako keď odsúdenec na smrť dostane milosť a zmenia mu trest smrti na väzenie. Je to niečo podobné,

ako keď rodič povie synovi, ktorý sa previnil: „Odpúšťam ti. Nehnevám sa už na teba, ale týždeň nepôjdeš von.“ Čiže aj po spovedi nám zostáva ešte niečo znieť, vytrpieť. A tento dlh môžeme zmenšiť práve častou svätou spoveďou, lebo pri každej spovedi sa čiastka trestov odpúšťa.

Pre dušu človeka je zvlášť dôležitý ešte jeden účinok. Totižto hriešnik, ktorý sa dopustil ťažkého hriechu, teraz sa z neho vyspovedal, dostáva naspäť všetky zásluhy, ktoré týmto hriechom stratil. Zároveň znova môže získavať ďalšie zásluhy, lebo jeho duša je už v stave Božej milosti. To sú tie naše poklady v nebi, ktoré hrdza neničí a zloději neukradnú.

Hľa, koľké bohatstvo a výhody dostáva duša vo sviatosti zmierenia! Či táto cesta návratu k Bohu nie je podobná tej radostnej ceste návratu zo zajatia? Zaiste! Preto aj ty sa odhodlaj a jasne si povedz: „Dost' už bolo v zajatí hriechu! Už som dost' trápil svoju dušu! Vstanem a oslobodím sa! Vrátim sa k Bohu!“ Musíš konať takto rázne a rozhodne. Musíš brať vážne prípravu na svätú spoveď a aj samotnú svätú spoveď.

Vianoce sa približovali. Ľudia pristupovali ku sv. spovedi. Kostoly boli plné. V istom kostole stáli ľudia až pri dverách. Práve prechádzali okolo traja urastení mládenci. Keď vidia, koľko ľudí tu stojí na spoveď, najstarší z nich povie: „Či to nie je hlúposť, čo títo robia?“ Ostatní s ním súhlasili, že ani jeden z nich by tam nikdy nešiel. A vtedy ten najstarší povie: „Stavím sa, že keď niekto z vás sa pôjde spovedať, tak mu zaplatím najlepší obed.“ Tí dvaja rozmyšľajú a nakoniec sa jeden z nich rozhodne, že on pôjde. A skutočne. Vojde do kostola. Postaví sa do zástupu. Keď príde rad na neho vstúpi do spovedelnice a začne sa takto spovedať: „Veľmi som zhrešil, ale nič si z toho nerobím. Neverím v Boha ani diabla, ale nič si z toho nerobím...“ Keď skončil, kňaz sa ho spýtal: „Povedzte mi, prosím vás, prečo ste vlastne vstúpili do spovedelnice?“ Mládenec sa priznal, že sa stavil s kamarátom. Tu mu kňaz povie: „Azda čakáte odo mňa pokarhanie. Ale to neurobím. No keď ste sa stavili, že urobíte všetko tak ako katolíci, tak vám musím dať aj pokutu, ktorú vy máte prijať.“ Mladík súhlasí, že vykoná všetko, čo mu povie kňaz. Spovedník mu teda uloží pokutu: „Za desať dní, skôr než pôjdete spať, odriekajte si ticho, len pre seba, nasledujúcu modlitbu: Musím zomrieť, ale nič si z toho nerobím. Katolícka cirkev učí, že je nebo a peklo, ale nič si z toho nerobím.“ Mládenec je veľmi spokojný, že dostal malú pokutu. Ide za kamarátmi a dostane obed. Keď prišiel večer domov, spomenul si na sľub, čo dal kňazovi a spokojne odriekal, čo mu sľúbil. Urobil to aj na druhý, aj na tretí deň... Na šiesty deň znova hovorí: „Veru aj ja budem súdený a nič si z toho nerobím. Či naozaj nič? Katolícka cirkev učí, že je nebo a peklo... A čo keď pôjdem do pekla? ...nič si z toho nerobím?“ Na ďalší deň už to nedokázal pokojne povedať. Preto sa rozhodol, že pôjde do kostola, kde bol predtým. Tu vyhľadal kňaza. Hovorí mu, že už ďalej nemôže opakovať, čo mu sľúbil. Kňaz sa ho opýtal: „Prečo to nemôžeš vykonať?“ Mládenec mu vtedy povedal: „Keď som odriekal tieto slová, presvedčil som sa o ich pravdivosti a o pravdivosti katolíckej viery, preto sa teraz chcem skutočne vyspovedať.“

Hľa, mládenec si robil žarty. No Boh ho práve touto cestou vrátil späť na radostnú cestu milosti, pokánia. Ty sa však nezahrávaj so svätou spoveďou, či si mladý či starý. Vykonaj si ju opravdivo. Svätá spoveď ti vráti všetko, čo si hriechom stratil. Ty sám to pocítiš vo svojej duši. Zhod' zo seba bremeno svojich hriechov. A tak tvoja cesta života bude radostnou cestou návratu k Bohu.

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Lk 1,39-45/
Ochota pomáhať

Ľudia sa navštevujú z rôznych dôvodov a za rôznym cieľom. Chorému dobre padne, keď ho navštívia príbuzní, priatelia, aby ho povzbudili v nádeji na uzdravenie. Máme radosť, keď nám prídu zablahoželať k narodeninám alebo meninám. Najmä ak sú to známi, milí a významní hostia, ktorí nám úprimne želajú len to najlepšie. Vzácná je návšteva tých, ktorí prichádzajú aby nám pomohli pri stavbe domu alebo pri inej práci. Tešíme sa návšteve z príležitosti sviatkov, aby sme ich navzájom v radosť oslávili. Toto všetko vyjadruje prejav krásnych medziľudských vzťahov. Je to prejav úprimného priateľstva a dobrých skutkov. Aj evanjelium dnešnej, už poslednej adventnej nedele, hovorí o veľkodušnej návšteve Panny Márie u svojej príbuznej tety Alžbety. Táto návšteva ukazuje krásne rodinné vzťahy a ochotu Panny Márie pomáhať svojej príbuznej.

Dokonca aj samotná Alžbeta sa začudovala vzácnjej návšteve. A zaiste je ešte viac prekvapená, že Mária počas svojho tehotenstva je ochotná jej pomáhať celé mesiace, hoci aj sama je v pozhnanom stave. Láska a veľkodušnosť Panny Márie nepozná prekážky, keď ide o pomoc druhému. Je potrebné si ešte uvedomiť, že mestečko Ain Karin, kde žije Alžbeta, je od Nazareta vzdialené viac ako sto kilometrov a že to pre Pannu Máriu znamenalo niekoľko dní cesty, a to cez púšte a hory. Aj napriek tomu všetkému Panna Mária ide a nevyhovára sa na nič. Je to pre ňu niečo úplne samozrejmé – pomáhať druhému. Je to normálna záležitosť jej života, bez ktorej ona nemôže žiť.

A v tom je aj pre nás veľkým vzorom. Lebo aj my, kresťania, máme podobne plniť Božiu vôľu: obetovať sa pre našich blízkych. Najmä pre tých, ktorí sú na našu pomoc odkázaní: deti, chorí, starí. Známe sú slová Pisma svätého: „Blaženejšie je dávať, ako dostávať.“ V tomto význame je blaženejšie dávať seba samého iným, poskytovať pomoc, ako byť odkázaný na druhého. Blaženejšie je chorého ošetrovať a tešiť, hoci je to niekedy veľmi ťažké, ako byť sám pripútaný chorobou na lôžko a znášať bolesti. Radostnejšie je rozdávať dobré slová zarmúteným, ako byť sám zachvátený smútkom, skleslosťou. Šťastnejšie je konať skutky milosrdenstva, ako byť hladným, smädným, ukrivdeným. Napokon je to príkaz lásky, ako prvý a najväčší, ktorému nás učí Kristus.

Nad vchodom do jedného kostola je nápis: „Nadarmo žije, kto nikomu nepomáha.“ Toto hovorí veľmi veľa. Kresťanstvo je náboženstvo, ktoré má pomáhať každému: raz dobrou radou, inokedy statočnou prácou alebo úprimnou modlitbou. Každému v tom, čo najviac potrebuje. Pomáhať má každý – nezáleží na tom, čím je. Pozrite na Pannu Máriu. Ona vie, že je Matkou Božou, povýšenou nad všetkých, ale nenamýšľa si, že pre toto povýšenie je oslobodená od spoločenských vzťahov. Ona svoje povýšenie vyjadruje službou. Konám to aj ja takto? Alebo ak moje postavenie je vyššie od iných, tak im to dávam stále pociťovať? Nie, to nie je správne. Múdro budem konať, ak budem iným pomáhať. A tu je práve čas činov. Blíži sa Štedrý deň, prichádzajú Vianoce.

V istom meste žil bohatý človek. Nebol vždy bohatý. Začínal ako chudobný mladý muž. Rôznymi nepoctivými a hriešnymi cestami nadobudol terajší majetok. V ňom videl jediná radosť svojho života. Pre bohatstvo bol namyslený. Bol zároveň pevne presvedčený o sebe, že je aj nábožným kresťanom, že je aj dobrodincom. Ved' všetci o ňom vedeli, že v kostole dal postaviť krásnu krstiteľnicu. Keď bolo potrebné niečo opraviť v kostole, vždy na to prispieval. Raz sa v jeden zimný večer vracal domov. Začínalo sa stmievať. Bol už blízko pri svojom nádhernom dome a tešil sa, že skoro bude v teplej izbe. Zrazu sa pred ním objavili tri

postavy. Boli to chudobní ľudia. Vystierali k nemu svoje studené ruky a prosili o almužnu. On sa však tváril, že ich nevidí a prešiel okolo nich. Jeden z nich sa však odvážil prísť za ním až k dverám. Keď sa pozrel chudákovi do tváre, prišlo mu ho ľúto. Už ho chcel zobrať do svojho domu. Tu práve vynášali odpadky. Tieto vysýpal chudákovi. Vošiel do svojho domu. Keď v noci spal, snívalo sa mu, že zomrel. Tu sa pred neho postavil anjel s váhami. Začal vážiť. Na jednu miskú kladie jeho peniaze, drahé veci. Váha klesla dole. To znepokojilo boháča. A anjel mu hovorí: „Vážim tvoje zlé skutky.“ A tu mu boháč povie: „Keď vážiš moje zlé skutky, dúfam, že odvážiš aj moje dobré činy. Veď vieš, že som daroval krstiteľnicu, ale aj iné veci.“ Anjel ho upozornil, aby mlčal a už doniesol všetko, čo boháč spomenul. Položil na váhu, ale tá sa iba maličko pohla. Boháč sa rozkričal, že váha neváži dobre. No anjel mu spokojne hovorí: „Tu, v nebi, majú pozemské veci inú váhu a cenu ako na zemi. Ty si už dostal svoju odmenu, keď ťa ľudia chválili.“ Boháč sa zľakol. Pot mu vystúpil na čelo. Začal prosiť anjela: „Dobrý anjel, zmiluj sa nado mnou!“ Anjel hovorí: „Počkaj ešte. Mám tu jeden tvoj dobrý skutok.“ Boháč sa prekvapene pýta: „Aký? Veď som nič iné dobré neurobil.“ Tu anjel doniesol kôš odpadkov. Položil ho na váhu a váhy sa skoro vyrovnali. Anjel mu hovorí: „Vidíš, tu je jediný dobrý skutok, ktorý si urobil zo súcitu. Preto sa vráť na zem a rob ďalšie dobré skutky.“ Vtedy sa bohatý človek zobudil. Uvedomil si, že tento sen je pre neho veľkým napomenutím. Odvtedy začal skutočne pomáhať tým, ktorí to najviac potrebovali.

V tomto rozprávaní boháč ešte dostal možnosť vrátiť sa na zem a konať dobro. My však vieme, že keď sa raz ocitneme pred večným sudcom, už nebude návratu. Preto teraz pomáhajme, teraz konajme skutky lásky, lebo len ony majú svoju hodnotu, váhu vo večnosti. Počas blížiacich sa Vianoc bude snáď pre teba takým skutkom navštíviť svojich rodičov, ktorých si už dávno nevidel. Azda tým krásnym činom bude pre teba odpustenie, ktoré prejavíš svojmu márnوترatnému synovi či dcére, ktorí ti veľmi ublížili. Môže to byť aj odpustenie a zároveň odstránenie hnevu. Azda sa rozhodneš navštíviť človeka, ktorý je sám a opustený, aby si ho potešil a povzbudil. Ľudia sa navštevujú z rozličných dôvodov a aj pre rôzne ciele. Nech každé tvoje stretnutie je pre teba veľkou príležitosťou konať dobro.

VIANOCE - POLNOČNÁ /Lk 2,1-14/ Vianočná radosť

Nie je možné, aby rozum pochopil tajomstvá vianočného sviatku. Darmo by človek rozumom uvažoval tam, kde anjeli vo svätej bázni zakrývajú si tváre, kde Mária a Jozef bez slova padajú na kolená a kde celá príroda je plná úžasu nad vtelením Božieho Syna. Šťastné by malo byť mesto Betlehem, kde sa tieto zázračné veci stali a šťastní majú byť všetci, ktorí sa dostali do blízkosti Božieho Dieťaťa: šťastní sú pastieri, ktorí s radostným srdcom volajú – „Poďme do Betlehema!“

V túto polnoc, v tento dnešný vianočný radostný sviatok, aj my všetci si vykonajme cestu do Betlehema. Urobme to s radosťou, s povďačnosťou a s vytrvalou modlitbou. „Zvestujem vám preveľkú radosť!“ týmito slovami oslovil anjel betlehenských pastierov. Je to skutočne tak, lebo na Vianoce udrela najradostnejšia hodina od stvorenia sveta. Prichádza Kristus Spasiteľ, aby nás zachránil od smrti, od hriechu, od zúfania a od zaslepenosti.

Žijeme ťažké časy. A kedy neboli ťažké? Rodiny sú ustarostené o každodenný chlieb, mnohé ľudské srdcia sú naplnené trpkosťou a nenávisťou. Dnes však, v tejto chvíli, do každého srdca by mal vstúpiť lúč radosti, dnes by mal každý odhodiť od seba nelásku a nenávisť.

Dávna legenda rozpráva, že sa raz do roka, a to na Vianoce, v morských hĺbinách rozozvučia zvony potopených miest a chrámov. Niečo podobné sa deje na Vianoce aj v ľudských dušiach. Keby kresťanská viera bola akokoľvek hlboko potopená a zahrabaná, ozve sa so spomienkami na mladosť, na rodinný kruh, na radostné pocity, ktoré sme vtedy prežívali. Pri vianočnom stromčeku a pri radostných vianočných piesňach akoby betlehemska hviezda znova zasvietila do smutných duší a vianočné zvony akoby znova pripomínali: „Zvestujeme vám veľkú radosť – dnes sa narodil Spasiteľ!“

Aj v dnešných časoch ľudské pokolenie potrebuje Spasiteľa. Keď zoberieme v ktorýkoľvek deň do ruky noviny, alebo počujeme rádio, či pozeráme televíziu, všade je plno vrážd, samovrážd, vo svete sú vojny. Jednou z príčin týchto tragédií je duchovná bieda a prázdnota, ktorá nastala v dušiach, keď tieto duše zostali bez viery v Boha.

Betlehemske Dieťa aj dnes sa má stať žriedlom radosti a záchranou pre hynúce ľudstvo. Pri našich malých radoostiach nesmieme zabúdať na najväčšiu radosť, že sa nám narodil Kristus Pán. On sa má narodiť v našich srdciach, aby v nich prebýval a ich posväcoval.

K vianočnej radosti patrí aj povďačnosť. Keby sme zabúdili v tmavej noci a niekto by nám zasvietil a ukázal cestu, akí by sme mu boli povďační! Keby nás niekto vyslobodil z veľkej biedy, ako by sme mu ďakovali! Keď nás niekto vylieči z ťažkej choroby, počas celého života nezabudneme na neho. Kristus, ktorý sa narodil v Betleheme urobil pre nás nekonečne viac: On nám ukázal cestu k spásu, On rozsvietil v našich dušiach svetlo pravej viery, On je ochotný uzdraviť našu dušu, ak upadne do choroby hriechov.

Narodenie Krista je najvýznamnejšia udalosť v dejinách ľudstva. Nijaká vojna, nijaké panovanie, nijaký objav alebo vynález nemá takú dôležitosť, ako krátky pozemský život Ježiša Krista. Kristus prináša na túto Zem novú silu, novú energiu. Betlehemska noc je medzníkom v dejinách ľudstva: pred Kristom – po Kristovi, je počítanie času. S Kristom začína nielen nový letopočet, ale aj nová doba kresťanskej civilizácie, mravného obrodenia človeka. Jeho príchodom sa začali pestovať dovtedy neznáme čnosti: láska k poníženým a utláčaným, nové ocenenie ľudského života a utrpenia. Kresťanská civilizácia urobila Európu veľkou. Kresťanskej vzdelanosti môže ďakovať aj náš národ, že v priebehu minulých storočí nezahynul. Aj z tohto dôvodu nás pohľad na Božské Dieťa v Betleheme musí naplňovať radostnou povďačnosťou a myšlienkou – aké veľké šťastie je patriť Kristovi.

Betlehem nás pozýva aj na radostnú a zbožnú modlitbu. Nikde nie je možné modliť sa s takou radosťou a vrúcnosťou ako pred jasličkami, keď si uvedomíme, že v Božskom Dieťati, ktoré je na pohľad slabé, skrýva sa Božia všemohúcnosť. Bohom osvietení svätí ľudia hovorievali, že všemohúcnosť Boha sa ukázala nie tak pri stvorení sveta, ako skôr pri narodení Ježiša Krista: tu sú spolu Stvoriteľ a stvorenie, božstvo a človečenstvo. Preto mnohé duše pri pohľade na Dieťa v jasliach boli naplnené takou radosťou, dôverou a zbožnosťou ako nikdy. Tejto detskej dôvere môžu ďakovať, že dostali od Boha mnohé a veľké milosti.

Preto aj my s radosťou poďme do Betlehema. Tu sa zjavila všemohúcnosť Božia v nekonečnej poníženosti a láske. Prosme Božie Dieťa, aby sa stalo našou záchranou v terajších časoch. Ak ho budeme prosiť vytrvalo, novonarodený Boží Syn nám udelí z bohatstva svojich pokladov duševný pokoj, útechu a radosť.

**VIANOCE - NARODENIE PÁNA / Jn 1,1-18/
Narodil sa Život – vitajme ho s radosťou**

Pápež, svätý Lev Veľký, sa v jednej zo svojich modlitieb modlí: „Náš najmilší Spasiteľ sa dnes narodil. Radujme sa! Nesluší sa oddávať smútku, keď sa narodil život. On nám chystá radosť v zasľúbenej nesmrteľnosti.

Cirkev sa celý rok teší z narodenia svojho Pána. Tri razy za deň nám pripomína sväté tajomstvo vtelenia Božieho Syna, keď ráno, na obed a večer zvoní na „Anjel Pána“. A tu sa modlíme: „A Slovo sa telom stalo.“

Narodil sa život - vitajme ho s radosťou. Radujme sa s Cirkvou, ktorá nám všetkým dnes volá: „Veľká nech je vaša radosť z narodenia Ježiša Krista, lebo veľký je ten, ktorý sa dnes narodil a veľké je naše šťastie, že sa nám narodil.

Betlehemske Dieťa je zasľúbeným Vykupiteľom, Mesiášom, je Synom Božím, je skutočným Bohom. V jasliach leží Dieťa, o ktorom Boh Abrahámovi povedal: „V tvojom rode budú požehnané všetky národy zeme.“ Toto Dieťa je to, o ktorom Boh Jakubovi sľúbil: „Nebude odňatá berla od Júdu, dokiaľ nepríde ten, ktorý je očakávaním národov.“ Toto Dieťa je tým, za ktorým túžobne vzdychal prorok Izaiáš: „Rosu dajte nebesia a oblaky pršte spravodlivého. Otvor sa zem a vydaj Spasiteľa!“ A na inom mieste: „Hľa, Panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel.“ A ďalej: „Lebo chlapec sa nám narodil, daný nám je syn, na jeho pleciah spočíva vláda a volajú ho – obdivuhodný radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja.“ A o tomto dieťati jeho kráľovský pradedo Dávid v žalme spieva: „Syn môj si ty, ja som ťa dnes splodil. Žiadaj si odo mňa a dám ti národy do dedičstva a do tvojho vladárstva končiny zeme.“

Pri svojej slabosti toto Dieťa, ktoré sa narodilo v Betleheme, je väčším než všetci patriarchovia v Starom zákone. Je väčšie ako Abrahám, Izák, či Jakub. Nikomu z nich nehovoril Boh: „Syn môj si ty.“ Toto malé Dieťa v Betleheme je väčšie ako Mojžiš, Eliáš, Jeremiáš, Ján Krstiteľ, lebo nikomu z nich Boh nepovedal: „Syn môj si ty.“ Toto maličké Dieťa je väčšie ako všetci anjeli a archanjeli, lebo ani jednému z nich Boh nepovedal: „Syn môj si ty.“ Bohom je to malé Dieťa, lebo anjeli aj ľudia sa mu klaňajú.

Svätý Ján evanjelista ho nazýva „Slovom“. Píše: „Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha, a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. V ňom bol život. A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.“ Kto by sa neradoval z jeho narodenia? Nesmierna musí byť naša radosť, lebo sa nám narodil Vykupiteľ, ktorý je Božím Synom.

Naša radosť je veľká aj preto, lebo sa nám narodil. Vzal na seba ľudskú, teda našu prirodzenosť. Stal sa nám podobným vo všetkom, okrem hriechu. Takéhoto šťastia sa nedostalo ani anjelom.

Nepreklenuteľná priepasť odlučovala biedneho človeka od večného Boha následkom hriechu prvých rodičov. Pýcha ich zviedla. Chceli byť podobní Bohu. Boh ich vyhnal z raja – akoby od seba odsotil. No nie naveky ako to urobil s pyšnými anjelmi, ale dovtedy, kým v plnosti času skrze jednorodeného syna Božieho nebude človek vykúpený. Úlohou Vykupiteľa bolo nad touto priepasťou, ktorá vznikla medzi Bohom a človekom, postaviť most, ktorý by biedneho človeka priviedol k Bohu. Prvým pilierom tohto mosta boli jasličky, ktoré Spasiteľovi slúžili ako prvé miesto odpočinku. Už tu ukazuje, ako mu záleží na návrate človeka k Bohu.

Nám sa narodil Spasiteľ – Spasiteľ, ktorý sám hovorí: „Syn človeka prišiel hľadať a spašiť, čo zahynulo.“ Svätý Pavol to vysvetľuje takto: „Kristus Ježiš prišiel na tento svet, aby spasil

hriešnikov.“ A na inom mieste sa raduje, keď píše: „Zjavila sa nám dobrota a láskavosť nášho Boha Spasiteľa.“

Narodil sa nám Spasiteľ. Zabudnime na všetky nám spôsobené krivdy. Zanechajme hnevy a spory. Radujme sa, že Boh nás miluje a posielal nám svojho jednorodeného Syna, aby každý, kto v neho verí, mal večný život. Nech nás posilňuje jeho milosť, aby sme ťarchy svojho každodenného života trpezlivo znášali, a tak dosiahli život večný. Za to všetko nech je sláva Bohu, Otcu i Synu i Duchu Svätému teraz, aj naveky.

SVÄTÝ ŠTEFAN - PRVOMUČENÍK /Mk 10, 17-22/ Prvopríklad

Keď Židia videli, že počet učeníkov toho Ježiša, ktorého oni pribili na potupné drevo kríža, nielenže sa nezmenšuje, ale ustavične rastie, aby toto zamedzili, začali s veľkou zlosťou šíriť, že Ježiš Kristus nie je ten očakávaný Vykupiteľ, že svojím učením klame ľudí, preto prísne zakázali kázať o Ježišovi.

V tejto víchrici prenasledovania, ktorá chcela zničiť pravdu o Ježišovi, sa vzchopil sv. Štefan, aby bránil Kristovu vieru. Nepozeral na veľkú moc Židov, nepozeral na veľkú moc zákonníkov a farizejov, nepozeral na nebezpečenstvá, ktorým sa vystavoval, ale smelo pozdvihol svoj hlas za Krista a za jeho učenie. Presvedčujúcimi dôkazmi dokazoval, že Ježiš Kristus je skutočne očakávaný Mesiáš, že jeho učenie je sväté. „Tu povstali niektorí zo synagogy hádať sa so Štefanom.“ Židia si azda mysleli, že Štefan popustí zo svojej smelosti, keď bude musieť predstúpiť pred veľký zástup ľudu, zákonníkov a kňazov. On sa však nezľakol, ale apoštolskou horlivosťou bránil pravdu. Na jeho slová nastáva vo Vysokej rade rozruch. Ozývajú sa výkriky, počuť škripanie zubov, všetci ho svojimi nenávisťnými očami premeriavajú. Nakoniec ho vyvedú za mesto a skutočne ho tam kameňujú.

Dnes slávime smrť prvého mučeníka, svätého Štefana. Namiesto výkrikov radosti počujeme zlostné výkriky a preklínanie vrahov. Nesmieme vidieť v Štefanovej smrti len smútok, veď zomrieť mučeníckou smrťou, položiť život za Boha, je vlastne radosťou. Svätý Gregor Naziánsky hovorí: „Včera nám spôsobil radosť Pán sveta, dnes jeho sluha. Pán tým, že sa stal pre nás človekom a sluha tým, že obetoval svoj ľudský život za svojho Pána. Pán tým, že zostúpil z neba na zem, sluha tým, že sa dal ukameňovať, aby vystúpil do neba. Včera sme slávili narodenie Pána, dnes narodenie sluhu...“

Starí Aténčania pri súdení používali zvláštny zvyk. Keď niekto z nich chcel vypovedať výrok smrti, zabili najprv nejaké zviera a krvou tohto zvieraťa natreli sedadlá všetkých sudcov. Toto ich napomínalo, aby si vec dobre premysleli, lebo ide o život a krv človeka a keby ho nespravodlivo odsúdili na smrť, krv nevinného zostúpi a uschne na nich ako na tom sedadle. Takto svedomito sa usilovali už aj pohanovia zamedziť takému výroku, ktorý by mal pôvod v zaslepenosti človeka. Čo na to títo Židia, ktorí nespravodlivo súdia Štefana?

Svätý Ján Zlatoústý hovorí: „Je veľký rozdiel chodiť po takej ceste, po ktorej ešte nikto nechodil, ako po takej, po ktorej už mnoho ľudí prešlo.“ Keď v dnešnej dobe človek stojí na brehu mora a pozerá sa na loď, ktorá odchádza, veselo máva na rozlúčku tým, ktorí odchádzajú. Ale či to bolo tak aj vtedy, keď odchádzala prvá loď na more? Zaiste nie. Veľkými obavami boli naplnení tí, ktorí zostávali na brehu. Báli sa, či sa ešte tí odchádzajúci vrátia, či sa s nimi ešte uvidia, či nezahynú na mori. Prečo takýto rozdiel? Či dnešné lode

neplávajú po tom istom mori? Plávajú po tom istom. Keď však tí prví sa vrátili, prekonali cestu, nástrahy, tí ďalší už mali vzor – videli, že to dokázali.

A tak podobne môžeme povedať o všetkých, ktorí za Krista vyliali svoju krv. Všetci išli po ceste, po ktorej pred nimi prešiel sv. Štefan. On je tým sprievodcom, ktorý vedie celý zástup ostatných mučeníkov. Takúto veľkú silu má príklad jedného človeka – vie povzbudiť tisíce ďalších. Sv. Augustín k tomu dodáva: „Ak je nejaký rozdiel medzi mučeníkmi, potom ten prvý je z nich najvynikajúcejší.“ To neznamená, že chceme zmenšovať zásluhy ostatných. Práve naopak. Veď každý z nich musel zvládnuť svoj život v rôznych nebezpečenstvách: opustiť svoju vlasť, odísť do vyhnanstva, zápasiť s pohanstvom, s divokými zvieratami, zniesť mučenie a iné.

Sv. Štefan by azda mohol byť naplnený hnevom voči tým, ktorí mu siahajú na život. Nič také však nevidíme. S čistou a pokojnou dušou kráča po ceste, ktorá vedie na popravu. Nestázuje sa, nerozčuľuje sa, nepreklína. A keď začnú padať na neho kamene, pokojne sa modlí: „Pane, nezapočítaj im tento hriech.“

Odpustiť a milovať svojich nepriateľov - to je jedna z najťažších úloh ľudského srdca. Bez nej nie je možné viesť čnostný život a kráčať po ceste blaženosti. Písmo hovorí: „Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom.“ Nad koľkými nielen slnko zapadne, ale aj čierna zem. Koľko je všade nepriateľstva: medzi manželmi, deťmi a rodičmi, súrodencami, príbuznými, susedmi, známymi...

Zmierňujme zlo. Trpezlivo znášajme prenasledovanie, osočovanie a očierňovanie. Zlo premáhajme dobrom. Len tak dosiahneme korunu blaženosti, ako ju dosiahol sv. Štefan.

SVÄTÁ RODINA / Lk 2,41-52/ Povinnosti rodičov

V Jeruzaleme pred Veľradou stál sv. Štefan a hovoril svojim sudcom o Bohu. Pritom jeho tvár priam žiarila a oči sietili zvláštnym jasom. Tí, ktorí sa naňho pozerali, videli jeho tvár ako tvár anjela. Čo to žiarilo z jeho tváre? Bol to lesk obrazu Božieho, svetlo rozumu, nezlomná vôľa, nesmrteľný jeho duch. Lebo Boh stvoril dušu človeka na svoj obraz a podobu. A to je práve to, čo žiari z každého šľachetného človeka, čo žiari z nevinného dieťaťa. „Toto vám bude znamením: Nájdete nemluvniatko zavinené plienkami a uložené v jasiach.“ Toto je naša budúcnosť tu na zemi, aj vo večnosti: Dieťa Ježiš. V tomto dieťati aj každé ľudské dieťa, lebo každé ľudské dieťa je našou budúcnosťou – aké sú deti, aká je mládež, taká bude aj budúcnosť.

Keby ste vošli do pralesa, vašu pozornosť by upútal zvláštny pohľad: videli by ste tam obrovské pováľané stromy po zemi, ktoré hnijú, ale uvideli by ste tiež, ako na týchto spráchnivelých stromoch vyrastajú nové stromy, mladé potomstvo. Tak podobne je to aj s nami, ľuďmi: z otcov a matiek vyrastá nové pokolenie, z ich tela a sily, z celej ich bytosti berie svoj vzrast. A podľa toho, ako sa im pripravila pôda výchovy, podľa toho aj vyzerajú: sú svojim rodičom budúcnosťou buď pozhnanou alebo zlorečenou.

Zaiste nenájdeme na svete nič úchvatnejšie, ako pohľad do detskej duše, pohľad na zmenšený obraz veľkého Boha. Či to nie je div krásy, keď uvidíme v duši dieťaťa čistú božiu pravdu? Lebo dieťa, dokiaľ nie je skazené, nepozná lož, nepovie klamstvo. Ako ťažko je nájsť dospelého človeka, ktorý by vždy hovoril pravdu, ktorý by bol čistý nielen skutkom,

ale aj slovom a zmýšľaním. Táto vzácnosť sa nachádza nadovšetko v dieťati, v jeho duši. A keby sme mali možnosť ešte viac vidieť do tejto duše, istotne by sme tam uvideli nahromadenú božiu krásu: teda nielen nebeskú úprimnosť, nielen anjelskú nevinnosť, ale aj pučiacu rajskú lásku k Bohu a ľuďom. A ak je dieťa pokrstené, má aj ten najkrajší dar boží, ktorý zem nemá, a preto ani ho nemôže dať, tie svadobné šaty, v ktorých sa skvie sám Boh a ktorými sa odievajú anjeli – posväcujúcu milosť. Preto už teraz pochopíte, prečo Ježiš Kristus neopovrhol stať sa dieťaťom a prečo neskoršie, keď vyrástol, sa tak rád pozeral do svojich spanilých pozemských zrkadiel, do očí nevinných detí. Zaiste to pre neho bola veľká radosť, keď On, ako Boh, svojimi vševediacimi očami objímal tie svoje malé zrkadlá a bol v nich taký, ako veľké slnko na nebi v malých ligotavých kvapkách rosy.

Vy, rodičia, vychovávatelia, do rúk ktorých je nevinné dieťa zverené, či sa nechvejete svätou bážňou, aby vám ho niekto z rúk nevyrazil a nerozbil? Myslíte si, že je to nemožné? A čo sa robilo len nedávno, keď sa do detskej duše vstepoval obraz nevery v Boha a čo sa robí dnes, keď sa detská duša sýti tým najrozličnejším zlom?

Vychovávať neznamená nič inšie, ako v dieťati zlo potláčať a dobro v ňom pestovať. Veľa závisí od správnej výchovy. Preto nestačí len vyučovať, ale aj vychovávať. Je potrebné neustále pestovať šľachetnosť srdca a vôle človeka. Povedzte len, či to nie je radostné a krásne pre rodičov, keď vidia svoje dieťa pri prvom svätom prijímaní? Či nie je šťastná tá matka, ktorej dieťaťu vkladá biskup ruky na hlavu dávajúc mu tým kňazskú moc? Či si azda myslíte, že tá matka je šťastná, ktorej dieťa sa túla po nociach, navštevuje krčmy, prehráva v automatoch veľké sumy? Ukrutný trest čaká takýchto rodičov obyčajne už tu, na zemi, lebo si vychovávajú hada na vlastnej hrudi, ale čo bude s nimi potom pred spravodlivým súdom božím?

Raz sa spýtali Napoleona: „Veličenstvo, čo by ešte potrebovalo Francúzsko?“ On odpovedal: „Potrebovalo by matky, ktoré budú vychovávať novú generáciu, mravnú mládež!“ A čo by potrebovalo naše Slovensko, naša farnosť? Tisíc a tisíc vecí. Predovšetkým však dobré matky, dobrých vychovávateľov. Veď sám Boh ukladá rodičom povinnosť starať sa o telesnú a duchovnú výchovu svojich detí. Od tejto starostlivosti a povinnosti nikto a nič na svete nemôže rodičov oslobodiť.

A preto, hlavne vy, kresťanské matky, musíte byť skutočnými strážkyňami duší vašich detí. Či by ste dovolili, aby nejaký ukrutník, podobný Herodesovi, odrezal vášmu dieťaťu prst, lámal ruku, alebo rozbil hlavu? Či by ste neurobili všetko, len aby ste svoje dieťa zachránili? A toto môžete znášať, že niekto mrzačí dušu vášho dieťaťa? Či duša nie je viac, ako celé telo?

Svätý Cyprián píše: „Rodičia, pamätajte, že deti pozorujú vždy viac to, čo robíte, ako to, čo hovoríte.“ Svätý Ján Zlatoústý hovorí: „Skutky rodičov sú knihami, z ktorých sa deti najviac naučia.“ A je to skutočne tak. Darmo my učíme deti zachovávať prikázania, aby sa nerúhali Bohu, nehrešili – rodičia dom preklínajú. Deti učíme, aby nepodľahli drogám, alkoholu – otec prichádza domov pravidelne pod vplyvom alkoholu. Mládež učíme, aby nepovedala nič zlého o druhom – matka pri každej návšteve ohovára druhého. Mládež učíme trpezlivosti – rodičia sa pravidelne hádajú pred deťmi. Mládež učíme, aby hľadala najprv božie kráľovstvo – doma sa nikdy nerozpráva o Bohu. A tak podobne sa koná aj v iných záležitostiach. Kde uvidia deti niečo dobré, keď to nevidia doma?

Otec, spytuj si svedomie, kedy ťa videlo tvoje dieťa modliť sa? Matka, pýtaj sa, kedy si sa so svojím dieťaťom rozprávala o Bohu?

STARÝ ROK - SILVESTER - 31. december
Chválime tvoje meno naveky

Každý rok nás pobožnosť na konci roka zhromažďuje v týchto posvätných priestoroch. Je to zaiste krajšie a užitočnejšie zakončenie ako u tých, ktorí to robia v hlučných spoločnostiach pri ohňostrojoch a s alkoholom v ruke a potom v hlave.

Táto chvíľa v nás vyvoláva myšlienky na koniec, na zánik, na účtovanie, na smrť, na lúčenie. A preto prichádzame v tento posledný deň roka do chrámu, aby sme si uvedomili, čo nám rok dal a čo sme mu dali my. Chceme Bohu za všetko poďakovať a za naše chyby odprosiť, a tak si vyprosiť božie milosrdenstvo.

Tento deň dobre zapadá do radostnej vianočnej doby, kedy sa chrámom ešte ozývajú radostné vianočné piesne a kedy znova a znova uvažujeme o veľkej láske dobrotivého Boha. Jednému musíme byť zvlášť radi, za jedno musíme byť Bohu v dnešný deň vdáční, že totižto sme tu, že sme sa tu mohli zhromaždiť. Musíme byť vdáční aj za to, že sme prekonalí všetko v uplynulom roku všetky prekážky, že nám v tom nadovšetko Boh pomáhal, aby sme prežili uplynulý rok a dožili sa tejto chvíle.

Často vidíme, že sa ľudia akoby ničomu nenaučili a akoby dobrovoľne upadali do starého otroctva. Bolo to v roku 727 po založení Ríma, keď sa rímsky cisár Oktavián vyhlásil za boha a dal si meno vznešený. My sme v tomto odboji proti Bohu síce tak ďaleko nezašli, ale na druhej strane je isté, že svet až priveľmi zbožňuje človeka. A správne sa hovorí, že stromy nerastú do neba a že večný Boh sa len môže usmievať nad ľudskou hlúposťou, lebo Boh je Boh, On je večný a tam, kde my počítame s rokmi, tam On počíta s tisícročiami. Tam, kde my svoje ľudské činy počítame na tisícročia, tam je pred Bohom nekonečná a tajomná večnosť. Ako teda vyzerá tento boj, ktorý nás znepokojuje? Celý svet je ako hniezdo mravcov, ktoré napadli iné hniezdo, akoby nevedeli byť spokojné so svojím. Jedno je isté, keby ľudia žili podľa evanjelia, bolo by na svete dost chleba pre všetkých, všetci by tu mali prácu a neplatili by svoju krvavú daň. Preto spomínam tieto veci, lebo dnes je deň účtovania a my musíme vedieť hľadať chybu aj v sebe samých. Dnes je deň spytovania svedomia a ja by som bol rád, keby sme si dnes všetci položili otázku, ako hlboko preniklo Kristovo evanjelium do nášho vlastného srdca, lebo musíme uznať, že staviteľmi tohto sveta sme aj my a nesieme za neho aj zodpovednosť. Snáď sme si toho neboli veľmi vedomí, ale je isté, že len živá viera môže priniesť tomuto svetu svätý dar pokoja.

Je isté, a to chápeme dnes všetci, že sme bližšie o jeden rok k svojej smrti. Je tu však otázka, čo sme urobili v uplynulom roku, aby sme boli lepšie pripravení?

Na južnom konci Gardského jazera je mestečko Maderno a len trocha ďalej sú zrúcaniny paláca, ktorý kedysi mal názov – Raj Maderna. Do tohto paláca dal poznášať vojvoda Vincent II. z Mantovy všetko, čo bolo najvzácnejšie: zlato, mramor, maľby, knihy boli naznášané do tohto paláca, aby tu vytvorili akoby raj na zemi a aby predstavovali pozemské šťastie tohto človeka. Na jedno však vojvoda nemyslel, nepamätal na Boha a na jeho pomoc. Všetok čas bol rozdelený len na pozemské radosti a slávnosti. Ale potom prišla hodina, prišla náhle a nečakane, keď všetko zlato stratilo svoj lesk, keď knihy mu už nič nepovedali, keď všetko umenie mu už neprinieslo ani iskierku radosti. Prečo? Napadla ho zimnica. Po celom tele sa ukázali čierne opuchliny – bol to mor. Keď to zbadali jeho priatelia a služobníci, zdesení sa rozutekali. Vo svojom pozemskom raji ostal vojvoda sám so svojou čiernou smrťou.

Nech sme čím sme vo svojom živote, jedno je isté, že nemôžeme pracovať a žiť len pre niekoľko rokov, ale že to musíme robiť stále nadovšetko pre večnosť. Dobré nás napomína

Pán Ježiš: „Bud'te podobní ľuďom, ktorí očakávajú svojho pána , kým sa nevráti zo svadby. Blahoslavení sluovia, ktorých pán, keď príde, nájde bedliť.“ Takých bdelych a takých ostrážitých chcel nás mať náš Spasiteľ v uplynulom roku a my dnes máme deň, keď sa máme nad tým zamyslieť a uvažovať, či sme skutočne takými boli a či sme nič nezanedbali, čo bolo potrebné urobiť pre dobro našej duše.

Každý dobrý skutok je dielom milosti Božej, je spoluprácou s touto milosťou. Ale boli aj hriechy. A vtedy nie je možné nič iné, ako prosieť, aby nám ich Boh odpustil. On je dobrý, a nechce našu duchovnú smrť. Preto prosme: „Bože, odpusť, hrešil som, lebo som bol slabý ako dieťa, ktoré bez svojej matky nevie urobiť ani len jeden krok.“ Tvoji sme a tvoji chceme byť a chváliť tvoje meno naveky.

SLÁVNOSŤ BOHORODIČKY PANNY MÁRIE - 1. január V Ježišovom mene

Svätý Peter a svätý Ján vstupovali jedného dňa do chrámu modliť sa. Pri bráne chrámu stretli človeka, ktorý bol od narodenia chromý a žobral. Keď teraz uvidel Petra a Jána , prosil aj ich o almužnu. Ale Peter mu hovorí: „Pozri na nás.“ A on pozeral na nich plný nádeje, že niečo dostane. Peter mu hovorí: „Zlata a striebra nemám, ale čo mám, to ti dám. V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!“ A chytil ho za ruku a pozdvihol. A v tej chvíli tento človek začal chodiť. Jeho prvá cesta viedla s apoštolmi do chrámu, aby sa poďakoval Bohu. V chráme boli všetci prekvapení, lebo poznali žobráka. A keď sa zbhol veľký zástup, Peter prehovoril: „Mužovia izraelskí, prečo sa divíte a prečo pozeráte na nás, ako by sme to urobili svojou mocou alebo silou, aby tento chodil...Boh našich otcov oslávil svojho Syna Ježiša Krista...“ Na druhý deň boli apoštoli pred veľradou. Peter, naplnený Duchom Svätým, povedal: „V mene nášho Pána Ježiša Krista Nazaretského. Ktorého Boh vzkriesil z mŕtvych, stojí tento človek pred vami zdravý. Lebo niet iného mena pod nebom, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení.“

V mene Ježišovom začíname tento nový rok V tomto najsvätejšom mene a v mene jeho a našej Matky, Panny Márie. Tieto mená nech nás sprevádzajú počas 365 dní nového občianskeho roka.

O tomto mene, o Ježišovi Kristovi, jedinom Spasiteľovi a záchrancovi človeka, mnohí povedali veľa krásneho. Počúvajte, čo o Ježišovi povedal veľký dobyvateľ, Napoleon: „Najväčší Kristov zázrak je, že je milovaný v srdciach miliónov ľuďí. Aj ja som vedel zapáliť srdcia svojich vojakov. Umierali pre mňa. K tomu bola potrebná moja prítomnosť, moje slovo. Teraz, keď som na ostrove svätej Heleny, kto sa pre mňa chytí meča, kto mi dobyje ríšu? Myslí na mňa niekto v Európe? Kto zostal so mnou v mojom nešťastí? Aká veľká priepasť medzi mojou veľkou biedou a večnou Kristovou ríšou, ktorého menu sa ľudia klaňajú, milujú ho, nasledujú ho a ktorý žije a bude žiť po celom svete!“ Tak hovoril Napoleon a my vieme, že mal pravdu. Kristus nemal armády, ako mal on, či iní vodcovia. On svojou dobrotou a obetou za duše si podmanil srdcia ľuďí. Nemal kde hlavu skloniť, ale svojich priateľov a ctiteľov obohacoval pokladmi, ktoré hrdza a moľ neničia, ani zlodeji nekradnú. Nepostavil si nijaký pomník, ako to robia mocní tohto sveta, ale má všade po dedinách aj mestách chrámy a kríže, ktoré upozorňujú na jeho meno. A jeho meno žije nielen v ústach miliónov, ale je hlboko vryté aj do ich sŕdc.

Kde je príčina tejto lásky k menu Ježiš, kde je príčina tejto úcty? Čo znamená meno Ježiš a kto je to? Tak často vyslovujeme toto meno. Ale či to robíme s takou úctou, aká mu patrí? Či si uvedomujeme, koho vyznávame týmto menom? Ved' Ježiš Kristus je druhá božská osoba, jednorodený Syn Boží, ktorý sa pre nás stal človekom. Opustil svoju slávu v nebi, aby sa nám stal podobným vo všetkom, aby nás mohol vrátiť do náručia svojho nebeského Otca. Len Boh nám mohol pomôcť, len Boh nás mohol zachrániť a Boh skutočne vedený láskou sa podujal na toto dielo záchrany. Aby sme ho mohli vidieť, aby sme ho mohli počuť, aby sme sa mohli presvedčiť o jeho láske, bolo potrebné, aby sa stal človekom, aby pôsobením Ducha Svätého prijal na seba také telo a takú dušu, tú istú prirodzenosť, ako máme my.

A jeho meno, meno Ježiš, naznačuje túto lásku k nám. Ak Boh dáva svetu svojho syna, iste má právo, aby bol nazvaný menom, ktoré určí sám Boh: „Hľa, počneš v živote a porодиš syna a nazveš ho menom Ježiš.“

Ak sa teda pýtame na príčinu našej lásky k tomuto menu, jedinou príčinou môže byť to, čo toto meno znamená. A ak skúmame, za akú cenu to urobil, ak vieme, že touto cenou bola jeho krv, ktorú vylial ako tichý baránok na dreve kríža, potom vieme, čo priťahovalo tých, ktorí sa vedeli zaň obetovať. Je to meno, pred ktorým sa má ohnúť každé koleno.

Svätý Pavol pocítil túto lásku, ktorá ho zrazila k zemi pri Damašku, aby ho úplne a navždy získala. Preto mohol povedať: „Láska Kristova nás núti.“ Bola to láska Krista, pre ktorú nepoznal odpočinku a strachu. Pre meno Ježiš urobil všetko.

A túto svoju povinnosť si musíme uvedomiť aj my dnes, na začiatku nového roka. Ved' Božie Dieťa nám prináša oheň lásky, ktorý má ustavične horieť v našich srdciach. Má to byť oheň lásky k menu Ježiš, ktorý má spáliť všetko, čo by stálo medzi ním a nami v tomto novom roku. Má nás preniknúť svätý oheň lásky, ktorý v nás spáli všetko zlo, čo nám priniesol starý rok a vytvoríť v nás nového človeka, ktorý bude budovať na svätom mene Ježiša a jeho Matky Márie. Toto sa budem usilovať budovať zvláštnou úctou najmä v prvé piatky a prvé nedele.

Je to potrebné, lebo naše srdce je ešte stále tvrdé, je ešte vždy zaslepené, zapletené do siete hriechov. Je ešte chladné, ale skutočná láska k menu Ježiš a menu Márie v ňom zapáli nový oheň, ktorý ho bude neustále počas celého roka zohrievať.

V mene Ježiša a Márie.

DRUHÁ NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA /Jn 1,1-18/ ...a svet ho nepoznal.

Prvý raz sa zjaví božské dieťa v chráme. Natešený Simeon berie dieťa do svojich rúk. Šťastný, že vidí svetlo na osvietenie pohanov, slávu izraelského ľudu, chce spokojne umrieť. Oko starca sa zarsí: „Hľa, tento je ustanovený na pád a na povstanie mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať.“ Spasiteľ bude skalou medzi dvoma tábormi v Izraeli. Jedni v neho uveria – tým bude znamením božského života, druhí nebudú chcieť uveriť, tým bude znamením zničenia. Simeonovo proroctvo sa splnilo. Videli znamenia spásy, zázraky – ostanú však odmietaví k spáse. Proroctvo Simeonovo sa plní – aj dnes vidia znamenia katolíckej viery a oni odmietajú, neprijímajú Krista.

Keď sa pastieri poklonili Ježiškovi, natešení bežali domov a rozprávali svojim známym, čo zažili a videli. Nebo bolo plné žiary. Aj keď zvyknutí na hromy a blesky, predsa sa zľaknú. Ved' ich ožiari jasnosť Božia. Uvidia dokonca anjela, ktorý im hovorí: „Dnes sa vám narodil

Spasiteľ, Kristus Pán, v meste Dávidovom.“ Boží jas vzrastá a v ňom sa zjavia celé zástupy nebešťanov. Anjeli spievajú na oslavu narodeného Ježiška: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle!“ Pastieri presvedčení o tom, že je to Božie dieťa, že je to Spasiteľ ľudí, bežia s darmi k jaskyni. Do jaskyne vchádzajú ako do svätyne. Kľakajú pred Jezuliatko. „Pastieri sa vrátili a velebili a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, tak ako im to bolo povedané.“ Rozprávajú o znameniach. Oni, synovia prírody, nič nepridávajú. Židia, farizeji a zákonníci, ostávajú tvrdí – neprijímajú tieto znamenia z neba skrze pastierov, neveria im, nechcú poznať Božie dieťa. Nestrpia poučovanie. Boh to mal predsa zjaviť im a nie tam nejakým špinavým pastierom. A svet ho nepoznal.

Proroctvá sa zhodujú. Vykladatelia thóry vyhlásia jednomyselne Herodesovi: „Kristus sa mal narodiť v Betleheme.“ Iných poučujú – sami odmietajú, neveria. Znamenia Písma svätého – proroctvá sa zhodujú – neveria. Počuli, čo povedal Simeon – neveria. Dvanásťročný Ježiš učí v chráme: „... a všetci, ktorí ho počuli, užasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami...“ – neuveria. Pri krste v Jordáne sú jasné znamenia z neba: nebo sa otvorí, Duch Svätý v podobe holubice zostúpi na neho a z neba zaznel hlas – neuveria mu. Kristus dáva ďalšie znamenia: premení vodu na víno, vyháňa diablov, uzdravuje telesne chorých, utíši búrku, kriesi mŕtvych – neveriaci Židia nechcú vidieť, uveriť týmto znameniam. Keď nasýtil päťtisíc ľudí piatimi chlebmi a dvoma rybami a ľud ho chcel zvoliť za kráľa, títo tvrdohlaví protivníci si ho začali viac všimnúť. „Tu pristúpili k nemu farizeji a saduceji, aby ho pokúšali a žiadali ho, aby im ukázal znamenie z neba.“ Či to nebolo jasné znamenie z neba, keď pri Ježišovom krste v Jordáne Duch Svätý v podobe holubice zostúpil na neho a Otec ho vyhlásil za svojho Syna? Či zázraky nie sú znamením z neba? No on im dáva ešte jedno znamenie – znamenie Jonášovo. Pán Boh mu rozkázal, aby išiel do mesta Ninive kázať pokánie. Na mori nastala búrka. Jonáš je podľa nich tomu na vine. Hodia ho do mora. Zhltnie ho veľryba. Po troch dňoch ho vyhodí na breh. Ako bol Jonáš tri dni a tri noci v útrobach veľryby, tak bude Syn človeka pochovaný v zemi. Po troch dňoch vstane z mŕtvych. Miera znamení je jasná. Božský Vykupiteľ vidí, že ani toto nechcú vidieť. Viac nie! „Beda vám, farizeji!“ Komu sú podobní? Ľuďom, čo majú oči a nevidia? Nie, ale čo vidia a nechcú to uznať. Beda vám, ktorí máte kľúč vedomosti a neprijímate znamenia. „Jeruzalem, Jeruzalem! Nezostane kameň na kameni. Všetko bude zničené.“ Uvidia hrôzu spustošenia. Roku 70 mesto padlo do rúk Tita – mesto zničené, chrám spálený. Zničené hladom a morom. Akási žena, vynikajúca rodom, od hladu zjedla svoje dieťa. Milión Židov bolo zabitých – zvyšok bol roztrúsený po celom svete.

Pokolenie neveriacich nevymrelo.

Ako si slávil Vianoce? Žiješ vo vianočnom duchu? Každý oltár je Betlehem. Každá svätá omša je narodenie Pána Ježiša. Každé sväté prijímanie – Vianoce v nás. Prichádza Emanuel – Boh s nami. Kristus je stredom života. „... a svet ho neprijal.“ Prijímaš ho ty? Prijímaš svedectvo Písma svätého? Veríš, že je napísané z vnuknutia Ducha Svätého, že ti podáva pravdivé znamenia o Kristovi? Veríš, že Boh vedie svoju Cirkev a že brány pekelné ju nepremôžu? Prijímaš znamenia našich čias? Nie si ľahostajný k Božím znameniam tejto doby? Vidíš a prijímaš?

Raz však všetci uvidia konečné znamenie z neba: nasledovníci aj neveriaci. Bude to znamenie Syna človeka. Znamenie, ktorému sa už nebude dať odporovať. Znamenie, ktoré navždy rozdelí svet. Veriaci ho prijmú s potešením, že ich život dosiahol svoj cieľ. Neveriaci so zahanbením. Na ktorej strane budeš ty? Uver znameniam spásy, aby si nemusel vidieť znamenia zničenja.

**ZJAVENIE PÁNA /Mt 2,1-12/
Viera a ľahkovernosť**

Vo Viedni v jednej obrazárni je okrem iných aj obraz, ktorý znázorňuje hľadanie Boha. Ako ľudia hľadajú Boha. Hore vľavo sú pastieri. Uverili slovám a spevu anjelov, ponáhľajú sa s ovečkami k jasličkám. Vpravo sú traja králi, ktorí verne išli za hviezdou. Dolu je Herodes s vojakmi, ako trhajú deti z rúk betlehemských matiek. Je tu aj Judáš s vojakmi na Olivovej hore. Uprostred tohto veľkého obrazu je namaľovaný Ježiš. Z jeho úst vychádza otázka: „Koho hľadáte?“

Tento obraz predstavuje celý svet. Uprostred sveta je Boh – Kristus. Jedni pred ním pokorne padajú na kolená, druhí by ho radi zhodili z oltárov. Ku komu sa my pridáme? Poďme s tromi kráľmi za hviezdou ku Kristovi. Poďme hľadať Pána Ježiša s vierou. Odložme ľahkovernosť.

„Verím v Ježiša Krista.“

Často je možné počuť, že dnes je iná doba. Dnes viera? Dnes veriť? Dnešný človek tak rýchlo neverí. Je kríza viery. To je omyl. Je viac ľahkovernosti, ako nevery. Teda ľudia uveria hoci čomu. V Amerike sa stalo, že tisíce ľudí cestovali, aby prišli v určitý deň na určitý vrch. Totižto niekto vraj vyčítal z Písma svätého, že o 12. hodine sa na tomto vrchu zjaví Pán Ježiš a že bude koniec sveta. A povedzte, že dnešný človek neverí. On verí, ale veľmi ľahkoverne. Veriť však je potrebné jedine Ježišovi Kristovi. Tu je pravá viera. Tu je potrebné byť stály a pevný.

Sú takí, ktorí tvrdia, že veria len to, čo veda predloží. „Pozrite sa, pán farár, ja verím len to, čo je dokázané vedecky.“ „Povedzte mi, pán profesor, vy veríte, že človek má dušu?“ „Pravdaže“, odpovedá profesor, „dnes to verí každý učený človek.“ „Dobre“, odpovedal pán farár, „ale pred niekoľkými rokmi niektorí učené ľudia učili, že človek nemá dušu.“ „Viete, veda urobila pokrok.“ Hľa, dnes verí, že človek má dušu a pred niekoľkými rokmi jeho otec veril a tak učil, že človek nemá dušu. Dnes verí, že má dušu, ale keby aj on bol žil skôr, veril by, že človek nemá dušu. Kto má viac skutočnej viery? Ja verím od toho okamihu, ako som začal rozmýšľať a uvedomovať si sám seba, že mám Bohom stvorenú nesmrteľnú dušu. On včera neveril, dnes verí, že má dušu. V kom je viac ľahkovernosti? Dnešný človek je ochotný uveriť všetko, čo mu predloží veda. Je schopný uveriť dnes to, čo ešte včera neveril. Dnes verí to, čo ešte včera zavrhoval. Aká to ľahkovernosť, aká to pretváрка, aký to nerozum.

Viera. Verím. Veríš aj ty. Verí aj tvoj známy, ktorý ťa tak presviedča, že neverí. Niet neveriacich. Každý verí. Je len otázka, komu a čomu človek verí. Buď verím v menlivé mienky menlivých ľudí, buď verím Kristovi, ktorý ostáva ten istý naveky. Buď verím ľuďom, buď verím Bohu. Veríš! Je len otázka, s akou vierou sa uspokojíš. Buď s vierou, ktorá sa mení každý deň, buď s pevnou vierou. Nehovor – neverím! Veríš! Je rozdiel komu veríš. Veríš azda ľuďom, ktorí sú nestáli, hriešni, ako ty? Veríš azda ľuďom, ktorí nemajú pokoj v duši, ktorí nemajú čisté svedomie? Dnes sa rozhodni, komu veríš. Buď ľuďom – buď Bohu. Tretej cesty niet. Rozhodni sa jasne – verím v Boha. To potom pre teba znamená, že Boh je tvoj jediný Spasiteľ. Tomuto Stvoriteľovi mojej duše musím prenechať celý svoj život. Boh je môj Pán. Tomuto Pánovi musia patriť moje myšlienky, slová a skutky. Boh je môj vodca – musím kráčať po ceste, ktorú mi ukáže. Verím v Stvoriteľa neba i zeme. Verím, že je Pán života aj smrti.

Istý pán prišiel k staručkému pánu farárovi. Niekedy bol jeho žiakom. „Pán farár, ja som sa stal nevercom. Neverím v Pána Boha, neverím v náboženstvo.“ „Myslíš si, že to všetko, čo som ja učil v škole na náboženstve, že to bol klam?“ „Nie, to si ja nemyslím. Ale ja som prišiel životom k inému presvedčeniu.“ „Život – veľké slovo. Život. Zlí kamaráti, zlé miesta, zlé knihy. Rozumiem ti. Ty si uveril tomuto všetkému. Ty nie si neveriaci, len veríš iným a inému. To, čo tvoja matka, tvoj duchovný otec, tvoja svätá cirkev ťa učili, to neveríš, ale veríš zlým kamarátom. Zlí kamaráti, zlé miesta, zlé knihy – z toho je zlý život.“ „Ja som životom prišiel k inému presvedčeniu, inej viere. Ja tak žijem, že Pán Boh nemôže byť. Ja tak žijem, ako keby Pán Boh nebol. Neverím v Boha.“ Pán farár pokračuje: „Ja som teraz zlý človek a pre mňa je lepšie, aby tento Pán Boh vôbec nebol.“

„Keď sa za čias kráľa Herodesa v judskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema Mudrci od východu.“ Zanechali všetko a kráčali za hviezdou. Zanechaj svoj život hriechu, zla, ľahkovernosti a pod' s tromi kráľmi pokloniť sa Ježišovi. Odovzdaj mu dary: dušu aj telo – myšlienky, slová i skutky. A tak pevne a silno vyznaj svoju vieru: „Verím v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána, ktorý sa počal z Ducha Svätého a narodil sa z Márie Panny.“

KRST PÁNA JEŽIŠA /Lk 3,15-16.21-22/ Ty si môj milovaný Syn

Už dávnejšie žil istý človek, ktorý mal od svojej mladosti veľkú túžbu dostať sa do Ameriky. Počul o nej, že je to zem šťastia. Musel však prejsť ťažkými skúškami a veľkými dobrodružstvami, kým sa dostal k svojmu cieľu. Na svojej prvej plavbe jeho loď bola zahnaná k brehom Afriky. Na druhej plavbe sa dostal až na filipínske ostrovy. Na tretej plavbe so dostal do Panamskej úžiny. Ďalej musel prejsť peši neznámou krajinou divokých hôr. Väčšina jeho spoločníkov zahynula na tejto ceste na rozličné choroby, hlad. Azda najstrašnejšou spomienkou na túto cestu mu zostala chvíľa, keď zaspal unavený kdesi v horách a až ráno zbadal, že za podušku pod hlavou mal mŕtve telo svojho spoločníka, že spal na mŕtvoľe. Konečne došiel do cieľa. Videl bohaté bane na striebro a zlato, krásnu krajinu. Ale jeho srdce zostalo prázdne a chladné. Uvedomil si, že toto mu neposkytne nijaké skutočné šťastie. V knihe Múdrosti čítame: „Oko sa pozeraním nenasýti, ani ucho počúvaním. Srdce človeka sa nenasýti zlatom.“ Svätý Augustín hovorí: „Bože, stvoril si nás pre seba. Naše srdce nemá pokoja, kým nespočinie v tebe.“

Ježiš je od svojho príchodu na túto zem tým, s ktorým sa máme stretnúť v živote a ku ktorému musíme zaujať svoj jasný vzťah. Boh Otec nám ho dnes pri krste v Jordáne všetkým predstavuje: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ Ježiš je teda Boží Syn.

Ak máme Pána Ježiša milovať, ak ho máme milovať tak, aby nás nič od neho neoddelilo, nijaká ani tá najhoršia a najnebezpečnejšia búrka či v našom srdci alebo tá, ktorá by nás mohla preväpiť zo strany sveta, musíme ho dokonale poznať. Poznať Ježiša Krista znamená, ako by sme vystupovali na horu, na ktorej vrchole je opevnené mesto, čisté ako krieda, a ktorého strechy sú ako rozhodené kvety divého maku. Keď sa na toto miesto pozeráme zdola, máme o ňom celkom priaznivý dojem a máme o jeho obyvateľoch, o práci v ňom, o jeho zdravej polohe len tú najlepšiu mienku. Čím však vyššie k nemu vystupujeme, tým jasnejšie sa nám ukazuje jeho skutočná tvár. A čo, keď už ideme po jeho uliciach? Keď vojdeme do jeho obchodov alebo do jeho súkromných domov? A čo, keď v ňom žijeme?

Čím ďalej, tým viac sa nám otvára hlbšie a hlbšie poznanie a postupne prenikáme do jeho tajomstiev, ktoré boli pred nami ukryté.

Či to nie tak aj s naším Spasiteľom?

Pre koľkých je stále veľkým tajomstvom! Pre koľkých zostáva nepochopený! A poviem rovno – neznámy. Doteraz sme s ním boli ako s malým dieťaťom. Teraz už vystupuje pred nami ako dospelý človek, ako náš učiteľ. Preto musíme k nemu zaujať správny postoj. Kto je teda pre mňa Ježiš narodený v Betleheme a vyrastajúci v Nazarete?

Naša viera nás učí: „Ježiš Kristus je druhá Božská osoba, jednorodený Syn Boží, ktorý sa pre nás stal človekom, aby nás vykúpil a spasil.“ V týchto slovách máme všetko jeho poslanie na tejto zemi, v týchto slovách máme všetku jeho lásku, s ktorou prišiel na túto zem.

Odkiaľ vieme, že Ježiš je Boží Syn? Vieme to z jeho vlastných slov a skutkov. Keď dával apoštolom plnú moc, povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi.“ Kto z ľudí by mohol toto o sebe povedať? Ktorý diktátor, ktorý vodca? Ježiš hovorí nielen o zemi, ale aj o nebi. V Jeruzaleme v chráme jasne povedal: „Ja a Otec sme jedno.“ Poznať Ježiša v tejto podstate, poznať ho ako Božieho Syna, to je večný život, to je naše pravé poslanie, ako to jasne naznačil vo svojej veľkňazskej modlitbe, ktorou sa lúčil so svojimi apoštolmi: „A to je večný život, aby poznali teba, jediného pravého Boha a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista. Ja som ťa oslávil na zemi. Dokonal som dielo, ktoré si mi dal. Teraz zasa ty, Otče, osláv ma slávou, ktorú som mal u teba skôr, než povstal tento svet.“ Nie sú to jasné slová o tom, kto je Ježiš Kristus?

Potvrdzujú to apoštolovia. Či to jasne nepovie Peter: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ A čo nakoniec vysloví pochybujúci Tomáš: „Pán môj a Boh môj.“ A svätý Pavol: „Viem, komu som uveril. V Kristovi prebýva všetka plnosť božstva.“

Ježiš dokázal, že je pánom prírody a všetky veci sú stvorené skrze neho. Jeho zázraky sú dôkazom, že je Božím Synom. Premenenie vody na víno v Kane, rozmnožené chleby, utíšená búrka, vyhnaní zlí duchovia a iné, zázrak Veľkej noci – toto všetko svedčí, že je Božím Synom. Jeho predpovede o zničení Jeruzalema, predpovede Petrovi o jeho zaprení, o zrade Judáša, o prenasledovaní jeho stúpencov – toto sú jasné svedectvá o jeho božstve.

Za vlády kráľovnej Alžbety boli v Anglicku katolíci krvavo prenasledovaní. Z mnohých mužov, ktorí v tej dobe položili život za svoju vieru, vynikal John Post. Bol veľkým ctiteľom Matky Božej. To dokázal ešte aj v poslednej chvíli svojho života. Keď bol vedený na popravisko pod šibenicu, kľakol si na spodný stupeň a začal sa modliť silným hlasom: „Anjel Pána... Zdravas Mária...“ Potom vystúpil na druhý stupeň: „Hľa, služobnica Pána... Zdravas Mária...“ Potom vystúpil na tretí stupeň: „A Slovo sa telom stalo... Zdravas Mária...“ Až potom pokojne odovzdal svoju dušu Bohu.

Tri razy za deň sa máme modliť túto modlitbu. Ona hovorí o príchode Syna božieho medzi nás. Nech ona vždy znamená, že sa priznávame k Božiemu Synovi, ktorému sme uverili. Uveril som v neho, lebo za mňa položil svoj život. Uveril som v neho, lebo len v ňom je moja spása. Uveril som v neho, lebo on je Boží Syn.

DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK / Jn 2,1-12/
Výchova detí

Ľudia sa radi zabávajú, chcú byť veselí. Majú radi spoločenské podujatia, kde sa niečo radostné oslavuje. Už dlho pred tým sa o tom rozprávajú. A jedným z takýchto spoločenských stretnutí je aj svadba, pri ktorej dvaja ľudia sa vydávajú na spoločnú cestu životom. Zakladajú si rodinu, aby vychovali budúce pokolenie – deti. Dokonca aj Pán Ježiš sa zúčastnil na svadbe v Kane Galilejskej.

Je to zaujímavé: Pán Ježiš a na svadbe. Prečo tam išiel? Chcel byť prítomný na tejto udalosti, aby posvätil manželský stav. Pozvali jeho Matku, išiel aj on s učeníkmi. A práve tu urobí svoj prvý zázrak- premení vodu na víno. A akí museli byť šťastní tí mladí, keď si s ním podali ruky, sedeli za jedným stolom, keď ich požehnal a zachránil od hanby, keď sa im minulo víno. Zaiste si po celý život spomínali na túto chvíľu a svojim deťom pri výchove rozprávali o Ježišovi.

Tak ako vtedy aj dnes je Pán Ježiš prítomný na svadbe dvoch veriacich ľudí a požehnáva ich na spoločnú cestu. A preto aj títo sa musia usilovať rozprávať svojim deťom o Ježišovi Kristovi. Veď kresťanská rodina – to je štepnicia pre nebo. Staraj sa o svoj dom – o svet sa postará Pán Boh, tak hovorí príslovie otcov, ktorí si myslia, že ich hlavným poslaním je riadiť svet pri zbytočných debatách. Či by nebolo užitočnejšie rozprávať sa o tom, ako lepšie vychovávať svoje deti? Zaiste. Pohanskému otcovi, keď sa v jeho rodine narodilo dieťa, položili mu ho k nohám. Keď ho zdvihol, dal tým najavo, že sa chce oň starať. Keď ho nezdvihol, bolo hodené ako potrava divokým šelmám. Dnes to otcovia nerobia. Čo sa naučili dnes aj kresťanskí rodičia od dnešného pohanského sveta? Oni zabíjajú dieťa, ktoré sa ešte ani nenarodilo. Ešte nenarodené a už je odsúdené na smrť telesnú, ale aj duševnú – lebo nebude pokrstené.

Rodičia, nech je to ďaleko od vás. Prijmite svoje deti a venujte sa im, vychovávajújte ich. Vychovávajújte ich svojím vlastným príkladom. Do duše dieťaťa sa totižto najľahšie vryje to, čo vidí u svojich rodičov. Aký otec, taký syn. Kam rád chodí táta, tam aj synčeka láka. Človek nemôže dať to, čo sám nemá. Preto sa musí sám najprv vychovať. Lebo výchova dieťaťa začína už dávno pred jeho narodením. Dobrá príprava spočíva v skutočnej modlitbe, návšteve kostola, pristupovaniu k sviatostiam, v živote podľa viery. Čo raz povieš svojim deťom, keď nebudú chcieť ísť do kostola? Choďte, lebo aj ja chodím? Ale keď nie si v kostole, ako im odpovieš? Keď neprijímaš sviatosti, ako im ukážeš vzor?

A tak už snúbenci, ktorí začínajú svoje priateľstvo, musia myslieť na to, že partnera si neberiem len pre seba, ale aj pre svoje budúce deti. Bude to matka mojich detí, bude to otec mojich detí.

Rodičia často nariekajú nad deťmi: „Po kom sú len tie naše deti?“ Po kom sú? Od koho sa naučili nadávkam, ohováraniam, hrešeniu? Predsa od dvoch ľudí, s ktorými bývajú v tom istom dome – od rodičov. Koľkokrát rodičia trestajú svoje deti pre klamstvo, podvod. Ale či sa takýto rodič spytuje sám seba, ako sám žije? Jeden otec, keď trestal svojho syna, tak mu hovorí: „Pamätaj, že Pán Boh všetko vidí.“ A syn odpovedá: „Pán Boh vidí len mňa alebo aj teba?“ „Samozrejme, že každého.“ „Teda videl včera aj teba, keď si tajne zobral mame peniaze zo stolíka, a potom si večer prišiel domov opitý?“ Čo mohol na toto povedať otec.

Príklad rodiča je nenahraditeľný pri výchove detí. Dieťa všetko vidí a počuje. Príklad sa má podporiť aj primeraným dobrým slovom. Slovo, to je semeno, ktoré sa zasieva do duše

dietťa, aby raz prinieslo dobrú úrodu. Keď rodičia nezasejú do duše dietťa dobré slovo, príde nepriateľ a zaseje tam kúkoľ. Preto príklad a slovo musia byť vždy spolu, len vtedy majú najlepší úspech pri výchove detí.

V roku 1896 stal v Paríži pred súdom Emil Godot, mal iba sedemnáť rokov a už bol vrahom, ktorý pre dva franky zavraždil starenku. Neprejavoval ani najmenšiu ľútosť. Hovoril: „No, je tam toho! O jedného človeka viac alebo menej?!“ Jeho obhajca hovoril krátko. Vinník všetko priznal. Vtedy obhajca povedal: „K prípadu nemám viac čo povedať. Ale obviňujem vás, rodičia a sudcovia. Teraz ste už pozvali kňaza s krížom. Prečo nie je ten kríž u vás doma, kde vychováate svoje deti? Prečo tento mládenec uvidel kríž až teraz a nie už skôr? Zaiste by sa bol vyhol tejto lavici hanby. Povedal mu niekto o Bohu, o večnosti, o príkaze Nezabiješ?! Vyrástol bez Boha. Preto žalujem vás, že ste ho takto vychovali. Teraz ste prekvapení, že zbierate len vraždy a zločiny? Boh bude raz vašim sudcom.“ Milí rodičia, vychovávateľa. Nezabúdajte na to, čo vám Boh zveril. Vychovávajte v Bohu, skrze Boha a pre Boha. Výchova bez Boha vedie do záhuby.

TRETIA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 1,1-4 4,14-21/ Deti a rodičia

Dietťa rado číta alebo počúva zaujímavé príbehy z minulosti aj prítomnosti. Nezáleží ani na tom, či je to pravda alebo nie. Vtedy musí byť všetko ticho okolo neho. „Kde bolo, tam bolo, mal raz otec troch synov...“ Nie, nebojte sa, nebude rozprávka. Vidím, ako ste zbystrili pozornosť, čo svedčí o tom, že aj starší a dospelí radi počúvajú, čo je pútavé, príťažlivé.

Takto zaujímavovo a príťažlivo vedel rozprávať aj Pán Ježiš. Lenže on nerozprával rozprávky, ale veci potrebné a užitočné pre život človeka, aby dosiahol večnosť.

Dnes sme počuli vo svätom evanjeliu, že Pán Ježiš vošiel do synagógy. Tu začal čítať z Písma svätého. Keď dočítal, zatvoril knihu. Všetky oči sa upreli na neho. On začal vysvetľovať. Povedal každému, čo bolo potrebné. Zaiste povedal toho viac, ako je v Písme svätom. Hovorí k rodičom, ako majú vychovávať svoje deti, čo sme počuli minulú nedeľu. Ale on nezabúda ani na vás, deti, mládež. Pýtate sa, čo chce vám povedať? Nuž čo iné vám chce povedať, ak nie to, ako sa máte správať voči svojim rodičom. Tak počúvajte.

Pán Ježiš sa pozrie na vás a potom začne: „Milé deti. Aj ja som bol mladý. Len nedávno, na Vianoce, ste slávili moje narodeniny. Potom som žil so svojou Matkou Máriou a s mojím pozemským ochrancom Jozefom tridsať rokov v Nazarete. Tu som im bol poddaný, poslúchal som ich vo všetkom. Veď poznáte Božie prikázanie – Cti otca svojho i matku svoju. Ale predstavte si, aj niektorí pohania, hoci nepoznajú toto prikázanie, prejavujú lásku svojim rodičom. A tak jedného cisára v Číne volali – Syn nebies. Poddaní s ním mohli rozprávať len na kolenách. Každý sa ho bál. I raz mu vážne ochorela jeho matka. A tu on, cisár, celé noci kľáčil na kolenách pri jej posteli. Každému udeľoval milosť, len aby jeho matka bola zdravá. A keď po niekoľkých rokoch všetci ľudia chceli oslavovať jeho narodeniny, vtedy hovorí, ako môže dovoliť zábavy, keď tento deň je aj dňom smrti jeho matky.

Ako si tento pohan vážil svojich rodičov. A zaiste mnohé deti poznáte príbeh o Jozefovi zo Starého zákona. Stal sa zástupcom faraóna v Egypte, ale na svojho nikdy nezabudol. Pozval ho k sebe a veľmi si ho uctil. Či teda ty, kresťanský syn a dcéra, by si sa nehanbil, keby si nezachovával štvrté prikázanie?“

Prečo máte zachovávať tento príkaz? Nuž preto, lebo rodičia sú Božími zástupcami na zemi a po Bohu vašimi najväčšími dobrodincami. A tak im, ako deti, musíte prejavovať úctu, lásku a poslušnosť.

Ale či im prejavujete úctu, keď im odvráťate, odporujete, dokonca sa za nich hanbíte? Ba pôjdem ešte ďalej. Či je to úcta voči rodičom u vás, už dospelí synovia a dcéry, keď ich hrubo urážate svojimi slovami? Zaiste, nie. Písmo hovorí: „Oko, ktoré sa otcovi posmieva alebo matkou pohŕda, nech vyzobú krkavce a zožerú supy.“ Kto s hnevom, keď ho rodičia potrestali, trieska dverami, obracia sa k nim chrbtom, hnevá sa, ten sa veľmi prehrešuje proti povinnej úcte. To je niekedy aj ťažký hriech. Dieťa je povinné prejavovať úctu až po hrob, ba až za hrob.

Druhou povinnosťou detí voči rodičom je láska, ktorá by mala byť samozrejmosťou. Láska vedie dieťa, aby sa modlilo za svojich rodičov. Láska znamená chcieť vždy len dobro rodičov. Dospelé dieťa musí s láskou pomáhať svojim rodičom v ich starobe a chorobe. Ak to dieťa nerobí, môže čakať to isté od svojich detí. A svätý Pavol hovorí takýmto deťom, že sú horšie ako pohanovia, že skutkami zapierajú svoju vieru. Čo sa pre vás otec napracoval, koľko sa matka nastarala, koľko obetí a odriekania priniesli a vy by ste sa im namiesto lásky zlom mali odplatiť? Bolo by to spravodlivé? Vaša láska musí byť bezhraničná. Aj život musíte byť ochotní dať za svojich rodičov. Tak to urobil malý Patrik, ktorý ponúkol Pánu Bohu svoj život za obrátenie svojho neveriaceho otca. Pán Boh ho vypočul. To je skutočná láska.

Povedzme si ešte o poslušnosti. Vidím, že sa vám zamračila tvár. Je to už raz tak, že úctu a lásku ešte dokázate, ale s poslušnosťou sú najväčšie ťažkosti. Sú aj takí, ktorí si myslia, že neposlúchať je hrdinstvo. Hovoria, že oni už majú svoj rozum, vedia všetko. Pozrite sa, neposlúchať dokáže aj psík. Niektorí máte kamarátov. Týchto však ochotne poslúchate. Rodičov neposlúchať a kamarátov áno – to je správne?! Samozrejme, že nie. Pán Ježiš však poslúchal rodičov. Výnimku urobil vtedy, keď išlo o nebeského Otca. Boh je aj nad rodičmi. A či máte poslúchať rodičov aj vtedy, keď u nich samých nevidíte dobrý príklad? Áno, aj vtedy. Keď vám dobre radia, povzbudzujú k dobrému – máte ich poslúchať. Keby vám kázali robiť zlo, vtedy to nekonajte.

Veľký učenec Aristoteles rozpráva, ako videl, že syn ťahal za vlasy svojho otca po schodoch. Na prahu mu starček hovorí: „Dost' už, synu! Ja som svojho otca tiež ďalej neťahal.“ Nuž vidíte, deti. Nebuďte nikdy zlé voči svojim rodičom, lebo budete za to potrestané. Láska, úcta a poslušnosť – tieto tri vás majú sprevádzať vašim životom. Kde sa to naučíte, ako to dokázate? Naučí vás to Pán Ježiš. Dokázate to, ak sa s ním budete o tom rozprávať v modlitbe. Modlite sa za svojich rodičov každý deň. Stále proste Pána Ježiša o pomoc. On vám najlepšie pomôže a ukáže vám, ako máte prežívať váš život vo vzťahu voči vašim rodičom.

ŠTVRTÁ NEDEĽA CEZ ROK /Lk 4,21-30/ Prijať Pána Ježiša

V živote je niekedy človek postavený pred otázku: „Prijať alebo neprijať.“ Môže ísť o nejaké napomenutie, nejakú vec, nejakú udalosť a podobne. Nie je vždy jednoduché sa správne rozhodnúť. Zo všetkých strán lákajú človeka rôzne záležitosti, nemusia byť vždy zlé, ale to hlavné dobro niekedy človeku uniká – človek ho neprijme.

A toto sa prihodilo aj obyvateľom Nazareta, kde Ježiš vyrastal. Prijali rôzne dobrá. Prijali, čo o ňom počuli, že koná zázraky, ale neprijali jeho samého ako Vykupiteľa a záchrancu ich duší, teda neprijali najvyššie dobro.

Ježiša poznali, veď s nimi žil tridsať rokov. Poznali ho ako poctivého, nábožného a statočného človeka. Keď o ňom počuli veľa novôt, chceli ho vidieť a počuť. Prišla sobota. Všetci sa ponáhľali do synagógy modliť sa. Vedeli, že Pán Ježiš tu prehovorí. V hlavnej miestnosti boli iba mužovia. Ženy boli vo vedľajšej miestnosti, kde mohli všetko počuť. Tu zaiste medzi ženami bola aj Panna Mária. Ona vedela, kto je Ježiš. Zaiste čakala ako ho prijmu ostatní. Odspievali žalmy, odrecitovali modlitby. Tu Pán Ježiš prichádza a postaví sa na vyvýšené miesto. Číta z Písma. Potom začína hovoriť, že čas príchodu Vykupiteľa už nastal. Toto sa im ešte páčilo. Akoby aj nie, veď všetci očakávali Mesiáša. Všetci mu prisviedčajú. No tu zrazu Pán Ježiš povie, že tým Vykupiteľom je on sám. A toto sa im už nepáči. Niektorí šomrú nahlas. Pán Ježiš však pokračuje. Dokonca im robí výčitky. Považuje ich za horších od pohanov – vdova zo Sarepty, Náman zo Sýrie. To už bolo priveľa pre pravoverných Židov. Rozzúrili sa. Vedú ho na kraj vrchu. No jeho hodina ešte neprišla, ešte nebude umierať. Zrazu, akoby z neho vyšla tajomná sila, nikto sa ho neopováži dotknúť. Prejde pomedzi nich a odchádza preč. Neprijali ho ako Mesiáša, odmietli svojho záchrancu, najväčšieho spomedzi nich.

Táto udalosť v Nazarete je veľmi poučná pre každého z nás. Lebo nepriať Ježiša – znamená nepriať najväčšie dobro. Zároveň to znamená aj najväčšiu škodu pre človeka. Koľko dobrodení a milosti by boli dostali Nazaretčania, keby boli prijali Ježiša. Neprijali.

Ale či my vždy úprimne prijímame Pána Ježiša? Mnohí by ste odpovedali, že je to pre vás samozrejmé, veď chodíte do kostola. Veď tí, čo nechodia, tí ho zaiste neprijímajú. Áno, prichádzame do kostola, to je veľmi dobré. Ale či máme konať iba toto, či to postačuje? Je s nami takto spokojný Kristus? Pozrite, aj veriaci z Nazareta prišli do synagógy aj oni počúvali Písmo. Pán Ježiš však nie je s nimi spokojný. Vyčíta im ich život, ich skutky. A tak aj pre nás návšteva kostola – to je iba prvý krok k tomu, aby sme skutočne prijali Pána Ježiša do svojho života. Áno, je to pravda, že tu o ňom môžete veľa počuť, veľa sa o jeho živote dozvedieť. Tu kresťan prijíma jeho učenie, jeho slovo, ale toto musí potom prenášať do svojho každodenného života. Koľkí to však počujú, ale vyjdú von a žijú akoby o Ježišovi nikdy nič nepočuli.

Preto počúvaj o Kristovi. Prijmi ho ako svojho Vykupiteľa, prijmi ho ako svojho najväčšieho dobrodincu, prijmi ho ako najkrajší a najlepši vzor svojho života. A potom sa snaž žiť, ako žil on: v spravodlivosti a láske.

Istý človek rozpráva zo svojho života. Pracujem ako robotník. Jedného dňa sa ma spýtal môj spolupracovník: „Viem, že si katolík. Povedz mi, prečo si katolík, čo to pre teba znamená?“ Otázka prišla nečakane. Nie je ľahká. Je veľmi jednoduchá, ale veľmi závažná. Nebol som schopný mu hneď odpovedať. Preto sa ho pýtam: „Chceš to vedieť presne?“ On mi odpovedal: „Rád by som vedel, prečo a za akým cieľom človek verí? Prečo je práve katolíkom?“ So zahanbením som sa mu musel priznať, že som vlastne nad takouto otázkou ešte ani nerozmýšľal. Sľúbil som mu však, že najbližšie mu odpoviem na jeho otázku.

Cestou domov, večer, stále myslím na otázku, ktorú som dostal a na ktorú som sľúbil odpoveď. Doteraz som si namýšľal, že som poriadnym katolíkom – teraz takáto otázka. Tu som si spomenul na jeden zážitok z mojej vojenčiny. Veliteľ raz zavelil: „Katolíci vpravo, ostatní vľavo.“ Urobil to len tak, pre seba. Potom išiel okolo katolíkov a hovorí: „Vy ste teda katolíci?“ Chcel pokračovať, ale niektorí sa hneď ohlásili: „My za to nemôžeme. Nás sa na to

nikto nepýtal.“ Tu veliteľ hovorí: „Buďte ticho! Ani teraz sa vás na to nikto nepýta.“ To je udalosť z mojej vojenčiny. Hej, sme katolíci, ale žiaľ, málo alebo vôbec si neuvedomuje, že prečo som katolík. Rodičia boli katolíci. Tak nás vychovali. Naučili nás modliť sa. Každú nedeľu ísť do kostola. Raz, dva razy za rok ísť na spoveď. Zdalo sa, že je všetko v poriadku. Ale či skutočne? Zaiste, že nie. Zrazu, keď som takto premýšľal, keď som si pomaly skladal dohromady jednotlivé udalosti svojho doterajšieho života, preletela mi mysl'ou odpoveď na položenú otázku, akoby mi ju niekto našepkal: „Som katolíkom, lebo milujem Krista.“ Áno, to je správna odpoveď. Ale žiaľ, že sa podľa toho v živote nesprávam. Vtedy som si uvedomil, že nepostačuje dať odpoveď len ústami, ale celým svojím životom. Teda odpoveď som už mal. Zdala sa mi však veľmi krátka – len jedna veta. Preto som rozmýšľal o tom, že svojmu priateľovi musím dať širšiu odpoveď. Musím mu vysvetliť, čo je náboženstvo, jeho význam, musím mu rozprávať o Kristovi, o cirkvi, o prikázaniach, o sviatostiach. Takto som sa chystal. Stretli sme sa. Už som chcel odpovedať, ako som sa pripravil, ale akosi som nevedel začať. Tu som zrazu povedal: „Som katolík, lebo milujem Krista celým svojím životom.“ Chvil'ú bolo ticho. Tu mi priateľ stisol ruku a hovorí: „Ďakujem ti. Povedal si mi všetko.“ Odišiel. Odvtedy som si stále uvedomoval, že musím prijímať Krista do svojho života, že ho musím celým životom milovať.

Tento človek pochopil, čo znamená pre neho to, že je katolík. A čo my? Pochopíme aj my v našom živote, že Kristus je naše najvyššie dobro, ktoré máme neustále milovať a prijímať do svojho života? Lebo milovať znamená – podobať sa milovanému.

PIATA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 5,1-11/ Dôvera

„Je to neuveriteľné! Je to pravda? Stalo sa to? To je skoro nemožné! Neveril by som tomu, ale keď to ty hovoríš. Ja ti dôverujem.“ „Nie, neverím tomu. To nie je pravda. To sa nestalo! Aj minule si hovoril, a nebolo to tak. Neverím ti.“ Dôvera a nedôvera ľudí. Stáva sa to v bežných rozhovoroch.

Do podobnej situácie sa dostáva aj Šimon – Peter.

Pán Ježiš, ktorý k nemu prišiel na jeho lodičku, mu káže zaviesť na hlbinu a spustiť siete. No on sa vyhovára: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali, a nič sme nechytli.“ Je to jeho bezradnosť. No ďalej dodáva: „Ale na tvoje slovo spustím siete.“ Akoby bol povedal: „Ale keďže ti dôverujem, poslušnem ťa. Urobím to.“ A výsledok – množstvo rýb, že sa až siete trhajú.

Peter sa musel dobre vyznať vo svojom remesle. Žil z tejto práce a živil aj svoju rodinu. Určite prežil noci bezvýslednej námahy, ale poznal aj nepredvídané úspechy. No toto, čo sa stalo na slová Krista, by bolo aj v čase, keď je dobrý rybolov, niečím nevídaným, nie to ešte vtedy, keď sa celú noc darom namáhali. Táto udalosť ho ešte viac utvrdila v dôvere, ktorú prejavoval voči Kristovi, že je posol Boží. On úbohý rybár a pred ním Božia sila. Preto sa hodí na kolená pred Ježišom. Zároveň však cíti, že nemôže byť pri Ježišovi tak blízko: svätosť a hriech nemôžu byť vedľa seba. Je to skutočne zvláštna situácia. Peter akoby naraz cítil potrebu blízkosti aj vzdialenia sa od Ježiša. Jeho hriešnosť ho k nemu priťahuje, ale zároveň aj odháňa. Pre ňu sa cíti nehodný, ale zároveň aj nútený byť blízko a čerpať z Kristovej všemohúcnosti silu, pomoc. Ježiš to dobre vidí. Vidí, že Peter má v neho dôveru, ale má aj strach, preto mu povie: „Neboj sa.“ Dôvera víťazí nad strachom: Peter ide za Ježišom, stáva sa rybárom ľudí.

A toto isté chce Pán Ježiš povedať aj tebe. Nuž počúvaj jeho slová, rozmyšľaj o nich, hovorí sám Kristus.

„Dôvera je kľúčom k pokladom môjho milosrdenstva. Nemôžeš ani dostatočne pochopiť veľkú radosť, ktorú cítim, keď konám svoje dielo v tých dušiach, ktoré som vytrhol z najväčšej biedy a špiny. Či vieš, ktorá cesta vedie najistejšie do neba? Dôvera a nádej v moje zásluhy a vernosť v moju milosť. Zaiste ma viac uráža sto hriechov ako len jeden. Ale keď ten jeden hriech je hriechom nedôvery, vtedy tento jediný hriech nedôvery je horší, ako mnoho iných. Nedôvera ma zraňuje najviac, lebo veľmi milujem ľudí. Ľudia však veľmi málo chápu Božiu dobrotu, jeho milosrdenstvo a lásku. Merajú a posudzujú Boha podľa jeho tvorov. No Boh je predsa nesmierny a nekonečný, a preto aj jeho láska je taká. Aké je to nemúdre: môcť dôverovať Bohu a nevyužiť to. Prečo to len ľudia robia? Zaiste preto, lebo dobre nepoznajú Boha a často ho ani nechcú poznať.

Kde však nájdem dobrú vôľu, dôveru vo mňa, tam môžem veľa urobiť. Čím viac dôvery je v duši a pritom si ponížený, tým viac radosti mi spôsobuješ. Ale ešte jedno ti chcem vštepiť do tvojho srdca – nech tvoja duša sa nikdy nebojí svojho Stvoriteľa, Boha. Lebo Boh je vždy ochotný jej preukázať milosrdenstvo. A veľkú radosť mám z toho, keď môžem večnému Otcovi priviesť čím viac hriešnikov. Tak veľmi ich milujem. Keď mi chceš urobiť radosť – dôveruj v moju lásku. Lebo celé tajomstvo svätosti je v dvoch slovách: dôvera alebo nedôvera. Nedôveruj príliš len sebe. Nadovšetko dôveruj Bohu. Pozdvihni vždy svoju dôveru k Bohu, lebo hoci som dobrý ku každému, duši, ktorá mi dôveruje, prejavím najviac lásky. Ja som Láska samá. Veľmi ma bolí, keď ľudia pochybujú o mojej добрote. Keby si len vedel, ako chcem pretvoriť tvoju dušu aj keby bola plná hriechov, len keď mi dôveruje. Láska potrebuje, aby sa jej neodporovalo, ale práve naopak, veľmi dôverovalo. Ani nedokonalosti nie sú pre mňa prekážkou, len keď je dôvera. Lebo nedokonalosti, ak ich poznáš, budú pre teba rebríkom, po ktorom sa dostaneš bližšie k Bohu. Všetko má slúžiť a pomáhať duši, aby sa stala takou, akú ju chcem mať. Teda aj tvoje nedokonalosti. Mojou milosťou aj tie najväčšie poklesky sa stanú základnými kameňmi budovy dokonalosti, keď ich úprimne oľutuješ. Musíš teda vedieť, že ak chceš dosiahnuť skutočnú čnosť, môžeš ju dostať len odo mňa. Ja mám poklady milosti pre všetkých.

Preto keď mi už ty dôveruješ, snaž sa túto dôveru vo mňa šíriť ďalej. Staň sa poslom mojej lásky. Povedz aj iným, že túžim po ich dôvere, lebo mnohí si to tak málo vážia. Prijímaj ma ty sám, ako často len môžeš, ako náhradu za tých, ktorí ma neprijímajú. Povzbudzuj duše, aby ma aj ony často prijímali. Mnohí sú totižto vlažní, chladní, ba niektorí ma aj nenávidia, utekajú predomnou. A ja im chcem preukázať lásku, dobrotu. Ale nemôžem, lebo to sami nechcú. Ja nemám rád násilie, lebo som dal každému slobodnú vôľu. Podobajú sa deťom, čo nenávidia svojich rodičov, ba ešte im aj škodia. Anjeli a svätí v nebi ma milujú. Ich láska je čistá a dokonalá. Ja ju však hľadám aj na zemi, aj u ľudí.

Preto sa obetuj. Obetuj sa za neverné duše, ktoré mi nedôverujú. Tak zachránime mnoho duší. Ja som za ne zomrel na kríži. Pridaj sa aj ty. Nežiadam od teba veľa. Aj maličkosti, ktorých sa zriekneš, mi obetuj.

Už vidíš, čo chcem od teba. Chcem, aby si mi ty dôveroval a k tomu povzbudzoval aj iných. Akú mi teda dávaš odpoveď?”

„Pane Ježišu, moja odpoveď bude veľmi krátka, ale výstižná. Pochopil som, čo si mi povedal, pochopil som, že len tebe mám nadovšetko dôverovať a túto dôveru nesmiem nikdy stratiť. Lebo keď budem mať čo i len toľko dôvery v teba ako Šimon – Peter, ty ma zachrániš. Nuž tu je moje slovo – dôverujem ti a dôverovať chcem navždy.“

ŠIESTA NEDELA CEZ ROK /Lk 6,17. 20-26/
Blaženosť

V náboženskom, ale aj svetskom živote, sa často hovorí o blaženosti. Jedni ju uznávajú, že je, iní tvrdia, že je to iba sebaklam. Väčšina ľudí však chce byť blažená, hoci si pod týmto slovom predstavujú všeličo. Už starovekí Gréci pokladali za cieľ života – umenie dobre a blažene žiť.

Aj Pán Ježiš v dnešnom svätom evanjeliu, ktoré je časťou z jeho reči na hore, hovorí o blaženosti. Zároveň predkladá podmienky, podľa ktorých môže byť človek blažený. Tieto Kristove podmienky sú však vo veľkom protiklade s predstavami sveta o blaženosti.

Blaženosť – šťastie. Čo si pod týmto slovom dnešný človek predstavuje? Mnohí by odpovedali: „Byť blažený – znamená mať všetko, čo chcem. Nemať nijaké starosti.“ Či je to skutočne tak? Na určitý čas, v určitých záležitostiach, by to snáď aj postačilo. Blaženosť však má byť niečo trvalejšie – úplná, celková spokojnosť so životom. V podmienkach života človeka nie je možné očakávať trvalú blaženosť. Niet človeka, a to ani medzi tými, ktorých ľudia pokladajú za najblaženejších, najšťastnejších, ktorý by bol úplne spokojný.

Keď evanjelium hovorí o blaženosti, je to poväčšine o blaženosti v nebeskom kráľovstve. Kresťanstvo uplatňuje tento nebeský pojem blaženosti aj na pozemský život. Hlása, že stav blaženosti možno uskutočňovať už aj tu na zemi, ak sa ľudské duše zmenia a zavládne Božie kráľovstvo na zemi. Aj teraz môžu byť ľudia blažení, ak žijú podľa Božích príkazov. Lebo ich zachovávaním človek nadobúda pokoj, istotu, vyrovnanosť vo svojom živote, a teda aj blaženosť v určitom stupni.

Teda blaženosť je konečná dokonalosť, blaženosť v Bohu, ktorý je naším posledným cieľom.

Veď sa pozrite. Či príjemný pocit je už blaženosť? Či radosť a spokojnosť je blaženosť? Či veselosť a pohoda prináša človekovi úplnú blaženosť? Zaiste, nie. Všetky tieto veci sú samozrejme dobré, máme ich radi, ale väčšinou trvajú iba nejaký čas a po nich prichádza všedný deň a niekedy aj bolesť, nechúť života. Teda nie sú trvalé a nemôžu byť ani naším trvalým cieľom. V náboženskom živote sú však záblesky blaženosti. Istý svätý hovorí: „Idúc po ceste som nečakane pocítil, že som akoby v nebi. Bol to vnútorný stav pokoja, radosti, veľkej istoty v Bohu. Zdalo sa mi, ako keby som sa vystaľoval z vlastného tela.“

Jedno príslovie hovorí: „Rozkoš je blaženosťou blázna, blaženosť je rozkošou múdrych.“ Len blázon hľadá blaženosť v rozkoši. Len blázon hľadá radosť v pomínutelných veciach a udalostiach. Múdry človek hľadá vyššiu blaženosť, trvalejšiu – teda blaženosť v Bohu. A táto mu prináša rozkoš v jeho duši, rozkoš čistú, milú Bohu. A túto máme hľadať aj my, po tejto blaženosti chceme vždy túžiť. Vtedy budeme aj my múdrymi.

Iné príslovie hovorí: „Každý je kováčom svojho šťastia.“ Blaženosť je v nás, ale nie je vždy z nás. Sami ju vytvárame, ale nie zo seba. Sami ju tvoríme, lebo sami žijeme svoj život – máme slobodnú vôľu. Preto aj natoľko sme blažení, nakoľko sa o to sami usilujeme. Vždy je však rozhodujúce, kde hľadáme blaženosť. Ak ju hľadáme vo svete – to už vieme, že sa skoro sklame. Ak ju hľadáme len v sebe samých – tiež príde sklamanie. Kresťan vie, že ona je len v Bohu – len Boh dáva trvalú blaženosť. Boh sám je tou blaženosťou.

Cestu k dosiahnutiu tejto blaženosti nám ukázal sám Ježiš Kristus: zachovávanie Božích zákonov a snaha o získanie čnosti, a to najmä tých, ktoré odporúča v dnešnom svätom evanjeliu – pokora, miernosť, trpezlivosť. Svet nám ukazuje inú cestu: pýchu, blahobyť, hriech. Každý si musí slobodne vybrať.

Istý mysliteľ, filozof, raz prišiel na jarmok. Všetko si dôkladne všímal. Zastavil sa na mieste, kde predávali zvieratá. Tam predávali aj somárov, oslov. A práve tieto zvieratá si začal

zvlášť všímať. Keď už tu bol určitý čas, vzbudil pozornosť majiteľov zvierat. Prídu k nemu a pýtajú sa ho: „Čo hľadáš? Chceš si niečo kúpiť?“ A on im odpovedá: „Chcem kúpiť somára s pávím chvostom.“ Pozrú sa na neho, aký nezmysel im to povedal a všetci sa začnú smiať. Tvrdia, že takéto niečo predsa nejestvuje. Tu im on povie: „Mne sa smejete, že hľadám somára s pávím chvostom. Ale vy ste takí istí, lebo za svoj sebecký, zlý, hriešny život, chcete dosiahnuť krásny koniec – blaženosť v nebi.“ Všetci sklonili svoje hlavy a odišli. Aj my všetci chceme mať krásny koniec – blaženosť v nebi. Preto musíme urobiť v našom živote všetko potrebné, aby nám táto blaženosť neunikla. Naš život prežívajme s Bohom a v Bohu. Túžme každú chvíľu po Božej blaženosti už tu na zemi, aby sme ju raz mohli dosiahnuť v nebi.

SIEDMA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 6, 27-38/ Nesúďte a nebudete súdení

Čo všetko musí urobiť človek, aby sa stal sudcom a mohol súdiť. Najprv musí študovať zákony a rôzne nariadenia. Potom ho musia preskúšať, aké má vedomosti. No ani to ešte nepostačuje – musí dostať poverenie súdiť.

A teraz si predstavme človeka, ktorý neštudoval, nemá titul, ani poverenie, ale na dom si dal tabuľku: „Dedinský sudca“. Zasmejeme sa tomu. Ale majme odvahu a zasmejme sa aj samým sebe. Veď tak často si nárokuje právo odsúdiť a posúdiť. Toto právo si však vyhradil Boh.

V dnešnom svätom evanjeliu to hovorí: „Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení. Odpúšťajte a odpustí sa vám.“

Pán Ježiš nám dáva výstrahu – nesúdiť, neodsudzovať. Vo svete sú súdy, ktoré súdia. Ale tieto musia byť. Ich úlohou je hľadať spravodlivosť, obhajovať pravdu. Preto majú vždy konať pre dobro ľudí, pre celú spoločnosť. Pán Ježiš zaiste nemyslel na tieto súdy. On hovorí o súdoch, ktorými ľudia posudzujú jeden druhého, a to najčastejšie bez toho, aby hľadali pravdu, dobro. Bez toho, aby sa presvedčili o vine alebo nevine človeka. Na tom im ani nezáleží: jednoducho sa sami vyhlásili za sudcov a súdia. Takéto súdy Pán Ježiš neschvaľuje, ba dodáva, že kto bude takto súdiť, bude aj sám odsúdený.

Čo znamená slovo súdiť? Súdiť znamená uznať niekoho za vinného na základe svedectva a skutočných dôkazov o vine. Znamená aj vypočuť obžalovaného. A aj napriek tomu sa stáva, že sa súd pomýlil – odsúdili už aj nevinného na smrť.

Hľa, čo všetko je potrebné, aby mohol byť nad niekým vynesenej právoplatný rozsudok. Nie, to nie je maličkosť. To je veľká a vážna vec. A čo robíme my? Máme odvahu súdiť: bez svedkov, bez vypočutia obžalovaného. A keď ho aj niekedy máme priamo pred sebou a on sa bráni, on hovorí o tom, prečo to urobil, čo ho k tomu viedlo, my ho súdime. Hoci práve toto je veľmi dôležité – poznať, prečo takto konal: z neopatrnosti, zo slabosti, alebo pomýleného svedomia. Ak na to nepozeralme, zasluhujeme si trest viac, ako ten, ktorého súdime.

A môžeme sa dopustiť aj ďalšej chyby, keď neprijmeme výzvu nesúdiť. Totižto, že pokiaľ my ľudia niekoho odsudzujeme, rozširujeme jeho chyby, nedoprajeme mu miesto medzi čestnými ľuďmi, mohol mu už dávno Boh, ako najvyšší sudca, pre jeho ľútosť, odpustiť. My ho však súdime ďalej – chceme byť múdrejší ako Boh.

Zaiste je to pre nás zlý pocit, ak sa niekto, pre naše dobre myslené slovo, urazí, ak nám prestane odpovedať na náš pozdrav a pri stretnutí odvracia svoju tvár, aby nás nevidel. Je

nám to nepríjemné, keď sa dozvieme, že niekto uráža našu česť, ubližuje nám svojimi rečami. Je to tak: ak ide o nás, vtedy uznávame, že ubližovať človeku, súdiť ho, je veľmi zlé. Chybou je, že na to zabúdame, keď my súdime, keď my ubližujeme. Vtedy zabúdame, že aj tu platí: „Neodsudzujte a nebudete odsúdení.“ Preto keď niekto vedľa teba padne na ceste, ak urobí chybu, neposmievaj sa mu. Nepokladaj sa vtedy za silnejšieho, lebo aj ty môžeš padnúť. Či sa ti to ešte nikdy nestalo? Aspoň raz...? Čo keby ťa vtedy boli všetci odsúdili, opovrhli tebou? Odsúdiť – to je akoby si toho, čo padol, zahádzal kameňmi.

Nik nechce padnúť. A mnoho je takých, čo ani nezbadali, že padli. Chváliš sa, že ty vieš, kam ideš vo svojom živote? Dobré, ale pamätaj, že svetlo, ktoré ťa vedie, nie je tvoje. Ten, čo padol, azda tak jasne nevidel, ako ty. Neposmievaj sa mu, ale ukáž mu svetlo. Pochop ho. Odstráň mu z cesty prekážky. Ak je v priepasti, spust' mu povraz záchrany – nádej, vytiahni ho.

Vidiš, tých čo padli, nie je správne ešte biť. Je potrebné im pomáhať – vždy a všade, lebo možno už zajtra ty budeš potrebovať ich pomoc. Teda neodsudzuj. Ľudstvo nepotrebuje sudcov, ale bratov. Buď teda bratom – pomocníkom. Nedaj sa pomýliť inými, ktorí ľahko súdia, lebo ľahko je pokaziť, ale ťažko napraviť.

Sokrates bol veľkým učencom, filozofom. Bol to múdry človek. Raz za ním prišiel jeho priateľ. Bol celý rozrušený. Hovorí mu: „Počuj, Sokrates. Musím ti niečo povedať ako priateľovi.“ Sokrates ho preruší a povie mu: „Počkaj. To, čo mi chceš povedať, preosial si na troch sitách?“ Prekvapený priateľ sa pýta: „Na akých troch sitách?“ Sokrates mu hovorí: „Priateľ môj, len sa zamysli, či to, čo mi chceš povedať, prejde cez tri sitá.“ „Aké?“ „Prvé sito je pravda. Skúmal si, či to všetko, čo mi ideš povedať, je skutočne pravda?“ „Nie, neviem, len som to počul rozprávať...“ „Tak potom nemáš úplnú istotu, že je to pravda. Ale zaiste si to preosial cez druhé sito – cez sito dobra. Keď už nevieš povedať, či je to pravda, je to aspoň dobré, čo mi chceš povedať?“ Ten len nechápavo priznal: „Nie. To nie. Práve naopak.“ „Nuž vidiš. Tak to nakoniec pust'me ešte cez tretie sito. Povedz mi, či je to potrebné, aby si mi vôbec povedal?“ „Potrebné to práve nie je.“ Tu sa Sokrates zasmial a hovorí: „Keď to nie je ani pravda, ani dobré, ani potrebné, tak to nechaj pochované. Zabudni na to a neobťažuj ani seba ani mňa s takými vecami.“

Ako rozumne odpovedal tento učenec svojmu priateľovi. Preto skúsme aj my každú vec, ktorú počujeme alebo hovoríme, preosiať na troch sitách: či je to pravdivé, dobré a potrebné povedať. Keď si takto budeme počínať, vyhneme sa tomu, aby sme súdili svojich blížnych. Tak ponecháme všetok súd Bohu, najvyššiemu sudcovi. Keď my nebudeme súdiť, ani Pán Boh nás neodsúdi. Preto nesúd'me, aby sme neboli odsúdení.

PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA / Lk 4, 1-13/

Pokúšania

Vo svete sú rôzne veci, ktoré upútajú pozornosť človeka. Na jednej strane sú to dobré, ktoré má každý konať, prijímať, zaujímať sa o ne. Na druhej strane sú to rôzne zlá, ktoré sú lákavé, priťahujú pozornosť človeka. Medzi ne patria aj rozličné pokúšania.

Toto zažil aj Pán Ježiš. Po tom, čo štyridsať dní nič nejedol, prichádza k nemu diabol a pokúša ho. Ježišovi ponúka také veci, ktorým je veľmi ťažko odolať: chlieb, keď je človek hladný.

Pri počúvaní dnešného evanjelia sa môže v mysli človeka vynoriť otázka: „Skutočne sa táto udalosť stala?“ A v dnešnej dobe je potrebné hovoriť o diablove? Človek nechce veriť, že jestvuje, že má nejakú moc, ktorou by mohol škodiť. Človek je si sám pánom. Diabol je predstavovaný v rozprávkach. Tu vystupuje ako neschopný hlupáček. Ľudia ho chcú vidieť takéhoto, tak im to vyhovuje – nemusia byť ostražití pred ním. Ale práve v tom spočíva najväčšie víťazstvo diabla, ktoré dosiahol v dnešnej dobe – presvedčil svet o tom, že nejestvuje.

No dnešné sväté evanjelium nás varuje, že diabol a jeho pokúšanie sa musí brať vážne. On nezanedbá ani jedinú príležitosť, aby človeka dostal do svojej moci. Ba dokonca to skúša aj tam, kde dopredu vie, že jeho pokúšanie nebude mať úspech. Diabol dobre vie, že Ježiš Kristus je druhá Božská osoba, a predsa ho pokúša.

Tu nám Kristus, na začiatok pôstnej doby, dáva veľkú príležitosť, aby sme si aj my uvedomili, že musíme byť stále pripravení brániť sa jeho nástrahám, pokúšaniam – pomocou milosti Božej odolať každému pokúšaniam.

Pokúšanie prichádza najčastejšie nepozorovane, ani si neuvedomujeme, že nám táto vec môže uškodiť.

O kráľovi Ninusovi sa hovorí, že mal slúžku, ktorá ho nenávidela, ale využívala, lebo on ju mal rád. Kráľ však nevidel jej nenávisť, lebo bol zaslepený zmyselnosťou. Povedal jej, že si od neho môže žiadať, čo len chce. Ona žiadala zlatý náramok – dostala ho. Potom žiadala retiazku plnú drahokamov – vyhovel jej. Často s ním žartovala. Aj raz od neho žiadala, aby sa postavil ku stromu. Urobil to. Začala ho postupne priväzovať. On si myslel, že aj teraz žartuje. Keď už bol priviazaný, keď už bol bezmocný, ona vytiahla jeho vlastný meč a týmto ho prebodla.

Tak sa to odohráva aj pri pokúšaní. Prichádza nenápadne. Nič si z neho nerobíme. Ospravedľňujeme sa pred sebou. Zrazu je už neskoro – nešťastie je hotové. Keď mu budeme odporovať hneď od začiatku, ľahšie nad ním zvíťazíme.

Pokúšania sú rôzne. Evanjelium hovorí o troch: žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a pýcha života. Sú pokúšania, ktoré priamo, otvorene zvädzajú na hriech. Iné zasa nepriamo, ale tým prefikanejšie. Pokúšania majú svoj zdroj. Najčastejším zvodcom na hriech je vlastné telo. Aj Písmo sväté hovorí: „Telo si žiada, čo je proti duchu.“ Telesné zmysly zraňujú dušu človeka. Telo je teda neustálym pokúšateľom. Ak ho nevieme ovládať, ovládne ono nás – vtedy sa stáva pre nás prameňom nešťastia. Musíme teda ovládať svoje oči, svoj jazyk, svoje ruky, nohy, celé svoje telo, aby neslúžilo diablove, ale jedine pravému Bohu.

Pokúšania sú rôzne a rôzne na nás vplývajú. Diabol používa vždy nové spôsoby, aby si podmanil človeka. Je tu pôstna doba. Nuž aj ty sa zamysli sám nad sebou, uvedom si a priznaj si, že aj ty podliehaš pokúšaniam. A tak by bolo dobré, aby si v tomto milostivom čase odohnal zo svojho života to pokúšanie, ktorému najčastejšie podľahneš. Povedz úprimne pokúšateľovi s Ježišom: „Satan, odíď!“

Si mužom, manželom. Máš svoju rodinu. Staráš sa o ňu. Všetko by bolo v poriadku. Len keby nebolo jednej veci. Vieš, ako často jej podľahneš. Nedokážeš sa vtedy ovládať. Stále sa vrátiš k starému človeku. Je to veľké pokúšanie pre teba. Bojuj s ním. Nevzdávaj sa. Len svedomitá práca na svojom živote ti pomôže zvíťaziť. Musíš premôcť zlo – vtedy budeš skutočne spokojný a šťastný.

Si manželkou, ženou. Venuješ sa svojej rodine, svojim deťom. Doma je poriadok, čistota. A predsa cítiš, že máš nedokonalosť. Už ani nemáš chuť s ňou zápasiť. Tak veľa už bolo prehíer. Nezostaň stáť. Musíš sa pohnúť z miesta. Vykroč k svojmu Bohu úprimne. On ťa čaká. On ti dá silu. Dôveruj mu. Prekonaj zlo.

Si v akomkoľvek stave svojho života. Máš aj ty svoje starosti. Aj teba však trápi nadovšetko jedna... Satan ti ju stále ponúka. Ty vždy padneš. Nezostaň sám. Boh je s tebou. Boh ťa vidí. Kým si v tomto pomínelom tele, budeš stále vystavený pokúšaniam. Pamätaj na to. Ale čnosť a dokonalosť nespočíva v tom, že nemáme pokúšania, ale v tom, že vieme a chceme proti nim bojovať a víťaziť nad nimi. Preto nevyhľadávaj pokúšania, nezahrávaj sa s diablom, ale konaj vždy jasne a rázne, povedz mu s Ježišom: „Odíď, satan!“

DRUHÁ PÔSTNA NEDEĽA /Lk 9,28b-36/ Premena

Vo svet sa stále odohrávajú nejaké premeny. Niektoré je možno vidieť voľným okom, iné nie. Človek tiež dokáže urobiť rôzne premeny v prírode: neobývanú zem premení na krásnu záhradku. Teda vonkajšie veci človek dokáže premeniť. Len seba samého, svoje vnútro, človek ťažko mení.

Práve na takúto premenu, na premenu ľudskej duše, upozorňuje dnešné evanjelium.

Evanjelium hovorí o udalosti, keď Pán Ježiš berie troch svojich apoštolov na horu. Tu sa pred nimi premení.

Prežívame pôstnu dobu. Na prvý pohľad by sa zdalo, že toto evanjelium nepatrí do tohto času. Je to skutočne len zdanie, lebo práve teraz často počúvame slová – pokánie, náprava – a to znamená nadovšetko premenu človeka: premenu človeka hriešneho na človeka milujúceho svojho Boha, na človeka očisteného od svojich hriechov, na človeka s čistou bielou dušou – aký bol Pán Ježiš pri svojom premenení.

Pôst je teda premena človeka starého na nového, oslobodeného od zla. To je program pôstnej doby aj pre nás.

Myšlienka na premeneného Krista má nás viesť k našej vlastnej premene v každodennom živote, aby sme raz mohli byť premenení, pretvorení v Krista - v jeho podobu. Lebo len naše ustavičné premieňanie sa k lepšiemu, zbožnejšiemu životu, je bezpečnou cestou do našej nebeskej vlasti. Máme premeniť svoje zlé zmýšľanie, svoje nevhodné reči, svoje nesprávne konanie. Vo všetkom máme nasledovať nie seba, k čomu nás vedie vlastná žiadostivosť, ale Krista. Aby sme mohli byť pripodobnení Kristovej sláve, je nutné, aby sme svoj terajší život pripodobnili Kristovi, ako nás k tomu vyzýva aj svätý Peter: „Na to ste aj povolani, aby ste kráčali v šľapajach Kristových.“ On nám dal nielen príklad, ale nám aj otvoril cestu. Preto kráčajúc po nej staneme sa lepšími.

Máme sa teda stále usilovať, aby sme sa podobali Kristovi, premenili v neho. Naše myšlienky majú byť v súlade s Kristovým zmýšľaním. Naše reči majú byť také, akoby sme hovorili s Kristom. Naše skutky majú byť také, akoby ich to konal Kristus na našom mieste. Premeniť sa v Krista – to musí byť snaha každého dňa. Musíme prísť až k tomu, aby sme mohli so svätým Pavlom povedať a vyznať: „Žijem ja, ale už nie ja, ale žije vo mne Kristus.“ Nakolko sa budeme podobat Kristovi v pozemskom živote, natoľko sa mu budeme podobat

v nebeskej sláve. Žiť Kristovým životom, znamená žiť v pokore a zachovávať prikázania. Ich zachovávanie nám najviac pomôže k našej vlastnej premene, premene a očistení našej duše. Preto poznávajme prikázania, poznávajme Krista, a tak žime životom plným lásky, obety, dobrých skutkov a nie zrady, nenávisti, ubližovania.

Je tu doba pôstu. Stále sa ozýva z úst pôstnych kazateľov – pokánie, premena života. Ozýva sa, ale či nachádza aj ozvenu v ľudských srdciach, či si to niekto aj všimne? Alebo väčšina len tak mávne rukou a pôjde ďalej svojou starou cestou? Pozor však, aby si neskončil, ako ľudia z nasledujúceho príbehu.

Do jednej dediny prišiel cirkus. Ľudia ho akosi veľmi nenavštevovali. Cirkus mal rôznych umelcov. Medzi nimi bol aj klaun, šašo, ktorý zabával ľudí. Mal aj zvláštne oblečenie. Stalo sa, že v cirkuse začalo horieť. Vznikol požiar. Ten sa rýchlo šírila. Hrozilo, že zhorí celý cirkus. Oheň ohrozoval aj dedinu. Darma sa snažili uhasiť oheň, ten sa ešte viac šírila. Riaditeľ sa rozhodol, že zavola aj dedinčanov. Nemal však koho poslať. Preto poslať klauna, ako bol oblečený. On rýchlo uteká. Postaví sa v klaunovských šatách a začne kričať: „Horí! Cirkus horí!“ Ľudia si ho ani nevšimli. Potom sa pri ňom zastavili. Nikto ho nebral vážne. Začali sa mu posmievať: „To je dobrý trik. To je dobrý žart.“ No on ešte viac kričí: „Cirkus horí! Oheň zachváti aj vás!“ Smiali sa ešte viac a hovorili: „To je dobrý spôsob, ako nás on chce dostať do cirkusu.“ Čím viac on kričal, tým sa oni viac smiali. A to bol ich koniec. Zhorel cirkus. Chytila sa aj ich dedina a všetko ľahlo popolom.

Tento príklad je výstrahou aj pre teba. Stále počuješ: pokánie, premena života. Počuješ to, ale konáš ako tí ľudia z príbehu. Azda aj ty sa smeješ, že to pre teba neplatí. Myslíš si, že to tí druhí sa majú zmeniť. Myslíš na druhých a tu ide o teba, o tvoju premenu života.

TRETIA PÔSTNA NEDELA /Lk 13, 1-9/

Podmienka záchrany

Pri rôznych vyjednávaniach, pri rôznych dohodách, sú stanovené určité podmienky. Keď sa tieto podmienky splnia, potom sa podpíše dohoda. Niekedy sú kladné, inokedy záporné. Sú spojené aj s trestami. Napríklad otec povie svojmu synovi: „Ak sa nebudeš správať podľa mojich pokynov, potom nie si mojím synom, môžeš ísť preč.“

A podobnú, veľmi prísnu, ale dobrú a splniteľnú podmienku, dáva aj Pán Ježiš. Hovorí: „Ak sa nebudete kajať, všetci podobne zahyniete.“

Kajať sa, konať pokánie. Toto slovo je pre dnešného človeka dosť zvláštne. Slovo, ktoré vyznačuje ako staré dvere zo stredoveku. O všeličom bude človek rozprávať, všeličo rád počúva, len o pokání nie. Hneď mu je nejako kyslo. Dnešnému človeku, ktorý si vymýšľa všelijaké prostriedky, len aby podporil svoju lenivosť, pohodlie, už myšlienka na pokánie znie veľmi zvláštne. No takto zmýšľajúci človek, skôr či neskôr musí uznať, že pohodlný život v papučiach, je čas prežívaný nudne. To nie je život – to je dlhé zívanie. Život, v ktorom človek nič neobetuje, je nudou. Pokánie je soľou, ktorá dáva životu chuť. Pohodlie je červotoč, ktorá všetko ničí. Preto Pán Ježiš nám všetkým jasne hovorí, že ak sa nebudeme kajať, ak nebudeme nič robiť so sebou, so svojím životom, čaká nás strašný koniec. Pán Ježiš tu nehovorí o nejakých drobnostiach. Nie je tu reč o pokání, ktoré by sa urobilo raz alebo dva razy do roka. Podľa Krista tu ide o celkovú zmenu života.

A najlepšiu nápravu života je možné dosiahnuť dobrou svätou spoveďou – úplným vyznaním svojich hriechov a ich zanechaním. Azda si už pomyslel na tohoročnú pôstnu spoveď, možno ťa to ešte ani nenapadlo sa na ňu pripravovať. Ale dovoľ mi otázku: „Prečo sa nerád spovedáš?“ Snáď mi aj zazlievaš túto otázku. Mnohí ťa ňou už oslovili. Možno to bola tvoja manželka, rodičia, či tvoje vlastné deti. Boh týchto poslal k tebe. Boh sa ti skrz nich prihovára – azda aj posledný raz v živote. Ty však ľahkomyselne povieš: „Veď už len nejak bolo a nejak bude.“ Ostávaš aj naďalej bez svätej spovede. Vynecháš ju raz, dva razy. Prejde rok, dva... A potom sa už preto nespovedáš, lebo si sa už dávno nespovedal. Zaiste ťa to niekedy aj trápi, ale to jednoducho odoženieš. Keby som ja bol na tvojom mieste, začal by som hneď. Pripravil by som sa a hneď pri najbližšej príležitosti sa vyznal zo svojich hriechov. Už by som to neodkladal. Potom by si mohol po spovedi pokojne povedať: „Bože, ďakujem ti! Akej ťažoby som sa zbavil.“

Alebo sa azda hanbíš za svoje hriechy, a preto sa nespovedáš? Musíš však vedieť, že pred spáchaním hriechu ti zlý duch berie túto hanblivosť, ale po spáchaní hriechu ti ju mnohonásobne vráti. Preto popros úprimne Pána Boha o silu a odhodlanosť. Boh ti pomôže prekonať falošnú hanblivosť.

Mnohí sa preto nespovedajú, lebo hovoria, že nemajú nijaký hriech: nikoho som nezabil, nikoho som neokradol... Ale pozor aj ťažko chorý často klame sám seba, že mu nie je nič. Aj ty chceš klamať seba samého? A čo úprimná modlitba, čo myšlienky, čo slová, čo štedrosť, čo pomoc druhému... A ty sa necítiš byť hriešny? Zanedbávaš ročnú svätú spoveď, a už to je hriech.

Inokedy hovoríš: „Prečo sa mám spovedať. Je to zbytočné. Zajtra spácham zasa tie isté hriechy.“ Zaiste máš pravdu v tom, že dole prúdom sa ľahšie pláva, ako proti prúdu. Je ľahšie nebojovať s hriechom, ale mu podľahnúť. Ale toto chceš? Chceš byť stále v hriechu? Nechceš byť slobodný, šťastný? Spoveď ti pomáha nadobudnúť v tvojom živote rovnováhu, stabilitu, dobro. Keď budeš vynechávať spoveď, nakoniec ťa premôže zlo. Staneš sa otrokom svojich hriechov, ktoré ťa premôžu.

Nuž urob všetko, aby si konal pokánie, aby si sa vyspovedal. Len tak splníš, čo Kristus od teba žiada, len tak unikneš záhube svojej duše: „Ak sa nebudete kajať, všetci zahyniete.“ Nehľadaj už nijaké vyhováranie, ale konaj. Teraz je na to príhodný čas, teraz je čas pokánia. Pozri sa len okolo seba, čo sa všetko odohráva vo svete: povodne, ohne, zemetrasenia, havárie, jednoducho katastrofy. Povieš si, že to je ďaleko. Máš pravdu, ale kde máš istotu, že sa to nemôže stať aj tu, aj tebe. Koľkí z nich vôbec nemysleli na to, že sa to stane. Koľko je rôznych chorôb je vo svete – a sú nevyliciteľné. Kde máš istoty, že ty neochorieš, že už zajtra nebudeš patriť k nim? Čo, keď je už priložená sekera, aby bol tvoj život vyťatý? Mysli na to, že tento pôst môže byť pre teba posledný v tvojom živote.

Preto zober vážne slová Pána Ježiša: „Ak sa nebudete kajať, všetci podobne zahyniete.“ Nech ti znejú v твоjich ušiach, ale nadovšetko v tvojej duši, aby si raz mohol počuť Krista: „Splnil si podmienku, konal si pokánie, budeš žiť večne.“

**ŠTVRTÁ PÔSTNA NEDEĽA /Lk 15,1-3. 11-32/
Odvaĥa konať pokánie**

Bola pekná, ale dosť studená marcová moc. Práve odbila polnoc. Slabo osvetlenou ulicou kráčal osamotený človek. Volal sa Martin. Keď prišiel k domu s číslom 358, ticho otvoril bránu a vošiel do dvora. Opatrne stlačil kľučku na bočnom vchode do domu. Otvoril dvere. Ticho vystúpil po schodoch a vošiel do jednej izby. Zasvietil svetlo. Posteľ, stolík, dve stoličky, všetko bolo na svojom mieste. Najprv sa ho zmocnil strach. Pomaly sa prešiel po izbe. Martin nebol zlodej. Bol iba jeden z tých mnohých poblúdených. Šesť rokov sa túlal po svete. Teraz sa vrátil. Vtedy odišiel vo chvíli zlosti. Chcel byť slobodný. Sloboda mu najprv chutila. Potom sa to však zmenilo. Práca ho prestala tešiť. Zostal bez peňazí. Zostal bez priateľov, smutný, znechutený, sklamaný. Veľa trpel, ale jeho pýcha mu bránila vrátiť sa a priznať si chybu.

Až jedného dňa dostal list. Bolo v ňom len päť slov: „Bočné dvere sú stále otvorené.“ A tieto slová si neustále opakoval. Stále mu zneli – „Bočné dvere sú stále otvorené.“ Stále... stále... otvorené... otvorené... To sa nedalo vydržať. Rozhodol sa vrátiť. Dlhá a ťažká to bola cesta. Teraz po rokoch znova usínal šťastný na svojej posteli. Zaspal, ani nevedel ako. Ráno sa zobudil. Pri posteli stálo prekvapenie – otec. Zľakol sa. Nemohol nájsť slovo. Hanbil sa. Po chvíli povedal: „Otec, odpusť mi! Ľutujem! Veľmi ľutujem!“ Otec sa sklonil nad syna. Objal ho a pobožkal. „Viem, že ťa to trápi, Martin! Som rád, že si zasa doma, že si sa vrátil! Vitaj doma!“

Hľa, ďalší mánotratný syn sa vrátil naspäť domov. Oľutoval svoju pýchu, svoju nerozvážnosť. Odhodlal sa priznať svoju vinu svojmu otcovi.

Ale do tretice všetko dobré – pridajme k týmto dvom prípadom: k prvému z dnešného svätého evanjelia a k druhému z predchádzajúceho príkladu, ešte jeden príbeh, a to práve tvoj vlastný život. Veď každý z nás sme viac-menej zatúlaní mánotratní synovia a dcéry, ktorým je potrebné sa vrátiť k otcovi – nebeskému Otcovi, k Bohu. Je potrebné sa vrátiť bočnými dverami, čiže cez spovednicu. Boh je veľkodušný – on ti odpusti. Vráť sa teda k nemu. Ale tak ako v prvom aj druhom prípade, tak aj v tvojom vlastnom potrebuješ jednu vec – odvahu, odvahu urobiť prvý krok na cestu domov.

Áno, potrebuješ odvahu, lebo zaiste mi dáš za pravdu, že aj ty sa bojíš svätej spovede. Ale pozri sa, či nie je krajšie, osožnejšie a ľahšie kľaknúť si kajúcne pred milosrdného nebeského Otca a prosiť ho o odpustenie, ako znášať strach a hrôzu pred spravodlivým Bohom, ktorý ťa raz bude súdiť? Koho sa teda bojíš? Neboj sa človeka – kňaza, veď aj ten prosí Pána Boha o odpustenie a zmilovanie tak pre seba ako aj pre teba.

Akýsi hriešnik hovorí svätému Františkovi: „Čo sa vám mám spovedať?! Veď vy ste taký hriešnik, ako aj ja.“ A František mu pokorne odpovie: „Nie! Ja som väčší hriešnik.“

Bojíš sa kňaza, ktorý ti povie niekoľko karhajúcich, ale pritom láskavých slov? Hanbíš sa za svoje hriechy pred mlčiacim a dobroprajným kňazom? Sluha Pána Ježiša nie je človekom pomsty, ale priateľom hriešnikov. A keď ti aj ukáže nebezpečenstvá tvojich hriechov, jeho posledné slová sú tvojou záchranou: „Ja ťa rozhrešujem... Choď v pokoji.“

On tajomstvá tvojej duše nikde nikdy neodkryje. Pery kňaza zatvoril sám Pán Boh. A keby aj na vlastnú škodu zanechal kňazský stav – mlčanie nesmie porušiť. A tak vlastne zo spovede ani nevie, čo vie.

Myslíš si, že mu povieš niečo nové, ak vyznáš svoje hriechy? Kdeže! Veď od toľkých ľudí počuje všeličo – aj väčšie hriechy, ako tie tvoje.

Trápi ťa otázka: „Aký bude voči mne kňaz, keď mu poviem svoje hriechy?“ Pamätaj, že spovedný duchovný otec pri spovedi nesúdi nemilosrdne. Kňaz pri kázni mnoho razy musí

byť ako lev, ale pri spovedi je krotkým baránkom. Kňaz vie, že duša je jemná, preto ju musí jemne ošetrovať. Spovednica nie je súdna sieň do ktorej si vkročil za sprievodu ozbrojenej stráže. Kňaz nie je zvedavý na tvoje meno – tu máš povedať svoje hriechy. Kňaz tu nie je vyšetrovujúcim sudcom, ale ti si sám spytoval svedomie, ty sám hovoríš obžalobnú reč nad sebou. Tu nikto nesvedčí proti tebe, len ty sám, tvoje hriechy. Vidiš teda, že spoveď to nie je nemilosrdný súd nad tebou, lebo v tvojej moci je obžaloba.

Sú však aj takí, ktorí sa boja viac kňaza ako samotnej spovede. To je však falošný strach – aj kňaza pohne úprimná spoveď. Tak ako lovec perál je tým šťastnejší, čím väčšiu perlu nájde, tak aj lovec duší – kňaz má väčšiu radosť, keď napravi väčšieho hriešnika. Nie, nie je možné nemilovať kajúcu dušu. Nik nesmie opovrhnuť človekom, ktorý opovrhuje svojimi hriechmi a chce ich napraviť.

Kňaz vie, že si urobil to najťažšie, čo si mohol urobiť, že si sa odhodlal urobiť krok dopredu. Každému je ťažko kľaknúť si. Teda aj tebe. Ku kňazovi si však kľakne hriešnik – syn zatratenia a odchádza anjel – syn neba. Pamätaj na to, že ešte nikto neľutoval, že si kľakol a vyznal sa zo svojich hriechov. Preto maj aj ty odvahu. Pod' k svojmu Bohu, lebo on ťa čaká. On Boh – teba človeka. Môžeš ísť na úplne cudzie miesto, kde ťa nikto nepozná. Chod' k úplne neznámemu kňazovi. Tu si kľakni a povedz: „Otče, zhrešil som...“ Ale zlo, tŕň hriechu, musíš rozhodne vyhodit' z tvojej duše. Nikdy nehovor: „Tajne som zhrešil, tajne sa s Bohom zmierim. Stačí mi, ak svoj hriech opláčem vo svojom srdci.“ Nie, to skutočne nepostačuje. Boh síce pozná tvoje hriechy, ale vyznanie chce počuť z tvojich úst. Preto čímkoľvek si, musíš ohnúť svoje koleno – len tak prichádza odpustenie. Musíš nabrat' odvahu. Pozri sa len, ako by bol skončil mánotratný syn, keby nebol mal odvahu vrátiť sa, keby nebol vstal z bahna a špiny hriechu – bol by zahynul. Preto aj ty urob všetko, čo len môžeš. Naber odvahu, len nezostaň na jednom mieste, len nemlč. Nech ťa posilní vedomie, že sa nespovedáš zemi, ale nebu.

PIATA PÔSTNA NEDELA / Jn 8, 1-11/ Neodkladať spoveď

Zbierka rozprávok – Tisíc a jedna noc – vraj vznikla tak, že kalif odsúdil Ali Hasana na smrť. Obchodník Ali Hasan však poprosil kalifa, aby rozsudok vykonal až vtedy, keď dokončí poslednú rozprávku. Kalif vyhovel jeho žiadosti. Obchodník každú noc začal novú rozprávku. Tú však do polnoci nedokončil, ale pokračoval na druhý deň. Takto kalif nemohol hneď vykonal rozsudok, ale až po tých tisíc nociach. Táto poviedka nám rozpráva o ľudskej vypočítavosti, o tom, ako človek odkladá vykonanie nejakej veci. Tak sa to často stáva v živote človeka, ak ide o jeho polepšenie, o zmenu života – odkladá to zo dňa na deň, do budúcnosti.

Takíto boli aj farizeji a zákonníci. Nemysleli na to, že aj oni majú konať dobro, že aj oni majú hriechy. A keď si aj niekedy priznali nejakú vinu, polepšenie odkladali na neskoršie. Lenže, keď pristihli niekoho pri hriechu, hneď žiadali potrestanie vinníka, ako to môžeme vidieť z príbehu s cudzoložnou ženou v dnešnom svätom evanjeliu.

Takýmto sa ukazuje človek. Svoje chyby pred sebou obhajuje. Nahovára si, že to nie sú nejaké veľké poklesky, že stále má ešte čas na polepšenie svojho života. Vždy si povie – už zajtra. Na druhý deň zasa povie, zajtra. A tak odkladá zo dňa na deň. Ba inokedy takýto

človek sa odváži povedať: „Iní majú väčšie hriechy. Nech sa oni polepšia, potom sa polepším aj ja.“

Takto počíta človek. Lenže na to môže len sám doplatiť. Pozrite sa. Istý chlapec ukradol z jedného miesta malého psa. Skryl ho pod košeľu. Pes ho pohryzol. Chlapec sa hanbil priznať, že ukradol psa. Od pohryznutia zomrel. Podobný je aj prípad hriešnika. Vo svojom srdci ukrýva svoje hriechy. Tie ho stále hryzú. Teraz sú ešte len malé, ale potom prídu aj väčšie. Človek zomiera v hriechu, ku ktorému sa nepriznal. Čert má takéto heslo pre človeka: „Máš dosť času – odlož to na zajtra.“ Aj Belzebuba sa opýtali: „Ktorú hudbu máš najradšej?“ On odpovedal: „Starú pieseň. Kde túto hrajú, tam nie je polepšenie.“ Jedno španielske príslovie hovorí: „Ulica zajtra vedie na námestie nikdy.“ Kto stále odkladá pokánie, ten sa neobrátí. Kto dlho opovrhne Božou milosťou, ten zostane zatvrdlivý.

Sú takí, ktorí v mladom veku hovoria, že sa budú až v starobe kajať. Kto však od mladosti kradne, klame, hreší, ten sa týchto hriechov ani v starobe nepozbaví. Dobre hovorí svätý Augustín: „Kto sa chce vtedy kajať, keď už nemôže hrešiť, toho hriechy zanechali, nie on hriechy.“

Vtedy chceš svoje oči k nebu pozdvihovať, keď ťa už zem nechce nosiť? Vtedy chceš prestať urážať Boha, keď už nevieš hovoriť a smrť je už tu, už ťa dusí? Až vtedy sa chceš oddať Bohu, keď už musíš opustiť tento svet? To je tak, ako keby si povedal: „Pane, nech je popol tvoj, oheň nech je môj! Pokiaľ môžem žiť tomuto svetu, nečakaj odo mňa, Bože, aby som ťa hľadal a vrátil sa k tebe. Keď na mňa svet zabudne, keď ma už nebude nič tešiť vo svete, vtedy ti poviem, aby si prijal moje srdce, ktoré už nikto nebude chcieť.“ Ale kto ti zaručí, že sa dožiješ staroby? Preto, keď sa teraz zdravý nechceš kajať, na smrteľnej posteli už bude málo času. Tam už bude strach pred večným zatratením. Teraz sa máš polepšiť z lásky k Bohu. Ktorýsi spisovateľ hovorí o takej ľútosti: „Kto sa snaží až na smrteľnej posteli polepšiť, ten sa podobá človekovi, ktorý svoju životnú sviečku spálil v službách čertovi. Keď sviečka dohorela a zhasla, dym fúkol Pánu Bohu do očí.“

Preto neodkladaj pokánie. Nehovor – zajtra. Dnes – to je spasiteľné. Teraz, dokiaľ ešte tvoja sviečka aspoň trochu bliká. Lebo pamätaj si, že človek je krehkejší ako sklo. Niť života je taká tenká a slabá, že pavučina je v porovnaní s ňou hrubým lanom.

Aká je to nemúdre ponechať hnisavú ranu aby sa sama vyliečila. Aké je nerozumné sa klamať, že duša je aj bez spovede v poriadku. Ale horšie je, že už ani svoju biedu necítiš. Hnisavá rana, ktorá už nebolí, je smrteľná.

Preto neodkladaj spoveď – nezahrávaj sa so svojou večnosťou. Veď ti na nej záleží aj keď sa tváriš, že nie. Odstráň zlo zo svojho srdca. Boh ťa ešte neodsudzuje. Nehreš už proti nemu a proti nebu.

Jedna poviedka hovorí, že v istom meste žil dobrý a slávny lekár. Ako všetci ľudia aj on cítil, že v jeho srdci stále bojuje dobro a zlo. Raz ho napadla zvláštna predstava. Rozhodol sa, že vyrobí liek na dobro a na zlo. Aj sa mu to podarilo. Napil sa lieku zla. Zmocnili sa ho veľké kŕče. Upadol do bezvedomia. Keď sa prebral, vytratila sa z neho všetka dobrota. Vyzeral ako zlý duch. Preto sa rýchlo napil lieku dobra. Opäť upadol do bezvedomia. Prebral sa a bol z neho veľký dobrák. A tak to stále robil. Keď chcel byť zlým, napil sa lieku zla. A vtedy nebolo zločinov, ktorých by sa nebol dopustil. Keď už mal toho dosť, napil sa lieku dobra a stal sa z neho veľmi dobrý človek. Tak dlho sa však chodí s krčahom po vodu, kým sa nerozbije. A tak dlho skúšal tento lekár svoje pokusy na sebe, až na to sám doplatil. Raz sa znova napil lieku zla. Pil, veľmi dlho pil. Stal sa skoro zvieraťom. Konal tie najväčšie

zločiny. Nakoniec sa dopustil vraždy. Až teraz sa zastavil. Utekal domov. Hľadá liek dobra. Chce sa ho napiť aspoň toľko, ako sa napil lieku zla. Ale dobrého lieku je už málo... A koniec si už viete predstaviť.

Prečo som to rozprával? Zaiste nie len na zábavu. Ale aj v tebe je dobro a zlo. Obe bojujú medzi sebou. Či aj ty častejšie a viac nepiješ z toho lieku zla a liek dobra používaš len veľmi málo? Či snáď nepatríš k tým, čo sa už niekoľko rokov nespovedali a teraz nechceš ani počuť o spovedi? Chceš snáď čakať, kým po tvojom srdci nesiahne studená ruka smrti? Pamätaj aj ty máš svoju hranicu, aj tvoj život sa raz skončí. Zlí duchovia ti stále nahovárajú, že ešte máš čas, že až zajtra. Chceš to aj naďalej počúvať? Nerob to! Počúvaj hlas svojho svedomia, hlas svojho srdca: Teraz je čas, neodkladaj! Boh ti dal jasný prísľub, ktorého sa máš držať. On ti hovorí: „V ten deň, keď sa vrátiš ku mne, svojmu Bohu, zotriem tvoje hriechy z tvojej duše.“ Ale Boh ti nesľúbil, že aj zajtra budeš žiť. Dnes je čas spásy.

ŠIESTA PÔSTNA NEDEĽA /Lk 22,14 – 23,56/ Ľudia pri Kristovi

Ľudia často hovoria o sebe aj o druhých. Jeden hovorí dobre o druhom, iný zasa len zlé. Ľudia sa navzájom obdivujú, oslavujú, ale aj na seba nadávajú, pľujú. Z času na čas sa v dejinách objaví osobnosť, človek, ktorý upúta na seba pozornosť iných. A potom na takomto človekovi každý vidí len dobro. Lenže tomu, ktorého obdivujú, sa môže aj ublížiť. Totižto on môže podľahnúť pýche, namyslenosti. Preto každý človek, takto obdivovaný, by mal myslieť aj na budúcnosť, lebo tí, ktorí ho teraz obdivujú, môžu byť raz proti nemu.

A toto všetko veľmi dobre vie Pán Ježiš. Prijíma síce oslavu, ale len do určitej miery. Tým jasne ukazuje, že sa ľahko môže stať ich kráľom. On však vidí ďalej. Vidí, že tí, ktorí ho teraz oslavujú, už o niekoľko dní ho budú súdiť, budú žiadať jeho smrť.

Pánu Ježišovi nezáleží na pozemskej sláve – On je Boh a jemu patrí nebo aj zem. Nezáleží mu na tom, lebo on miluje všetkých: tých, čo ho teraz oslavujú a aj tých, čo budú kričať – „Preč s ním! Ukrižuj ho!“ Miluje všetkých bez rozdielu: dobrých aj zlých.

Teraz sú okolo neho všetci nadšení. Sú tu mnohí, ktorým pomohol, ktorých uzdravil telesne alebo duševne. Sú to akoby jeho pacienti, ktorých vyliečil – majú mu za čo ďakovať. Avšak sú tu aj rôzni zvedavci, ktorí chcú byť tam, kde sa niečo deje. Im nezáleží na tom, aby patrili k jeho učeníkom. Potom, keby sa stal skutočným kráľom, potom sa prihlásia, že aj oni tam boli, že aj oni mu volali na slávu. A samozrejme, že sú tu aj tí, ktorí by ho už najradšej videli mŕtveho, sú tu farizeji a zákonníci.

Pán Ježiš toto všetko ako Bohočlovek vidí. Ale on vidí ďalej ako títo všetci. On vidí, že bude musieť trpieť, že zomrie. Ten zástup už nebude taký nadšený, ale práve naopak. Vidí celé dejiny cirkvi. Vidí v tomto zástupe aj nás, nás ľudí terajších čias. A my by sme mu chceli povedať, že sa na nás môže spoľahnúť, že sme mu vždy verní. Vykonalí sme si spoved', prijímame ho vo svätom prijímaní, žijeme nábožným životom. Azda patríme k tým, ktorí toto všetko len pozorujú. Nemáme nič proti Kristovi, ale nech ani od nás nič nežiada. My si žijeme svojím životom. Lenže on nám hovorí: „Nie každý kto mi hovorí Pane, Pane..., ale kto plní vôľu nebeského Otca.“

A skoro sa to bojím vysloviť, či snáď nepatríš k tej poslednej skupine. Či aj ty niekedy neškripeš zubami proti Kristovi. Nebuď nepriateľom Krista! Takí majú smutný koniec.

Dúfam, že si našiel seba samého v tomto zástupe, že si myslel na seba, nie na iného, aký je. Kiež by si vždy patril k tým, ktorí sú stále s Kristom. Kristus ťa miluje.

„Pane Ježišu! Dnes ma vidíš tu pri tebe. Som v zástupe, ktorý ťa oslavuje. Viem, že ty ma stále vidíš. Daj mi silu a odvalu aby som vydržal aj na krížovej ceste a až na Kalváriu, lebo len tam je spása.“

**VEEKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 20,1-9/
Vstal, niet ho tu**

Na hrobach ľudí sú rôzne nápisy: „Odpočívaj v pokoji.“ „Spí sladko.“ A iné. Tieto nápisy hovoria o tom, že mŕtvi sú v hrobach. Len nad jedným hrobom nie je takýto nápis, len hrob Krista je výnimkou. Ale aj tu je dobré dať nápis. On znie: „Vstal, niet ho tu.“

Zvláštne znejú tieto slová, ale sú najpravdivejšie. Po živote plnom utrpení, odriekania a chudoby, po živote ukončenom veľkými mukami a po pochovaní v hrobe, Pán Ježiš zanecháva tento hrob, vychádza z neho ako víťaz – plný slávy a sily. A tak táto radostná zvesť už toľké stáročia letí svetom a každé veriace srdce naplnené radosťou volá: „Aleluja! Kristus vstal z hrobu! Kristus žije!“ Dnes sú kostoly naplnené ľuďmi – prichádzajú aj tí, ktorí inokedy majú „iný program“. Zbytočne by bolo prichádzať do kostola, keby Kristus nevstal z hrobu. Zbytočná by bola viera, nádej. Kristovo zmŕtvychvstanie je základnou otázkou – na nej spočíva všetko. Dôkazy sú jasné.

Pýtate sa, aké, kto dosvedčuje zmŕtvychvstanie? V prvom rade sú to tie tisíce ľudí, ktorí videli Ježiša, ktorí o ňom hovorili, ktorých nasýtil, uzdravoval. Tohto po troch rokoch pôsobenia jeho nepriatelia pribili na kríž pred očami mnohých svedkov. A vojak mu prebodol bok. Poďme však ďalej. Zatiaľ, čo jeho mŕtve telo zvesili z kríža, ponáhľali sa niektorí Židia k vladárovi, aby postavil vojenskú stráž k jeho hrobu. Spomenuli si, že Kristus ešte za života verejne hovoril, že po troch dňoch vstane z mŕtvych. Pilát súhlasil. K hrobu postavil stráž. Aby mali istotu, zapečatili hrob.

Aká vynaliezavá býva láska, žiaľ, taká je aj nenávisť a zlomyseľnosť. Nepriatelia Krista si však neuvedomili, že tým pripravujú svedectvo proti sebe samým. Teraz je Kristovo mŕtve telo v ich rukách. Čo bude ďalej? Nadišiel tretí deň. Stane sa niečo? Stalo sa. Hrob je prázdny. On skutočne vstal z hrobu. Kto to dosvedčí? Aj samotní vojaci, ktorí vidia prázdny hrob. A potom apoštolovia a všetci, čo vidia prázdny hrob. Všetci, čo idú za Kristom – tých tritisíc, ktorí sa dajú pokrstiť na Turíce. Či to urobili len tak? Dosvedčujú to milióny mučeníkov, ktorí dobrovoľne obetovali svoj život za Krista. Tie obrovské zástupy cez mnohé stáročia.

Vstal, niet ho tu. Všetko, čo mohla nenávisť vykonať aj vykonala. A predsa je na tretí deň kameň od hrobu odvalený. Preto každý z nás musí k tomu vyjadriť svoj jasný postoj: alebo sa Boh pohral so slabým človekom, alebo musíme s apoštolmi povedať, že on skutočne vstal, že nie je v hrobe. Niet v dejinách udalosti potvrdené toľkými svedkami. Na týchto svedectvách sa rozbijú všetky útoky nepriateľov Krista.

Pán Ježiš často tvrdil: „Ja a Otec sme jedno.“ Práve preto, že tvrdil o sebe, že je Boh, ak by ním nebol, bol by najväčším podvodníkom v dejinách a Božia kliatba by bola na ňom. Ale hľa, všemohúci Boh ho vzkriesi. A toto vzkriesenie je potvrdením jeho božstva. Preto nesmieme ani my zatvárať oči pred touto skutočnosťou. Aj tak to človekovi nič neprinesie. Ale práve musíme konať opačne – otvoriť oči viery. S vierou pozeráť na zmŕtvychvstalého Krista, na jeho prázdny hrob. Odhodme od seba všetku pochybnosť.

Michal si dobre premyslel celú vec. Nebol síce veľkým zlodejom, ale niekedy to skúšal. Teraz to chce opäť skúsiť. Práca to nebude ťažká. Je potrebné ísť do krypty v kostole. Tam je

socha Krista. Na jej hlave je zlatá koruna. Vybral si práve dni Veľkej noci. V kostole je plno ľudí. Všetci slávnostne a hlasne spievajú – nikto si ho zaiste nevšímne. Tak sa aj stalo. Nepozorovane sa dostane do krypty. Tu čaká na vhodnú chvíľu a pritom premýšľa o tom, že Kristus nepotrebuje zlatú korunu, veď mal tŕňovú. A predsa Kristus už dávno zomrel. On nežije. On neverí, že vstal z mŕtvych. Takto sám seba posmeľuje. Organ začal hlasne hrať. Počuje spievať aleluja. Začne sa približovať ku Kristovej postave. Natáhuje svoje ruky, aby sa dostal ku korune. Ale čo sa to deje? Akoby sa čosi bolo pohlo na tvári Krista. Akoby počul slová: „Michal, čo mi to robíš?“ Ale on sa znova posmeľuje, že nie je nijaká stará baba, aby veril na strašidlá. Vystúpi na klinec, ktorým sú pribité Kristove nohy. Ak sa chce dostať ku korune, musí objasť celé Kristovo telo. Jednou rukou objíma Krista a druhou chce dostať korunu. Ale čo sa to zasa deje? Celé Kristovo telo oživa. Ba počuje padnúť klinec na dlážku. Ruka Spasiteľa sa uvoľnila od kríža. Je to skutočnosť, či sa mu len sníva, že Kristova ruka ho objíma. Najprv jemne. No keď chce zoskočiť z klinca, keď to všetko chce nechať, už sa to nedá, lebo je pevne v rukách Krista. Tu Michal začne volať o pomoc, začne plakať. Hore ho však nikto nepočuje, lebo celý kostol spieva. Až keď nastala chvíľa ticha pred premenením... Niekoľkí idú za hlasom do krypty. A čo vidia? Skoro im to vyráža dych. Postupne uvoľnia Michala. No jeho vnútro je úplne premenené. Padá pred Kristom na kolená. Teraz plače od radosti a ďakuje Kristovi za obrátenie a záchranu. Pán Ježiš musel použiť až tento zázrak, aby Michalovi dokázal, že skutočne vstal z hrobu. My to však nežiadajme od Krista. Uvedomme si, že Kristus vstal, že Kristus žije, že nás stále objíma svojou láskou – priťahuje nás k sebe. Poďme k prázdnomu Kristovmu hrobu, padnime na kolená a uverme s apoštolmi, že Kristus vstal, niet ho tu.

VEĽKONOČNÝ PONDELOK /Mt 28,8-15/ Vypočítavosť voči Kristovi

Zo všetkých žijúcich tvorov na zemi je človek najdokonalejší. Má rozum a slobodnú vôľu. Človek premýšľa o mnohých veciach a záležitostiach svojho života. Niekedy však to nie je tak, ako by si to priamo želal. A preto siaha aj po nedovolených prostriedkoch. Koná vypočítavo, len aby dosiahol svoje. Často nepozera ani na svoju česť a charakter.

A tak konajú strážcovia Kristovho hrobu: vojaci aj ich nadriadení. Vojakom nariadia, aby všade hovorili: „V noci prišli jeho učeníci a kým sme my spali, oni nám ho ukradli. A keby sa to dostalo do uší vladára, my ho uchlácholíme a postaráme sa o vašu bezpečnosť.“ A čo urobia vojaci? Vojaci ich poslúchnu, zoberú peniaze a urobia tak, ako ich títo poučili.

Aká vypočítavosť, aká bezcharakternosť, aká podlosť. Žiadne čestné jednanie. Ale takýto je už človek. Tak koná už od svojho počiatku. Už v raji chce konať vypočítavo, chce oklamať Boha, myslieť si, že Boh na to nepríde. Vo svojej vypočítavosti myslí len na seba. Nezáleží mu na ničom a nikom. Myslí len na svoj prospech. Koná vypočítavo. To v skutočnosti znamená, že zneužíva svoj rozum, ktorý mu Boh dal pre jeho dobro. Človek, ktorý koná vypočítavo, koná bezcharakterne – vždy sa prikláňa na tú stranu, kde je to pre neho výhodnejšie. Veľkú úlohu tu má matéria, hmota, peniaze. Vypočítavý človek pozerá, len ako by čo najviac získal pre seba – vôbec mu nezáleží na tom, či je to čestný spôsob. Pri tom sa dopúšťa zradu na sebe, ale aj iných. Takýto človek je často zaslepený, nevidí skutočné dobro svojho života. Zdanlivé dobro pokladá za pravé. Hoci mu aj jeho svedomie všeličo vyčíta, sám už nemá síl, aby sa postavil na vlastné nohy. Takáto je teda vypočítavosť.

A vo svete je tejto vypočítavosti naozaj veľa. Človek túži po rôznych úspechoch. To je dobré. Má sa to konať čestne a priamo v jednote s Bohom. Ale tu človek chce byť väčší ako Boh. Ba Boha vynecháva – koná na vlastnú päsť. Navonok sa ukazuje, že on nie je proti Bohu, že s ním aj počíta, ale keď to má urobiť priamo, podľa vôle Boha, vtedy ho už nepotrebuje.

Takýto je svet, takýto je človek, takáto je jeho vypočítavosť. Pre peniaze, pre dobrý plat, pre dobré postavenie koná nie podľa Boha, ale podľa želania ľudí. Postupne opúšťa Boha a žije už len pre tento svet. Ten mu podľa neho dáva všetko, ten mu postačuje. Boha bude potrebovať až potom. Nemá čas pre veci Božie, venuje sa len svojim časným záujmom, myslíac si vo svojej vypočítavosti, že to tak bude navždy. Mnohé veci, ktoré koná si ospravedlňuje pred svojím svedomím, keď mu toto niečo vyčíta. Šťastný ten, kto sa zamyslí nad sebou, zastaví sa a začne konať čestne a svedomito, nie vypočítavo.

Istý človek spomína na udalosť zo svojho detstva. „Mal som asi desať rokov. Často som sa hrával s chlapcami. Naučili ma robiť praky. Bola jar. Bola Veľká noc. Tu ma jeden z nich zavolať, aby sme išli strieľať vtákov. Moje srdce sa zachvelo, lebo doteraz sme strieľali na všeličo, ale nie na vtákov. Nepozdávalo sa mi, či je to správne. Mal som strach. Ešte k tomu bola Veľká noc. Nič som však nepovedal, lebo som sa bál, že sa mi budú posmievajú. Prišli sme pod stromy. Ukázal mi na strom, že tam sedí drozd. Ticho sa priblížil, vložil kamienok do praku a natiahol. Pozrel sa na mňa a ja som urobil to isté. Svedomie sa mi veľmi ozývalo, trápilo ma to, ale nedokázal som odporovať. V duchu som si nahováral, že to nie je až také zlé, len aby som nestratil priateľa – konal som vypočítavo. A tu zrazu v dedine zazneli zvony. To som už nevydržal. Odhodil som prak, vyskočil som. Vtáčik sa zľakol a ušiel. Môj kamarát začal na mňa kričať, že som mu pokazil zábavu. No ja som sa už nebál, že stratím jeho priateľstvo. Ďalej som počúval hlas zvonov. Jemu som povedal, že aj vtáky chcú žiť, že oni nie sú tu pre našu zábavu, že ich nemôžeme len tak zabíjať. On nič na to nepovedal. Odvtedy som sa už nebál toho, že ma vysmejú. Konal som nie vypočítavo, ale svedomito. Vždy som sa pýtal, či to, čo konám, je skutočne správne.“

Odvaha na správnom mieste. Tak musíš konať aj ty vo svojom živote. Vo vzťahu k Bohu nikdy nekonaj vypočítavo, ale vždy len priamo. Maj odvahu vyznať ho a priznať sa k nemu. Nech aj teba prebudí zvuk veľkonočných zvonov. Máš rozum, preto rozmýšľaj. S Kristom, ktorý vstal z mŕtvych, bude tvoj život najbezpečnejší. Preto nebuď vypočítavý, bezcharakterný, ale priamy.

DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA /Jn 20,19-31/ Kristov pokoj

Raz som sa vracal z návštevy od chorého. V duchu som myslel na to, čo som videl a zažil. Bol to ťažký prípad, bola to smrteľná choroba. Cítili to domáci, cítil to aj chorý. Oni ho už oplakávali. Chorý však zachovával pokoj. Zmieril sa s tým. Bezmocne leží na posteli. Čaká na svoju smrť. Svet okolo neho je plný náhlenia a nepokoja. Čo jemu dáva pokoj? Kde je prameň jeho pokoja? On to vyznal po spovedi pred všetkými: „Kristus, ktorého som prijal, ten mi dáva pokoj.“

A to je ten istý Kristus, ktorý prichádza cez zatvorené dvere k apoštolom a pozdraví ich: „Pokoľ vám!“ Čo iné im v tej chvíli mohol povedať, čo najviac potrebovali? Potrebovali pokoj.

Nielen vtedy apoštolovia túžili po pokoji, ale srdce každého človeka si žiada pokoj, pravý Kristov pokoj. Ľudia tento pokoj stratili už v raji, keď Adam a Eva porušili príkaz Boha. Sami si ho ešte zväčšovali svojimi osobnými hriechmi. Ľudstvo stále viac mravne upadalo. Človek si nemohol sám pomôcť. A do tohto položenia človeka prichádza Kristovo zmŕtvychvstanie. On pozdravuje svojich učeníkov: „Pokoľ vám!“

Je pravdou, že aj svet hovorí o pokoji. V skutočnosti ho však nemá, a tak ho nemôže ani dať. Koľko je vojen, nepokojov. Ten, kto v sebe zabíja hlas svojho svedomia, kto utláča druhého človeka, ten nemôže hovoriť o pravom pokoji. Pravý pokoj je len v Kristovi. On toto slovo nevyslovuje len tak, akoby zo zvyku, ako keď človek povie – Dobrý deň, a podobne. Pokoľ vám – to nie je len pozdrav, ale radostná zvesť, na ktorú ľudstvo čakalo celé tisícročia.

V čom teda spočíva pravý Kristov pokoj, ktorý on priniesol svetu a ktorý pramení ako radostná zvesť Veľkej noci? Nuž tento pokoj nie je ničím iným, ako radostným návratom k nebeskému Otcovi – je to pokoj, ktorý zostúpi do nášho srdca, keď sa oslobodíme od sveta a od hriechu.

V každej svätej omši sa knieža pokoja – Ježiš Kristus – približuje k tejto zemi. Keď kňaz láme Najsvätejšiu hostiu, opakuje slová Krista. Kňaz povie: „Pokoľ Pánov nech je vždy s vami.“ A my odpovedáme: „Amen.“ Súhlasíme, aby Kristov pokoj bol v nás. Ale či si to aj uvedomujeme? Bez Krista nie je možný pokoj – On je jediný prostredník medzi človekom a nebeským Otcovi – On je žriedlom pokoja.

Vidíme, že nadarmo hľadáme niekde inde prameň pokoja – on je len v Kristovi. Kristus nám ho dáva a my sa máme usilovať udržať ho v sebe. Zároveň je potrebné, aby sme ho budovali aj vo vzájomných vzťahoch. Musíme chcieť pokoj aj za cenu nejakých obetí. Musíme sa dobrom odplácať za zlo, musíme vedieť odpustiť. Keď budeme takto hľadať pokoj, potom ho nájdeme nadovšetko v Bohu, ale aj v ľuďoch.

Predstavte si rodinu, ktorá má týchto členov: dvaja starí rodičia, ich syn so svojou manželkou a nakoniec ich dve deti. Pozrime sa na život tejto rodiny. Je práve nedeľa. Zvony na veži kostola volajú na svätú omšu. Starí už dávnejšie vstali. Mladí iba pred pol hodinou. A deti? Dievča sa vrátilo ráno. Nik nevie, kde bola. Teraz ešte sa jej len sníva o tom, čo prežila. Chlapec dlho pozeral televíziu, veď program beží celú noc. Tak by si teraz rád pospal. Zatiaľ je ticho ako pred búrkou. Zrazu dedko len tak popod nos povie: „To za našich čias tak nebolo.“ A synovi povie: „Povedz deťom, že je nedeľa. Je povinnosť ísť na svätú omšu.“ Otec len čosi zašomre, ale nič neurobí, veď ani jemu sa veľmi nechce ísť do kostola. Potrebuje si oddýchnuť, lebo poobede musí vybaviť veľmi dôležité veci. To už ani babička nevydrží a spustí krik. Zobudia sa aj deti. A teraz sa to začne. Dcéra kričí, prečo by si nemohla aspoň v nedeľu oddýchnuť, veď celý týždeň má toľko starostí. Chlapec sa vyhovára, že ani jeho kamaráti nechodia do kostola. A tak sa to stupňuje – nepokoj rastie. Nakoniec zakročí otec a vydá príkaz, že musia ísť do kostola. Radi, neradi sa vytratia z domu. Dievča ide navštíviť svoju kamarátku, chlapec sa poprechádza vonku. Pri spoločnom obede je ticho, zdanlivý pokoj. Ale každý vo svojom vnútri prežíva nepokoj, lebo starí sa boja spýtať, či deti boli skutočne v kostole, aby zasa nebola hádka, rodičia už myslia na poobedňajší čas, na to, čo budú robiť a deti sa boja, či sa neprežradí, kde boli. V tejto rodine niet pokoja. Tu nepočítajú s Kristom, darcom pokoja.

Ak sa nehl'adá pokoj v Kristovi, svet ho nikdy človekovi nedá.

Preto vy, chlapci a dievčatá, ktorí ešte nemáte 15 rokov, teraz ste tu, ale zostaňte s Kristom stále. Milujte ho vždy a budete šťastní.

Vy, dospelí mládenci a dievčatá túžite po dobrodružstvách – taký je mladý vek. To nie je zlé. Pamätajte však, že najkrajšie zážitky vám ponúka Kristus. Vaše srdcia sú často ako mladé víno, ale Kristus vám prináša pokoj a radosť. Ešte nikto neľutoval, že svoju mladosť prežil s Kristom, ale už mnohí plakali, že ju premárnili bez Krista. Poučte sa z toho.

Vy, rodičia, sa snažte aby ste vo vašej rodine boli rozsievacími pokoja. Aby vaše deti videli, že všetko konáte s pomocou Krista, že v Kristovi nachádzate pokoj.

Vy, všetci ostatní, každý na svojom mieste a vo svojom čase sa usilujte o pokoj v Kristovi. Prijímajte Kristov pokoj do svojho srdca. My patríme Kristovi. Chceme Kristov pokoj osobne prežívať a dávať ho aj iným.

TRETIA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 21,1-19/ Láska

Každý dospelý rozumne zmýšľajúci človek cíti, že okrem tvorov na zemi, jestvuje ešte niekto, kto riadi jeho život. Tým viac to musí cítiť veriaci človek – kresťan katolík, že sa niekto oňho stará, že ho teda miluje. A tento svoj pocit dáva najavo navonok rôznym spôsobom: slovom, skutkom a podobne.

Jednoducho povedané je to prejav lásky, tak ako to vidíme v prípade svätého Petra apoštola. Apoštolovia sú pri Tiberiadskom mori. Práve lovia ryby, keď sa zjavuje Ježiš. Svitá. Pán Ježiš stojí na brehu. Hneď ho nepoznajú. On sa ich opýta: „Deti, máte niečo na jedenie?“ Odpovedajú: „Nemáme.“ On im hovorí: „Spusťte sieť z pravej strany lode a nájdete.“ Poslúchnu ho a nachytajú veľké množstvo rýb. Vtedy svätý Ján povie: „Pán je to.“ A tu Peter nečaká, pokým vytiahnu sieť na breh, ale hneď ide k Ježišovi. Láska ho ženie, láska ho priťahuje. A Pán Ježiš pozná túto lásku svojho učeníka. Áno, Peter už raz sklamal svojho Majstra, lebo sa spoliehal na seba, na svoje sily. Viac razy sa to už nestalo. Peter to oľutoval a Pán Ježiš mu odpustil. Jeho láska sa upevnila a Peter sa stal pokornejším. Aj teraz, skôr ako Ježiš zverí svoje ovečky prvému svojmu nástupcovi, prvému pápežovi, podrobuje ho skúške. V čom spočíva táto skúška? Pán Ježiš sa tri razy pýta Petra, či ho miluje. Ba či ho miluje viac ako ostatní. A tu Peter sa už nepovyšuje nad ostatných, ako kedysi pri Poslednej večeri: „Keby sa aj všetci na tebe pohoršili, ja sa nepohorším.“ Je skromný: „Pane, ty vieš, že ťa milujem.“ A Pán Ježiš mu dôveruje. Keď si overil jeho lásku, poznal pokoru, zveruje mu celú cirkev: „Pas moje baránky! Pas moje ovečky!“ Je to veľmi dôležité, čo sa tu odohráva. A túto svoju lásku potom Peter dokazuje aj svojou mučeníckou smrťou, ktorú mu Pán Ježiš predpovedal. Iného by azda zlomili slová: „Raz ťa ukrižujú za mňa.“ Ale nie Petra. Odvtedy patrí ešte viac Kristovi.

Pán Ježiš nechcel zastrašiť Petra, ale chcel ho utvrdiť v láske. Chcel, aby jeho láska nebola len prázdny slovom, ale aby bola láskou, ktorá sa vie obetovať. Ako by mu povedal: „Peter, musíš vedieť, čo ťa čaká, keď ma miluješ.“ Láska znamená darovať seba. Hľadať nie svoj záujem, ale toho druhého. Milovať znamená nosiť vo svojom srdci život a šťastie iných

viac ako svoje vlastné. Čím lepšie to pochopíme, tým viac sa staneme opravdivými kresťanmi. Láska je výrazom nášho vzťahu k Bohu. Žijeme v dobe, keď sa síce často hovorí o láske, lenže nie skutočne, nie pravej. Mnohí upierajú pravú lásku Bohu, ale má na ňu právo.

Pravá láska sa dokazuje obetou. Láska bez obety nie je láskou, ale sebaláskou. Aj láska k Bohu si vyžaduje skutky, nie iba slová. Milovať Boha znamená vedieť sa obetovať, vedieť trpieť s Kristom. Počítajme s tým, že aj na nás boh zosiela skúšky. Na znak našej lásky žiada obetu. Len v obetách voči Bohu sa naša láska k nemu upevňuje.

Ľud kričal v rímskom cirkuse: „Preč s kresťanmi! Sem Polykarp!“ Dovedli starca. Keď staručký Polykarp vstúpil do cirkusu, zaznel z neba hlas: „Polykarp, buď mocný a mužný!“ Nikto nevidel hovoriaceho, ale hlas počuli všetci. Konzul mu hovorí: „Mysli na svoju starobu. Prisahaj cisárovi. Zloreč Kristovi a budeš slobodný.“ Polykarp odpovedá: „Ja mu slúžim 86 rokov. Nič zlé mi neurobil. Ako by som mohol zlorečiť môjmu Vykupiteľovi?“ Konzul hovorí: „Mám divé zvieratá. Dám ťa páliť ohňom.“ „Hroziš mi ohňom, čo bude horieť len hodinu a potom zhasne? Oheň budúceho súdu, ktorý čaká na bezbožníkov, bude horieť večne. No, čo čakáš. Potrestaj ma, ako sa ti páči.“ Nazlostený konzul rozkáže priniesť drevo na oheň. Polykarp si vyzliekol vrchné rúcho a vyzul obuv. Pokojne si dal zviazať ruky. Postavili ho na drevo a on sa začal modliť: „Pane, všemohúci Bože, Otče náš, Bože moci a celého tvorstva. Velebím ťa, že si doprial v tento deň byť mučeníkom Krista. Milujem ťa. Prijmi ma ako príjemnú obetu. Chválim a velebím ťa za všetko skrze tvojho milovaného Syna.“ Keď dokončil modlitbu, zapálili oheň. Vyšľahol plameň, ale tela svätého Polykarpa sa nedotkol. Keď to videl konzul, poslal kata, aby mu vrazil dýku do srdca. Vytreskla krv, nastala smrť.

Toto je pravý kresťan milujúci Krista, to je skutočná láska, láska, ktorá miluje aj za cenu svojho vlastného života. Pre Polykarpa všetko ostatné je vedľajšie, len láska ku Kristovi je najdôležitejšia.

Snažme sa aj my o takúto lásku. Či necítite, že Kristus sa dnes aj vás pýta, ako kedysi Petra: „Miluješ ma?“ Aká je tvoja odpoveď? Mohol by si so svätým Petrom povedať: „Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem.“ Alebo by si musel povedať: „Pane, ty vieš, ako málo ťa milujem.“ Preto, keď Krista nemiluješ, ako by si mal, predlož mu aspoň tú slabú lásku, ale usiluj sa, aby si ho vždy viac miloval. Láska k Bohu je tvojím svedectvom o ňom. Preto dobre skúmaj svoju lásku, dokazuj ju skutkami v celom svojom živote, aby si mohol už teraz, ale nadovšetko na konci svojho života povedať so svätým Petrom: „Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem.“

ŠTVRTÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 10,27-30/ Kňaz – zástupca Krista pastiera

Každá spoločnosť ľudí na tejto zemi nutne musí mať nejakého vodcu. Na čele štátu stojí kráľ, prezident, cisár. Na čele závodu riaditeľ, na čele rodiny je otec. Aj cirkev Kristova je spoločenstvom – spoločenstvom pokrstených ľudí. Jej hlavou, čiže hlavným pastierom, je jej zakladateľ – Ježiš Kristus, ako o tom svedčí dnešné sväté evanjelium.

Ježiš, po svojom odchode k Otcovi, je neviditeľnou hlavou. Viditeľnou hlavou je pápež, ktorý spravuje celú cirkev. Táto sa skladá z menších spoločenstiev – to sú farnosti. A na čele každej farnosti stojí kňaz. Kňaz ako zástupca Krista Pastiera.

Ani jeden ľudský jazyk nie je schopný dostatočne vyjadriť hodnotu katolíckeho kňaza. Táto hodnota prevyšuje všetko pozemské, ba aj dôstojnosť anjelov. Anjeli sú poslovia Boží a kňaz je zástupca Ježiša Krista, prostredník medzi nebom a zemou, medzi Bohom a človekom. Je spolupracovníkom Boha na zemi. Slová ním vyslovené sú ozvenou Kristových slov.

Kňaz má moc nad telom a krvou Ježiša Krista. Na jeho slová, mocou, ktorú dostal od Ježiša Krista, premení sa chlieb na telo a víno na krv Kristovu. Na jeho slová zostupuje na oltár Syn boží. Kristus sa každý deň rodí v rukách kňaza.

A moc kňaza v spovednici? Ani anjeli, ba ani Panna Mária nemá takúto moc. On tu odpúšťa hriechy mocou, ktorú dostal od Krista. Panna Mária nemôže odpustiť ani najmenší hriech. On otvára nebo a zatvára peklo. Aká úžasná moc je v jeho rukách a koľkí kresťania si to vôbec neuvedomujú.

Toto sú tie najjasnejšie dôkazy kňazskej moci, ktorú dostal od večného pastiera od Krista. Veď sa pozrite, ako to Boh zariadil. Čo by bolo z Kristovej obety, jeho smrti a zmŕtvychvstania, keby nebolo kňazov? On dostal kľúče od Kristom získanej milosti. On rozdáva a sprostredkúva túto milosť, keď vysluhuje sviatosti.

Kňaz to bol, ktorý nás, keď sme prišli na tento svet, oslobodil v krste od dedičného hriechu, a tak nás vyslobodil z moci diabla.

Kňaz nás učí pravdy viery. On nám ukazuje cestu, svetlo. On nám vlieva nádej na večný život.

Kňaz je to, kto nás zmieruje s Bohom, keď sme stratili milosť Božiu spáchaním ťažkého hriechu. On je ten skutočný dobrodinca našej duše.

On každý deň obetuje Bohu nekrvavú obetu Ježiša Krista, obetu kríža, aby zmieril Boha s človekom.

A nakoniec k tvojej smrteľnej posteli príde kňaz, aby ťa vyprevadil na cestu do večného domova nebeského Otca. On sa modlí za duše v očistci.

Teda všetky milosti prijímaš skrze kňaza. Či to uznáš alebo nie, ale kňaz je skutočne najväčším dobrodincom tvojej duše. On je твоjím duchovným otcom, ty si jeho duchovným dieťaťom. Preto mu patrí aj príslušná úcta a poslušnosť.

Kňaz nesmie nikdy žiadať úctu pre svoju osobu, pre seba, ale úcta patrí jeho stavu. Kňaz musí byť pripravený zniesť všetko – aj neúctu. Nemôže však mlčať, ak je znevažovaný kňazský stav. Ba nielen že nemôže, ale nesmie mlčať.

Svätý František vraví: „Keby som súčasne stretol anjela aj kňaza, tak by som najprv pozdravil kňaza. Nie kvôli jeho osobe, veď on je tiež len krehký človek, ale pre jeho hodnotu.“

A Pán Ježiš tak jasne hovorí: „Kto vás počúva, mňa počúva. Kto vami pohŕda, mnou pohŕda.“ Spomeň si, koľkokrát si už vo svojom živote opovrhol kňazom, keď niečo povedal, čo sa ti nepáčilo. Priamo si mu nepovedal nič, ale za chrbtom si sa mu posmieval. Nie, neposmieval si sa kňazovi - človekovi, ale posmieval si sa Kristovi.

Aké by to bolo krásne, keby sa katolíci vyvarovali zbytočných posudzovaní svojich kňazov. Aby chyby, ktoré má každý človek, zlomyseľne nerozoznávali po svete. Pán Ježiš jasne hovorí: „Nesúďte a nebudete súdení!“ Každý si ponesie svoju ťarchu pred Boží súd. Nie, neospravedlňujem tu chyby kňazov. Dám ti však otázku: „Keď si počul ohovárať alebo osočovať kňazov, či si sa vtedy pomodlil za nich namiesto toho, aby si to šíril ďalej?“

Raz vo vlaku cestovali rôzni ľudia. Hovorili medzi sebou o rozličných záležitostiach a ako to už býva, začali rozprávať aj o kňazoch. Zvlášť jeden cestujúci sa v tom doslova vyžíval

a rozprával o kňazovi tie najhoršie veci. Ostatní to samozrejme počúvali. Keď dokončil, vtedy iný cestujúci mu hovorí: „Pane, prosím vás, povedzte mi adresu tohto kňaza. Pôjdem k nemu a poviem mu to všetko.“ A ten, čo to rozprával, zrazu stíchol. Toto nečakal. Zahanbil sa. Prestaľoval sa na iné miesto vo vlaku.

Mnoho zlomyseľnosti je medzi ľuďmi. Každý má nepriateľa, ale kňaz ich má najviac. Vo svete je najviac potupovaný katolícky kňaz. Nie je to však nič nové, veď Krista nevinne odsúdili, apoštolov mučili. To ináč nebude, tomu sa niet čo diviť. Lenže najhoršie a najboľavejšie je, ak týmito nepriateľmi kňaza sú samotní veriaci – sú to vlci v ovčom rúchu.

Mnohí neradi prijímajú, keď kňaz karhá hriech. Kňaz je však zodpovedný pred Bohom. Kňaz, ktorý by mlčal, keď vidí hriech, podobal by sa psovi, ktorý vidí zloděja a mlčí. Kňaz nesmie mlčať. Ani nadávky iných ho nesmú odstrašiť. Preto veriaci majú poslúchať rady a napomenutia kňaza. Bez poslušnosti sa nedá nič urobiť.

Kňaz je teda len človek, ale svoju kňazskú moc dostal od Boha. Žije medzi ľuďmi, veď spomedzi nich vyšiel. On má svoje kríže a trápenia, ba smelo môžem povedať, že život kňaza je ako jedna veľká reťaz ťažkostí, krížov, o ktorých vie len on sám. Preto dobrý kresťan katolík pomáha kňazovi – modlí sa za neho. Veď kňaz sa dennodenne modlí za svojich veriacich. On potrebuje ich modlitby, oni zasa jeho. Toto duchovné prepojenie pomáha obom stránkam.

Budem Boha chváliť za každé dobro, ktoré som prijal skrze kňaza. Budem Boha prosiť o pomoc pre kňaza, aby vytrval na vyvolenej ceste. Veď kňaz bude ten, ktorý raz nad mojím hrobom urobí kríž Kristov.

PIATA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 13,31-33a.34-35/ Dôvody lásky k blížnemu

Slovo Pánovo ostáva naveky. A to aj vo veci lásky k blížnemu. Keď sa teraz poobzeráme okolo seba, máme dojem, akoby vôbec nebolo lásky k blížnemu, akoby sa úplne stratila. Zdá sa nám, akoby slová o láske k blížnemu boli len obyčajnou prázdnu a otrepanou frázou, ktorú keď ľudia počujú, len sa usmejú a myslia si svoje. A tak vychádza, akoby kázanie o láske k blížnemu bolo len klamaním a zavádzaním človeka. Tu si človek pomyslí na skutočný život, ktorý je taký vzdialený od sladkých rečí o láske. V ňom vládnu iné zákony, iné spôsoby – zákon falošnosti, klamstva. Skutočný život je niekedy ako boj psov o nejakú kosť. Staré pohanské príslovie sa uplatňuje aj dnes: „Človek je človekovi vlkom.“ Väčšina ľudí ešte aj dnes tancuje a klania sa modle – zlatému teliatku, ako kedysi Židia na púšti pod horou Desatora. Iné meno tohto zlatého teliatka je sebeckosť – nech sa len ja mám dobre, iní nech aj zahynú. Nech len ja mám všetko, iní ma nezaujímajú. Nech sa robí, čo chce – na iných môže prísť aj potopa.

Toto je to sebeckosť a hmotárstvo proti ktorému Kristus postavil svoj zákon: „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali. Aby ste sa milovali, ako sa ja miloval vás. Podľa toho poznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“

A tento zákon Kristov platil, platí aj dnes a bude platiť až do konca sveta. Slovo Pánovo trvá naveky. A najkrajším príkladom lásky k blížnemu je pre nás sám zákonodarca Ježiš Kristus. Dielo stvorenia, vykúpenia a posvätenia nášho života je skutkom tej najčistejšej, nekonečnej

Božej lásky k nám. Je to opak sebeckta človeka. A preto aj my, keď plníme tento Božský zákon lásky, stávame sa podobnými Bohu. Čo znamená kresťanská láska k blížnemu? Ona znamená želať dobro druhému, konať dobrá pre blížneho, a to z lásky k Bohu a pre Boha. Podľa možnosti a podľa svojich síl podporovať blížneho, aby dosiahol časné a večné blaho. Pomáhať druhému v jeho duševných aj telesných potrebách. Láska k blížnemu znamená podelenie sa so svojím blížnym vo všetkom. Je to obetavosť, milosrdenstvo, zmilovanie sa nad druhým v mene Božom a pre meno Božie. Je to oslobodenie sa od sebeckta, a teda aj od falošnosti, klamstva alebo dokonca zlodejstva.

Prečo máme milovať svojho blížneho?

Lebo je človek. Je človek ako ja. Má tú istú prirodzenosť. Má ten istý svoj konečný cieľ. Má tie isté radosti aj starosti života.

Lebo sme všetci Božími dieťkami. Všetci tvoríme jednu veľkú rodinu, ktorej hlavou je sám Boh. Všetci sme vyšli z Božích rúk. Všetci ľudia sú stvorení na Boží obraz. Pred Bohom niet ľudí prvej, druhej, tretej alebo štvrtej triedy - to učí len zaostalý brahmanizmus, že jednotlivé kasty sú od Boha. Pred Bohom niet pánov, nadľudí – ako učil filozof Nietzsche. Pred Bohom všetky národy a všetci ľudia sú rovnakí. Robotníci, roľníci, remeselníci, obchodníci, kňazi, učelia, úradníci, učenici, bohatí, chudobní, zdraví, chorí, králi a žobráci, slepí a hluchí, chromí a kriví – vo všetkých je Boží obraz, nesmrteľná duša. Boh miluje všetkých a každého. Boh chce všetkých spasíť, preto nesmiem iným opovrhovať alebo mu spôsobovať zlo. Svätý Ján to jasne píše: „Lebo keď niekto povie, že miluje Boha a pritom nenávidí svojho blížneho, je luhár. Kto nemiluje svojho brata, ktorého vidí, ten nemôže milovať svojho Boha, ktorého nevidí.“ Kto miluje Boha, ten má milovať aj svojho brata.

Lebo sme všetci kresťania. Kristus nás všetkých vykúpil svojou krvou – celé ľudské pokolenie. On nám stále hovorí: „Učte sa odo mňa.“ Pri poslednom súde budeme skladať účty z plnenia zákona lásky k blížnemu. Vtedy večný sudca povie tým, ktorí budú na pravej strane: „Poďte, požehnaní môjho Otca,... ..čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste to urobili.“ Tým, ktorí budú z ľavej strany, povie: „Vzdialte sa odo mňa, zlorečení,... ..mne ste neurobili.“

Pamätajme na to, že prikázanie lásky platí stále. Jeho plnením splníme vôľu Kristovu. Pomôžeme blížnemu v jeho telesnej aj duševnej biede a pre seba získame časnú aj večnú blaženosť.

ŠIESTA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 14, 23-29/ Cirkev má autoritu od Krista

V živote nie je dôležité len to, čo sa hovorí a čo sa robí, ale často záleží aj na tom, kto hovorí, kto koná – akú má autoritu, odkiaľ má moc. Je zaiste rozdiel, keď v nemocnici v tej istej záležitosti niečo rozkáže zdravotná sestra alebo lekár. S niečím podobným sa stretávame aj v oblasti náboženskej.

Pán Ježiš práve toto vyjadruje v dnešnom svätom evanjeliu, keď hovorí o láske k nemu, ktorá vychádza z lásky Otcovej. Teda Otec je tu autoritou. On má moc od Otca. Ježiš povie: „Kto ma miluje, zachová moje slovo. Aj môj Otec ho bude milovať, prideme k nemu a budeme uňho bývať. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová. A slovo, ktoré počujete, nie je moje, ale slovo Otca, ktorý ma poslal.“

Teda nie každý má rovnakú právomoc hovoriť. A najmä nemá rovnakú autoritu, keď ide o náboženské otázky. Pán Ježiš sa odvoláva na svojho nebeského Otca. On sám neskoršie, skôr ako odišiel z tohto sveta k Otcovi, sa postaral, aby jeho učenie nezaniklo. Totižto nepriniesol spásu len tým, ktorí vtedy žili, ale celému svetu, všetkým ľuďom. A preto založil Cirkev. Jej dal poverenie pokračovať v hlásaní jeho evanjelia. No nielen poverenie, ale aj autoritu samého Boha. Je to jasne vidieť aj zo slov, ktoré povedal apoštolom pred svojím nanebovstúpením: „Daná mi je všetká moc na nebi aj na zemi. Idte teda a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého. A naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ A zvlášť Petrovi povie: „Ty si, Peter, Skala. A na tejto Skale vystavím svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu.“

Autoritu, ktorú dal Pán Ježiš apoštolom, podopiera mocou Ducha Svätého, keď ich ubezpečuje: „Obranca Duch Svätý, ktorého Otec pošle v mojom mene, ten vás naučí všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril.“ Kristus je autorita, ktorá je potvrdená Duchom Svätým. Keby však ani jemu niekto neveril, je tu najvyššia autorita, najvyššia moc – Boh, nebeský Otec.

O túto autoritu sa opierali apoštolovia vo svojom konaní od samého začiatku.. Vo svojich kázaniach sa odvolávali na Krista a na jeho príkaz. V listoch Petra, Jakuba, Jána, Pavla apoštolovia nariaďujú, napomínajú, zakazujú s autoritou Krista. Keď čítame Skutky apoštolské, tieto prvotné dejiny svätej cirkvi, musíme si povšimnúť práve túto skutočnosť. Aj dnešné prvé čítanie hovorí o jednej situácii, ktorá nebola jasná a apoštolovia ju vyriešili s plnou autoritou. Totižto vznikli nedorozumenia medzi kresťanmi zo židovstva a z pohanstva. Bolo to v roku 50. Apoštolovia sa zišli do Jeruzalema, aby to rozriešili. O veci začali živo debatovať. Nakoniec sa dohodli a vydali nariadenie: „Páčilo sa Duchu Svätému a nám.“ Vynášajú cirkevný zákon a sú si vedomí, že majú na to plné právo.

V tomto poslaní stále pokračujú biskupi na čele s pápežom. Svedčia o tom celé dejiny cirkvi. Cirkev je teda skutočnou nositeľkou Kristovej autority.

Pred niekoľkými rokmi - v roku 1965 – sa skončil II. Vatikánsky snem. Tu biskupi celého sveta prejednávali veľmi závažné a dôležité veci týkajúce sa života cirkvi. Potom cirkev svojou autoritou tieto výsledky koncilu uvádzala do života kresťanov. Spomeňme len niektoré: oltár tvárou k ľudu, sv. omša v reči ľudu, vysluhovanie sviatosti, nový katechizmus, nové cirkevné právo a iné. Cirkev, podporená autoritou Krista, urobila tieto zmeny pre dobro veriacich.

Cirkev má právo robiť konať tieto úpravy. My sa máme usilovať vždy počúvať cirkev. Máme vždy konať podľa jej usmernenia. Kto počúva cirkev, počúva Krista. Kto nepočúva cirkev, nepočúva a nemiluje Krista.

NANEBOVSTÚPENIE PÁNA / Lk 24, 46-53/ Božia sláva

Ježiš povedal: „Vyšiel som od Otca a prišiel som na svet. Zasa opúšťam svet a idem k Otcovi.“ Tento Ježiš vstúpil dnes na nebesia. Vrátil sa tam, odkiaľ prišiel. Vrátil sa do toho kráľovstva, o ktorom sám povedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta.“ Anjel o ňom povedal: „Jeho kráľovstvu nebude konca.“ Zostúpil ako Stvoriteľ, lebo sa stal Slovom

tvoriacim všetko a vrátil sa ako Spasiteľ, hoci musel najprv na kríži vykrvárať. Svätý Gregor hovorí: „Z neba zostúpil do života matky, odtiaľ do jasličiek, potom na kríž, odtiaľ do hrobu, a potom vstal, aby sa vrátil do neba.“ Zostupuje ako čistý duch a vracia sa v oslávenom ľudskom tele. Zostúpil, aby bol potupený a vrátil sa, aby bol oslávený. Zostúpil, aby slúžil a trpel a vrátil sa, aby vládol naveky. Zostúpil, aby dal zadost'účinenie za naše hriechy a vrátil sa, aby rozdával večný život.

Zostúpil na zem a všade ho sprevádzala sláva: sláva v jasličkách – tu ho osvecuje nebeské svetlo, sláva za života – volajú mu hosanna, sláva na dreve kríža – nebo a zem mu prejavujú poklonu, sláva v hrobe – odtiaľ slávne vstáva. A dnes je ožiarený konečnou slávou tu na zemi, lebo odchádza do neba.

Objavil sa tu ako dobrý priateľ, ktorý nikomu neublížil, ale každému pomáhal. Krotkým a láskavým hlasom sa prihovárал aj k nepriateľom – prosil a žiadal od nich vieru, poučoval a povzbudzoval ich k dobrému. Nikdy proti nikomu nepoužil podvod a jeho ústa nikdy nevyslovili klamstvo. Nikdy sa netešil z nešťastia iného. Oplakával Jeruzalem, keď videl, ako sa rúti do záhuby. Jeho ruky nikdy neboli poškrvnené krvou druhého, ale naopak, uzdravoval a kriesil.

Pozrite sa, aký je skutočne mocný. Svojou pokorou a poníženosťou zvíťazil na pýchou sveta. Svojím svätým, čistým a plným sebazapierania životom zvíťazil nad hriechom. Svojou smrťou premohol smrť a peklo. Písmo hovorí: „Hľa, zvíťazil lev z pokolenia Júdovho.“ Všetkým vrátil ľudskú dôstojnosť: „Všetci ste dieťkami jediného Otca. Ste bratmi a sestrami. Milujte sa navzájom.“

Keď na konci života stratil seba samého, práve vtedy dosiahol najväčšie víťazstvo. Vtedy zaznel významný výrok: „Naozaj, tento človek bol Boží Syn.“ Vid'te, aký je dnes slávny jeho vstup do nebeského Jeruzalema. Eliáš bol kedysi na ohnivom voze uchvátený do neba, víťazný voz Cézara ťahali slony, Antóniov levy, ale náš kráľ nepotrebuje ani ohnivý voz, ani slony, ani levy – On sám svojou mocou vstupuje do neba. Kým v Ríme voz víťaza pri slávnom vjazde obkľučovali premožení, spútaní, zatiaľ náš víťaz Ježiš je obklopený miliónmi väzňov, ktorých – prelomiac zámky pekla – vyslobodil a voviedol do neba.

Rímski víťazi sa pri svojom slávnostnom vjazde obliekali do šiat vyšívanych zlatými niťami a pred svojimi vozmi nechávali nosiť odznaky porazených miest a krajín. Náš víťaz, Ježiš, namiesto bohato ozdobených šiat vystupuje vo svojom oslávenom tele, ktoré bolo ozdobené oslávenými ranami po klincoch a kopiji. Rímski víťazi sa pominuli, pominula sa aj ich sláva. Ježišova sláva je nad nebesia, nikdy sa nepominie.

Ježiš hovorí: „Je lepšie pre vás, ak odídem.“ A je to skutočne lepšie pre nás, že odišiel, lebo on vystúpiac na nebesia, tam zhromaždil nekonečné poklady, z ktorých teraz rozdáva. „A keď odídem, pripravím vám miesto, vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ Svätý Pavol hovorí: „On je prostredník medzi Bohom a ľuďmi, človek Kristus Ježiš.“ Odišiel, aby sa prihovárал za nás. Na inom mieste apoštol píše: „Sme dieťkami Božími a spoludedičmi Kristovými. Ak spolu s ním trpíme, budeme s ním aj oslávení.“

Čo je teda našou povinnosťou? Chcieť a konať. Len tak sa aj my raz budeme uberať tou cestou, ktorou nás už predišiel Ježiš. Keď chceme s ním prebývať vo večnosti, spojme sa s ním už tu na zemi, a to nadovšetko vo Sviatosti Oltárnej, lebo Kristus povedal: „Kto nie je so mnou, je proti mne.“

**SIEDMA VEEKONOČNÁ NEDEĽA /Jn 17,20-26/
V jednote je sila**

Hovorí sa, že človek sám nedokáže nič, alebo málo, že potrebuje iných. Spolu, v jednote s druhými urobí veľa a zároveň môže aj sám vyniknúť. Aj isté príslovie hovorí: „V jednote je sila.“ Boh sám veľmi miluje jednotu. Predovšetkým v sebe samom – tri Božské osoby sú jedno božstvo. Ale túto jednotu chce vidieť aj medzi ľuďmi.

Toto nám dáva najavo slovami svojho milovaného Syna Ježiša Krista: „Otče, aby boli jedno, ako sme my jedno.“ Toto platilo pre apoštolov a platí to aj pre nás: „Prosím aj za tých, čo pre ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno.“

Teda prosí za všetkých, za celú cirkev. A cirkev, ktorú vedie jeho Duch, neprestáva od svojho počiatku pracovať, zápasíť, ba aj trpieť za jednotu vo svete. Kvôli jednote strácajú misionári vlast' aj život. Celý ich život, všetky ich práce a námahy, je ako jedno neustále opakovanie Kristových slov: „Aby všetci jedno boli.“ Preto Kristovho učeníka vždy bolí každý zbytočný spor, každá nenávisť, každá roztržka medzi ľuďmi. Celé dejiny cirkvi sú neustálym volaním po jednote.

Svätej cirkvi záleží na jednote všetkých jej členov. Nejednota, rozdelenosť vždy škodí. Pozrime sa teda do minulosti. A poďme až na začiatok. Apoštolovia sú nejednotní – hádajú sa kto z nich je väčší. V prvých storočiach vznikajú mnohé bludy, pomýlené náuky. Vystupujú falošní proroci, ktorí hlásajú seba a nie Krista. No cirkev, ktorá je postavená na pevnom základe, na Skale, na Petrovi, odolá všetkým nástrahám. Prichádza stredovek a s ním rok 1054 – odtrhnutie celého Východu, vznik pravoslávnych cirkví, čo trvá až do našich čias. Chýba pokora, chýba duch jednoty, chýba porozumenie. Potom rok 1517 – rozdelenie západnej cirkvi, čo tiež trvá doteraz. Niet poníženia, niet uznania – človek hľadá seba a nie Božie veci. Anglický kráľ Henrich sa vyhlási za hlavu cirkvi – odmieta pokyny pápeža, sám si určuje zákony. A dnešné časy? Kto by spočítal, koľko je rôznych náboženstiev, ktoré sa vyhlasujú, že práve ich viera je tá pravá. Všetkým týmto nezáležalo a nezáleží na jednote, aj keď o nej stále hovoria. Ako sú ďaleko od Kristových slov: „Aby všetci boli jedno.“ Hľadajú nie Boha, ale seba.

My patríme do Kristovej cirkvi. V nej máme stále budovať jednotu s pápežom a jednotu navzájom. Jednota celej cirkvi závisí aj od toho ako sú ľudia jednotní v menších spoločenstvách: v biskupstve, vo farnosti. Jednota vo farnosti závisí od jednoty v dedine. Nadovšetko však od jednoty v rodine. Rodina bola, je a bude vždy základom. Ak je jednota v jednej, dvoch, troch..., všetkých rodinách, to potom vytvára spoločné dobro. Preto je potrebné neustále sa starať o túto jednotu. Kristus sa modlil aj za nás: „Otče, aby všetci boli jedno.“ Táto jednota navzájom vyplýva z jednoty s Kristom. Kde je jednota s Kristom, tam sa buduje aj jednota navzájom. Toto si uvedomme práve teraz, keď sme po Nanebovstúpení Pána a pred zoslaním Ducha Svätého. Apoštolovia v tomto čase očakávania boli zvlášť jednotní. Ani nevychádzali von z Večeradla, ale tam očakávali prisľúbeného Ducha Svätého. A v deň Turíc ich skutočne takto aj vidíme: všetkých spolu s Pannou Máriou. Preto aj my v jednote očakávajme Ducha Svätého. Čakajme ho v rodine, čakajme ho vo farnosti, čakajme ho v spoločnej modlitbe. Usilujme sa v jednote s Kristom rovnako zmýšľať, veď Kristus je ten istý včera, dnes a naveky. Toto je vrchol zjednotenia. K tomuto potrebujem lásku. Bez lásky niet jednoty. Lásku nám dáva Kristus a my mu ju v jednote odovzdávame.

ZOSLANIE DUCHA SVÄTÉHO /Jn 20,19-23/

Dary Turíc

Čas nás znova priviedol k turíčnym sviatkom, sviatkom Ducha Svätého. Hlasne a radostne sa dnes rozlieha hlahol zvonov. Pozorujme, čo nám ony chcú zvestovať. Chcú nám povedať veľa. Práve nám deťom dnešnej búrlivej doby, v ktorej iný duch, duch sveta svojou nenávisťou ľudí rozdeľuje. Dnes sa šíri duch, ktorý nechce odlíšiť čnosť od hriechu, právo od nespravodlivosti, pravdu od klamstva. My, kresťania, preto s radosťou vítame sviatky Ducha Svätého, aby sme ním posilnení premohli ducha sveta. Len v Duchu Svätom je naša sila. Preto dnes s cirkvou volajme: „Zošli nám svojho ducha a všetko bude obnovené.“ Takto sa modlí cirkev. Ale tak sa má modliť každý z nás – to musí vyvierať z nášho srdca. Apoštolovia zhromaždení vo Večeradle pevne verili, tak musíme veriť aj my. Len moc Ducha Svätého nás môže zachrániť, len moc Ducha Svätého nám pomôže odolať toľkým nástrahám zla vo svete.

Duchu Svätý, ktorý si zostúpil na apoštolov a prvotnú cirkev, daj nám poznať túto pravdu. Pripomeň nám tieto dary, ktoré nám aj dnes chceš dať a ukáž nám tú veľkú úlohu, pred ktorou stojíme a ktorú s tebou chceme zvládnuť.

Dnes si musíme spomenúť na vznešené dary Ducha Svätého. Chceme si spomenúť na prvé svätodušné sviatky v Jeruzaleme a pripomenúť si tú veľkú pravdu – to, čo Duch Svätý urobil vtedy v srdciach veriacich, to stále žije v cirkvi, to v nej účinkuje, tvorí aj dnes. To pôsobí v nás všetkých, ktorým Boh pri svätom krste a vo sviatosti birmovania, ako hovorí sv. Pavol: „vtlačil pečať a dal do srdca záloh Ducha Svätého“.

Duch Svätý nám prináša svetlo rozumu. Pozrime sa na apoštolov pred zoslaním Ducha Svätého. Tri roky chodili s Pánom Ježišom, počúvali jeho učenie, videli jeho zázraky, pozorovali jeho svätý život, a predsa mu vždy neporozumeli. Viedli medzi sebou boj, kto z nich bude prvý v Kristovom kráľovstve. Nepochopili tajomstvo jeho utrpenia a smrti. Tu na nich zostúpi Duch Svätý. Všetko sa mení. Už niekoľko minút po zoslaní Ducha Svätého stoja pred zástupom ľudí – učia, ohlasujú Božie kráľovstvo, ohlasujú ukrižovaného Krista. Odkiaľ tá veľká múdrosť? Odkiaľ to jasné poznanie? Hľa, to je prvý dar Ducha Svätého. Prináša im svetlo rozumu. Prináša im jasné poznanie právd viery a života. Tento dar sme dostali aj my. Má ho cirkev vo svojom učiteľskom úrade. My toto máme prijímať do svojho života. Darom rozumu poznávať pravdu. A predsa aká častá nebalosť vo viere, aká povrchnosť v konaní, aká ľahostajnosť v osobnom aj rodinnom živote.

Duch Svätý posilňuje našu vôľu. Apoštolovia pred zoslaním Ducha Svätého – obraz slabosti a nerozhodnosti. Naplnení strachom nechali svojho Majstra. Bojazliví sa schovali za zatvorenými dverami. Prídu Turíce. Svätý Peter smelo povie: „Vy ste ukrižovali Božieho Syna. Konajte pokánie.“ Kto premenil slabosť apoštolov? Len Duch Svätý im dáva pevné odhodlanie, pevnú vôľu. Duch Svätý dáva silu aj našej slabej vôli. Túto silu potrebujeme pre naše srdcia. Potrebujeme ju v stálom zápase za práva a slobodu cirkvi. Túto pevnú vôľu, túto silu potrebujú naše rodiny, naše deti, naše školy, náš verejný život.

Duch Svätý nám donáša dar lásky. Apoštolovia, ktorí majú rozličné povahy, sa zjednotia v Duchu Svätom a jednotne ohlasujú Krista. Hovoria k rôznym ľuďom a tí im rozumejú. To je láska, ktorá všetkých spája. Láska spočíva v našej duši. Ona ju chce rozohriať. Láska nehľadá seba. Láska ničí nenávisť. Pošli, Bože, svojho ducha lásky do našich srdiec.

Z týchto darov vyplývajú aj turíčne povinnosti. Ako malý počiatok, ako malá iskra bol nám daný oheň Ducha Svätého. Už len od nás závisí, ako sa tento malý plamienok rozhorí. Bolo by to veľmi nezodpovedné, keby sme len brali dary Ducha Svätého a nerozvíjali ich. Musíme to robiť postupne. Ako? Najprv má byť úprimná modlitba. Priznajme si, koľko sme tu

zmeškali. O čo sme prosili Boha? Za zdravie, za úrodu, za šťastie, ... Iste, aj toto je dobrá modlitba, veď sám Pán Ježiš nás naučil prosiť o každodenný chlieb. Ale v tejto modlitbe sú aj iné prosby – „posväť sa meno tvoje, buď vôľa tvoja“. A tu ide o celkové naplnenie života človeka – života milosti v Duchu Svätom.

Keď chceme správne sláviť svätodušné sviatky, musíme mať v sebe skutočnú túžbu po daroch Ducha Svätého. Nesmieme sa uspokojiť s pokojom a darom tohto sveta. Musíme stále a vrúcne prosiť: „ Bože, zošli nám a celému svetu svojho Ducha Svätého a bude všetko znova obnovené.“

NAJSVÄTEJŠIA TROJICA /Jn 16,12-15/ Verím

Človek už veril vo všeličo. Ľudia verili v bohov – pohanov. Mali ich veľa, že nakoniec ani ich všetkých nepoznali. Ľudia verili v hmotu. Jej pripisovali moc bohov. Ľudia verili v prácu. Len do nej skladali svoje nádeje, len ona bola pre nich bohom. Ľudia verili v neosobné, neurčité božstvo, ktoré sa zjavuje v dejinách a v živote.

Ja verím v jedného Boha. Boh je jeden, ale je v troch osobách – Trojjediný. Verím v Boha, v ktorého verili apoštolovia a ktorého hlásali celému svetu. Verím v Trojjediného, ktorého vyznávali v katakombách. Verím v Boha, ktorého vyznávali vo väzeniach. Ja verím v Trojjediného Boha, ktorého vyznávali na krvavom piesku arény.

Verím v Trojjediného Boha ako vo večný základ nášho života.

Verím v Otca.

Boh je Stvoriteľ neba aj zeme. Boh je Stvoriteľ viditeľných aj neviditeľných vecí. Nad svetom nevládne nijaký tvrdý osud, pred ktorým nie je možný únik. Nad svetom nevládne nijaký krutý osud, ktorý nepozná milosrdenstvo. Nad svetom vládne všemohúci Otec, ktorý nás otcovsky miluje. Nad svetom vládne starostlivý Otec, ktorý nás vedie. Nad svetom vládne Otec, bez ktorého vôle nespadne ani jeden vlas z našej hlavy. Stvoriteľ, ktorého nemôže nebo obsiahnuť, je naším Otcom. Stvoriteľ je najväčší ochranca svojho stvorenia. Celú zem ponechal ľuďom. Celá zem patrí človekovi. Celá zem mu má slúžiť. Zo svojej nekonečnosti sa skláňa ku každej ľudskej bytosti ako skutočný otec k svojmu dieťaťu. Nepochopiteľný Boh je takým nepochopiteľným Otcom, že svojho Syna urobí účastným na ľudskej prirodzenosti. Otec pripravil novú zem svojim deťom – nový Jeruzalem, nové kráľovstvo – kráľovstvo nebeské.

Verím v Slovo.

„Na počiatku bolo Slovo.“ „Pánovým Slovom sú upevnené nebesia.“

Slovo je prvé. Na toto Slovo povstáva celý svet. Celý svet sa udržuje mocou tohto Slova. Celý svet pomínie, ale toto Slovo ostane.

Na počiatku má byť Slovo. Tam, kde nie je, dielo sa rozplynie. Starý Babel padol, lebo sa vzoprel Slovu. Zachariáš stratil reč, lebo sa protivil Slovu. Židia pritiahli na seba krutý trest boží, lebo sa postavili proti Slovu.

„Na počiatku bolo Slovo.“ Na počiatku nášho nadprirodzeného života bolo Slovo – Kristus. Slovo Božie sa stalo darcom nového života. Slovo Božie darovalo novú životnú moc. Slovo božie darovalo plnosť života.

Na počiatku má byť Slovo. Náš život má byť postavený nie na piesku ľudských slov, ale na večnej skale Slova – jedného Boha v troch Božských osobách.

Verím v zjednocujúcu lásku.

Svätý Augustín hovorí: „V Babylone rozdelil satan, duch pýchy, jediná a pôvodnú reč ľudského pokolenia. V deň turického zázraku Duch Svätý obnovil jednotu.“

Pýcha ľudských srdiec sa dvíha. Stavba pyšnej veže sa dvíha k nebu. Pomätenie jazykov je veľké. Čo obnoví jednotu? Kto spojí ľudí? Nič nespojí pomýlené duše, len sila Ducha Svätého. Nič nespojí pomätené jazyky, len moc Ducha Svätého.

On v samom Bohu spája Otca i Syna vo svätej láske. On spojil v Kristovi obe prirodzenosti v nerozlučiteľnú jednotu. On tých, ktorí prijímajú telo a krv Kristovu, spája vo svätej láske, a tak sa stávajú údmi tajomného Kristovho tela. Ľudia sa môžu spájať rádiovými vlnami a najnovšou technikou, duše ľudí spojí len plameň lásky Ducha Svätého. Duše ľudí spojí len moc Ducha Svätého. Duše ľudí spojí len ten, ktorý roztrúsené spája a spojené udržuje. Verím v Trojediného Boha.

Je však rozdiel: veriť Bohu a veriť v Boha. Veriť Bohu znamená prijať všetko, čo Boh zjavil. Veriť v Boha znamená úplne dôverovať láske Otca, oddať svoj život Slovu a žiť v jednote Lásky.

NAJSVÄTEJŠIEHO TELA A KRVÍ PÁNA JEŽIŠA /Lk 9, 11b-17/ Živý chlieb

Tisíce, ba milióny ľudí po celom kresťanskom svete dnes slávia sviatok Božieho tela. Títo všetci sa klaňajú božstvu v Prevelebnej sviatosti Oltárnej. Náboženská oduševnenosť mohutnými procesiami uvádza do pohybu ľudské srdcia.

Po celom svete sa dnes svätia sviatok Božieho tela. Žiaľ, často len podľa mena.. Ten pravý sviatok nás očakáva v diaľke našej nádeje. Naša tvár je síce vážna, telo sviatočne odeté, ale zabudli sme na tú pravdu, že Boh je Duchom a tí, ktorí sa mu klaňajú, majú sa mu klaňať v duchu a v pravde. Zabudli sme, že naše vnútro zostalo všedné a každodenné. Zabudli sme, že nášmu najlepšiemu Pánovi na jeho svätý deň patrí nielen nejaký vonkajšok, ale celé naše vnútro, ktoré má byť presiaknuté myšlienkami evanjelia, ktoré má byť naplnené šľachetnosťou našej duše.

Keď niekto slávi svoje meniny, v ten deň mu zaiste nechceme spôsobiť bolesť, ale len radosť. Či sám Božský Spasiteľ by sa netešil tomu, keby sme sa mu klaňali, keby sme celou svojou bytosťou zachovávali jeho zákon, keby sme prijímali jeho svätú vôľu? Ale či to skutočne aj robíme? Žiaľ, nie. Ved' sa len pozrime do sveta a na seba. Vo svete mnohé vojny, nenávisť, zabíjania. Či toto chce Boh? Neúplné rodiny, deti vychovávané na drogách, na televízii, plné väzenia, rôzne mafie. Či toto chce Boh? Či toto nie je pošliapaním dnešného sviatku? Zaiste. Lakomstvo, závisť, nenásytnosť, nespokojnosť, nenávisť, namyslenosť a neznabožstvo slávi dnes svoje víťazstvo vo svete aj u jednotlivcov. Napadanie samej podstaty ľudskej bytosti, vystatovanie sa nad Boha, boj proti samému nebu. Či takto má vyzerať obraz úcty Božieho tela? Samozrejme je, že platí: dobro musí zápasiť so zlom, pravda s klamstvom, pekné so zlým, ale ľudské srdce musí vždy zostať ľudským. Podľa svätého Pavla Boh nám nedal ducha bojovnosti, ale ducha sily, ale popritom aj ducha lásky. V Skutkoch apoštolov pri príchode Ducha Svätého je reč o dvoch zástupoch. Jeden, ktorý sa zhromaždil pri zoslaní ohnivých jazykov, bol nespokojný – plný rôznych myšlienok a citov. Druhý, čoskoro po zoslaní Ducha Svätého, bol ako by jedno srdce, jedna duša, jedno telo,

ktorý nepozná závisť a nenávisť, ale v pravom slova zmysle vpíja do seba ducha jednoty, poriadku, spolupatričnosti a lásky. Toto nám dáva aj dnešný sviatok. Prijmeme úprimne tento dar dnešného sviatku, prijmeme Božiu ponuku.

Nepotrebuje nejaké nové, neznáme lieky na riešenie – pred nami je kresťanstvo, pred nami je cirkev so svojim Bohom, so svojim Kristom: tak jasne žiariacim v Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej, ktorý je s nami až do skončenia sveta.

JEDENÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 7,36-8,3/ Milosrdenstvo a odpustenie

Nikto z nás by sa necítil príjemne v spoločnosti človeka, ktorý si o sebe myslí, že len on je najspravodlivejší a najdokonalejší. Takýto človek nepozná slovo milosrdenstvo a odpustenie. Namiesto srdca má len chladný rozum, ktorý je pripravený hneď každého posúdiť a odsúdiť. Takýto človek sa podobá farizejom, ktorí sa pokladali za spravodlivých a povolaných súdiť bez milosrdenstva hriechy druhých.

Aj dnešné evanjelium nám ukazuje, ako sa farizej Šimon pohoršuje nad tým, že Ježiš sa ujíma ženy, ktorá je známa ako hriešnica. Ježišovo zmýšľanie je však iné. Dobre pozná farizejskú zbožnosť, ktorá je plná pýchy, pohrdania druhými. Pripomína Šimonovi, že neurobil nič pre neho, čo malo byť samozrejmosťou. Ježiš mu to pripomína s veľkou láskou. Zároveň ukazuje, že to, čo urobila žena, bolo vykonané z jej strany nie z vypočítavosti, ale z hlbokého presvedčenia a z veľkej lásky. Pán Ježiš jej preto prejaví veľké milosrdenstvo – odpúšťa jej hriechy, jej previnenia.

Z tohto príbehu vidíme aké veľké bolo, je a bude Božie milosrdenstvo voči kajúcim hriešnikom. Už Starý zákon nám dáva mnoho dôkazov o tejto pravde. Je tu nevernosť vyvoleného národa a na druhej strane Božie milosrdenstvo. Ale aj u jednotlivcov sa to prejavuje. Kráľ Dávid, ktorého si vybral sám Boh, dopustil sa hriechu. Prorok ho upozorní na jeho poklesky a on ľutuje. Boh mu prejaví svoje milosrdenstvo. Jeho syn Šalamún, múdry a mocný, vzdialil sa od Boha. Po napomenutí oplakáva svoje previnenia a Boh sa nad ním zmiluje. Hľa, aká veľká je Božia добрota.

Táto sa nadovšetko prejavuje v Ježišovi Kristovi. Ten od začiatku svojho verejného účinkovania jasne hovorí a koná: „Nie zdraví potrebujú lekára, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“ Aj príbeh z dnešného evanjelia je toho jasným dôkazom – záleží mu na hriešnikoch, chce im prejsť milosrdenstvo.

Pán Ježiš odpúšťa Petrovi, ktorý ho zaprel. Zo Šavla urobí Pavla. Prejavuje milosrdenstvo Márii Magdaléne. Aj pravý lotor na kríži pocíti Božie odpustenie – bude v raji. Pán Ježiš miluje hriešnika, ale nenávidí jeho hriech.

Pán Boh aj nám preukazoval a preukazuje svoje milosrdenstvo. My často ešte ani nestačíme po páde do hriechu vyjadriť, ako nás to bolí, že sme ho urazili a on nám už vtlačá bozk pokoja, on má už s nami súciti. Tak je to s nami, preto nemáme mať nijaký dôvod na beznádej, zúfanie. Pán nás vždy prijme, vždy nás poteší. Aj v našom prípade však platí, že Pán nás miluje, ale nenávidí náš hriech.

Toto má byť povzbudením aj pre teba. Aj ty máš byť takýto voči druhým, čiže zlo, ktoré urobia, vždy nenávidieť, ale človeka milovať. Tu je najväčší problém, že totižto často nevidíme, či nechceme vidieť ľútosť druhého. Nenávidíme chybu, ktorú urobil, tak nenávidíme aj jeho. Preto sme ochotní tak rýchlo a ľahko druhého odsúdiť. Našou povinnosťou je však nasledovať Krista. Nebyť chladným voči druhému, ale milo srdným.

V istom kláštore jeden rehoľník v spoločenstve ostatných a za prítomnosti prestaveného kláštora veľmi tvrdými a nevyberanými slovami kritizoval, ba až odsudzoval brata, ktorý sa dopustil podľa neho veľkej chyby. Tu všetci čakali, čo povie, čo urobí prestavený. Ten však nepovedal nič, len vstal a odišiel preč. Po nejakom čase rehoľníci zbadali svojho prestaveného, ako chodí po záhrade. Na chrbte mal veľké vrece piesku a vpredu malé vrecúško piesku. Zohnutý pod ťarchou veľkého vreca a stále pozerajúc na malé vrecúško chodil po záhrade. Pri večeri sa ho jeden z rehoľníkov opýtal: „Otče, prečo ste chodili s tým pieskom po záhrade? Čo to znamená?“ Prestavený odpovedal: „To veľké vrece, ktoré som nosil na chrbte, to sú moje nedokonalosti a chyby. To malé vrecúško, ktoré som nosil vpredu sú chyby a nedokonalosti našich blížnych. Hoci tie moje sú veľké a ťažké, predsa ich skoro nevidím – ako to vrece na chrbte. Chyby mojich blížnych, hoci sú malé, vidím veľmi dobré, lebo sú pred mojimi očami, ako to malé vrecúško.“

Hľa, to bola odpoveď prestaveného kláštora. Toto má byť aj náš postoj. Človeka milovať, hriech nenávidieť. Tak nás tomu učí náš Pán Ježiš aj v prípade dnešného evanjelia – vzťah Ježiša k verejnej hriešnici. Usilujme sa vždy konať s milujúcim srdcom.

DVANÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 9, 18-24/ Kto je Kristus

Človek niekedy sa pýta aj sám seba, čo si asi myslia druhí o ňom. Niekedy položí aj priamu otázku: „Povedz mi, či si myslíš o mne? Čo si myslíš o tom, čo som urobil, povedal?“ Aj Pán Ježiš ako keby chcel vedieť, čo vedia o ňom apoštolovia, čo si o ňom myslia, preto im položí otázku: „Za koho ma pokladáte vy?“

Vtedy na túto otázku odpovedal samotný Peter. Ale odvtedy túto otázku Kristus kladie neustále počas celých dejín. Kristus túto otázku kladie tým, ktorí sú pri ňom, ktorí patria do jeho cirkvi. A aké sú odpovede? Sú mnohí, ktorí píšú o Kristovi – dokazujú jeho jestvovanie, život, učenie. Tým pomáhajú aj iným nájsť Krista. Iní sa pre neho zriekajú všetkého, aj svojho života – zomierajú ako mučeníci. Tak ako on preliat krv za všetkých, tak oni prelievajú svoju krv z lásky k nemu. Boli a sú aj takí, ktorí vidia Krista takého, akého ho chcú vidieť. Učia pomýlené náuky, hlásajú bludné názory o ňom. V každom čase však ľudia hovoria o Kristovi, či už v dobrom, alebo ho, žiaľ, odmietajú.

A to svedčí o tom, že Kristus ich zaujíma, že ho nemôžu obísť bez povšimnutia.

Toto neplatí len o minulosti, ale aj o súčasnosti. On aj dnes kladie otázku: „Za koho ma pokladáte?“ Kladie ju tebe, každému. Ako mu teda odpovieš? Čo znamená pre tvoj život? Ako ho poznáš? Možno povieš, že je to zbytočná otázka pre teba, že ty predsa veríš v Krista ako Boha a Vykupiteľa. To je dobré. Ale či si aj dôsledne uvedomuješ, čo z toho vyplýva pre tvoj život?

Som starec, starinka. Celý život som prežil pre Krista. Či ho skutočne poznám? Ako som ho vyznával vo svojom živote? Za čo mu ďakujem vo svojom živote? Ak som v ňom našiel jediné svoje šťastie, pokoj svojej duše, ak vždy túžim po ňom, potom som na správnej ceste, potom mi je pripravená večná odmena.

Som otcom, matkou. Vychovávam svoje deti. Ako ja poznám Krista? Ako ho odovzdávam svojim deťom? Či moje deti skutočne vidia, že som presvedčený o tom, čo ich učím o Kristovi? Alebo to beriem len tak povrchné – naučím ich nejaké modlitby a hotovo. To však nestačí. Kristus musí byť prejavom celého tvojho života. Deti zbadajú, ak sa otec, matka neradi modlievajú, netešia sa na kostol, nepristupujú k sviatostiam. Deti potom robia to isté, ba dovoľia si ešte viac. Keď otec nemusí, ja ani toľko. Rodič musí pamätať na to, že Boh bude od neho žiadať vyúčtovanie aj z toho, ako poznal Krista a ako ho odovzdal svojim deťom.

Si mládenec, dievča. Ukončil si školu. Teraz pracuješ. Žiješ v tomto svete. Počúvaš aj o Kristovi, ale často je to skreslené. Preto sa musíš vážne sám seba opýtať, čo pre teba znamená Kristus. Snáď sa ma chceš spýtať, čo budeš mať z toho, keď budeš Krista viac poznať, keď budeš v neho viac veriť? Nevýčítam ti túto otázku. Mladý človek sa často pýta, čo z toho mám, keď to prijmem? Odpoviem ti protiotázkou: „A čo máš z toho, keď svoj život prežiješ bez Krista, keď svoj život prežiješ len pre pominuteľné veci tohto sveta? Budeš skutočne šťastný?“ Zaiste, nie. Preto prestaň žiť v prázdnote a začni žiť svoj život naplno s Kristom.

Si študentom, žiačkou. Čím ty napĺňaš svoj voľný čas? Má tam miesto Kristus? Správne prežitý voľný čas je časom stáleho poznávania seba, je časom ponorenia sa do nekonečného dobra, ktorým je Kristus. Modlitba, kostol – to sú každodenné skutočnosti, bez ktorých nemôžeš správne prežívať svoj voľný čas. Plnenie si svojich povinností, iné záľuby, záujmy, to tiež patrí k tvojmu životu. Všetko však musí mať svoje miesto, svoj čas. Ak si to správne neusporiadaš, potom sa staneš otrokom toho, čo malo byť pre teba radosťou a potešením. Kristus je tu stále pre teba.

Preto si dnes všetci chceme uvedomiť, že otázka, ktorú Kristus dáva apoštolom, patrí aj nám. Kristus musí byť stredobodom nášho života.

Giovanni Papini, ktorý napísal knihu „Život Krista“, rozprával zo svojho života túto udalosť. „Chodil som do školy. Tu sa vyučovalo aj náboženstvo. Môj otec bol neveriaci. Ja som nemohol chodiť na náboženstvo. Veľmi som však túžil počúvať tú tajomnú náuku. Jedného dňa, keď som stal na chodbe, priložil som ucho ku dverám. Kňaz práve hovoril o príkaze – Cti otca svojho a matku svoju. Potom som bol celý deň rozrušený a premýšľal som o tom, prečo môj otec nechce, aby som poznal Pána Ježiša, prečo si nepraje, aby ma učili, že si ho mám ctiť ako otca.“

My všetci chceme lepšie poznať Krista, preto sa musíme o to aj veľmi usilovať. Buďme vždy spojení s Kristom. Nech nám nikdy nechýba modlitba. Nech sa s ním pravidelne stretávame v kostole. Nech prijímame sviatosti. Nech čítame Písmo sväté. Nech žijeme podľa jeho svätej vôle.

TRINÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 9, 51-62/
Kresťanská odvaha

Celé dnešné sväté evanjelium nás napomína k správnej smelosti a kresťanskej odvahe. Ide tu o odvahu vyššiu, dôležitejšiu, záslušnejšiu, než býva tá pozemská. „Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš.“ „Pod' za mnou!“ „Kto položil ruku na pluh a naspäť sa obzerá, nehodí sa pre Božie kráľovstvo.“

My, katolíci, skutočne potrebujeme viac sily, smelosti a odvahy proti nepriateľom spásy našich duší.

Prečo si nepriatelia viery počínajú tak neznášanlivo a násilne proti nám, katolíkom? Nie preto, že by nás bolo nejako veľmi málo, ale preto, že nie dost' odvážne bránime svoju vieru. Ba často prejavujeme svoju zbabelosť voči nim. Pre nadávku, posmech nejakého človeka, sa často nepriznáme k svojej viere.

Nie, Ježiš nechce, aby sme zvolávali oheň z neba, ale chce, keď sme už položili ruku na pluh, aby sme sa neobzerali naspäť.

Žiaľ, často sa tu objavuje strach pred ľuďmi, ktorý je taký starý, ako samotné kresťanstvo. Písmo sväté nám o tom svedčí. Napríklad rodičia uzdraveného slepca sa báli verejne vyznať, že ho Kristus uzdravil. Preto na otázky farizejov odpovedali: „My vieme, že sa slepý narodil, ale ako teraz vidí, to nevieme. Opýtajte sa jeho. Má svoje roky, nech hovorí sám za seba.“ Pilát vedel, že Kristus je nevinný, a predsa dal Krista zbičovať a ukrižovať – zo strachu pred Židmi. Aj ruky si umyl: „Nemám viny na krvi tohto človeka.“ Peter odsekol ucho vojakovi, ktorý chcel zviazať Ježiša. O nejaký čas, ten istý Peter zo strachu pred slúžkou prisahá, že nepozná Krista. Hľa, takýto smiešny a škodlivý je tento strach pred ľuďmi. Ako veľmi je tu potrebná obnova - byť odvážnym katolíkom.

Neverci sa nehanbia za svoju neveru, hriešnici verejne hovoria o svojich hriechoch, neprajníci cirkvi netaja svoju nenávisť voči nej, preto je veľmi smutné a bolestné, keď sa kresťan katolík hanbí za svoju vieru. Koho sa bojí takýto zbabelý katolík? Ľudí? Ľudí, ktorí dnes sú a zajtra nebudú. Bojí sa o hmotné pominuteľné veci, že ich stratí, ale na druhý svet ich predsa so sebou nezoberie?! Obáva sa výsmechu? No neverci sa obyčajne neposmievajú katolíkom, ale zbabelcom.

Prečo sa tak rýchlo a zázračne rozšírila Cirkev v prvotných časoch? Popri pôsobení milosti Božej aj preto, lebo prví kresťania boli odvážni a smelo vyznávali svoju vieru. Počujme ako nás napomína svätý Pavol: „Vezmite Božiu výzbroj, stojte opásaní pravdou a oblečení do panciera spravodlivosti a k tomu všetkému si zoberte štít viery.“ Ako sa teda máme zachovať proti prenasledovateľom? Čo tu robiť? Nuž je potrebné cvičiť sa v čnostiach. Môžeme si to porovnať so snahou o víťazstvo v pozemskom vojsku

Pozemské vojsko, ak chce zvíťaziť, musí nadovšetko vynikať v smelosti, odvážnosti a hrdinskosti. Vojsko, ktoré sa zľakne prekážok a ťažkostí, vlastne pripravuje svoju porážku. Takíto smelí musia byť aj kresťania, ak chcú zvíťaziť v duševnom boji. Našimi vzormi majú byť apoštolovia nie pred zmŕtvychvstaním, ale po ňom: títo sa už neboja, všetko obetujú pre Ježiša. Túto odvahu v nich spôsobil Duch Svätý – a my sme ho už prijali a máme s ním stále spolupracovať.

Ak chce pozemské vojsko zvíťaziť, musí byť opatrné a obozretné. Nerúti sa tam, kde naň čaká presila nepriateľa, neprechádza cestami a mostami, ktoré sú podložené výbušnami, vyhýba sa strelám nepriateľa v dobrých úkrytoch. Práve takto sa má vyhýbať kresťan svojim nepriateľom: nebuť v spoločnosti, ktorá je zlá, vyhýbať sa tlačí, televízii, osobe, ktorá mi škodí. Preto nás Pán Ježiš upozornil: „Ak ťa zvädza tvoja ruka, noha, oko...“ Varujte sa falošných prorokov.

Ak chce pozemské vojsko zvíťaziť, musí sa posilňovať pokrmom a nápojom. Práve tak aj katolík musí posilňovať svoju dušu, ak chce zvíťaziť v ťažkom boji o spásu duše. A akým lepším pokrmom by sa mohol posilňovať, ak nie pokrmom anjelským a nebeským? Pane, dal si nám chlieb z neba. A čím iným by sa mohol katolík posilňovať ak nie modlitbou? Naše sila sú slabé, ale Kristus nás naučil modlitbu a v nej prosíme: „a neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého“.

Všetko toto je veľmi dôležité a potrebné. No nad toto všetko tu musí kresťan katolík prijímať pomoc zhora. Tá príde, lebo Boh je našim Otcom a Syn Boží prišiel hľadať a spasť všetko a o našej Matke Márii nebolo nikdy počuť, že by bola niekoho opustila, kto sa k nej s dôverou utiekal.

Boh je s nami a nedovolí, aby sme zahynuli. Tu nestačí len zbabelo nariekať, ale je potrebné smelo a s odvahou prekonať strach a postaviť sa pod svätý kríž Kristov. Žime ako katolíci! Pamätajme na slová nášho Pána: „Nebojte sa tých, ktorí zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Bojte sa tých, ktorí môžu telo aj dušu uvrhnúť do pekla.“ Odvahu a nebo je nám otvorené.

ŠTRNÁSTA NEDELA CEZ ROK /Lk 10,1-12.17-20/ Prijať Krista

Prvý dominikán, ktorý obetoval svoj život za vieru v Japonsku, bol P.Alfonz Navarrete. Keď vypuklo prenasledovanie, vytýkal kráľovi krutosti voči kresťanom. Aby dodal odvahu niektorým slabším kresťanom, ukázal sa verejne vo svojom rehoľnom odeve. Chytili ho práve vtedy, keď bol na ceste do mesta Omaru, aby pomohol tamojším kresťanom. Ešte aj z väzenia povzbudzoval kresťanov. Štyri dni po zajatí bol on a kňaz Ferdinand a domorodý kresťan Lev odvezený do väzenia. Vedeli, že idú na smrť. Keď potom obidvaja kňazi pokľakli, aby sa pripravili na smrť, Lev od nich trochu odišiel. Obidvaja kňazi si mysleli, že zakolísal vo viere, ale on im hovoril: „Nebojím sa smrti, ale cítim sa nehodný s vami súčasne zomierať. Patrí sa, aby ste do neba išli vy prví. Ja si považujem za česť, keď vás môžem v smrti nasledovať.“ Po krátkej modlitbe boli všetci traja sťatí. Potom prenasledovanie pokračovalo, až nebolo v celej krajine kňazov. Tak zostali japonskí kresťania bez svojich pastierov. Keď po niekoľkých storočiach znova tam mohli prísť, boli prekvapení, že sú tu kresťania, ktorí správne krstili a ukazovali niektoré predmety svojej viery, ako krížiky, obrázky a podobne. Oni prijali Krista. On bol stále uprostred nich. Oni sa ho nevzdali. Zostali mu verní.

Pán Ježiš hovorí: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.“ „Posielam vás ako baránkov medzi vlkov.“ „Ak vás prijmu,... priblížilo sa Božie kráľovstvo.“

Japonskí kresťania prijali Krista. Ako ho prijímame my? Pán Ježiš sa pre mnohých stal cudzincom. Často je akoby prekážkou, lebo človek si chce žiť podľa seba a nie podľa neho. Človek má vytvárať jednotu s Kristom. Ale ako ju vytvorí, keď sa s ním nerozpráva? Ježiš hovorí: „Ja a Otec sme jedno.“ Ako Syn má spoločný život so svojím Otcom, tak aj my máme mať spoločný život s naším Spasiteľom.

Ako máme prejavovať túto jednotu? Nuž nadovšetko láskou. Milovať svojho Spasiteľa a z lásky k nemu zapájať svoj život do jeho života. Celý náš život musí byť vyplnený láskou k Spasiteľovi.

Milovať Pána Ježiša. To neznamená len vzdychať nad jeho láskou, len ju obdivovať, ale to znamená milovať ho aj vtedy, keď nás to niečo stojí. Máme ťažkosti s modlitbou? Nemáme pravidelný záujem o svätú omšu? Je to aj preto, lebo nemáme dost' živej a obetavej lásky k nemu. Keď ho v tejto chvíli skúšky budem mať živo pri sebe, zaiste to ľahšie prekonám, ako keď budem myslieť na všeličo nepotrebné. A náš vzťah k blížnemu? Vtedy dokážeme, že máme radi Pána Ježiša a chceme žiť jeho životom, keď medzi nami a naším blížnym bude stáť náš Spasiteľ, ktorý náš vzťah k iným upravil krásnou radou: „Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.“ Mám pokračovať ďalej? Myslím si, že sme pochopili, kde všade musí zasahovať láska k Spasiteľovi, ako máme Spasiteľa prijať. Všetko naše nešťastie sa rodí len z toho, že na tento vzťah zabúdame, že zabúdame na lásku ku Kristovi. A tak sa zrodilo a rodí všetko nešťastie sveta.

Istý spisovateľ hovorí: „Predstavme si, že by Boh na počiatku, prv, než by nám dal zákony, zveril ľuďom organizovanie sveta a života. Celkom iste by sa zišla svetová komisia. Spísali by sa zákony pre celé ľudstvo, ktoré by trvali celé tisícročia a museli by sa rozriešiť všetky spory medzi susedmi o plot, o sliepku, o dane, o medzinárodné právo. Isto by v nej zasadli právnici, filozofi a slávni ekonómovia. Čo by povstalo? Snád' zákonník o tisícoch a tisícoch paragrafoch, azda celé množstvo predpisov... Božia múdrosť je úžasná. Stačí jeden zákon – Miluj Boha nadovšetko a blížneho ako seba samého! Usmejete sa, že to nestačí? Či stačí, alebo nestačí môžeme povedať až vtedy, keď ho budeme všetci zachovávať. Pokým sa nezachováva, môžeme právom tvrdiť, že koreň zla je práve v tom, že sa nezachováva. Kto má začať? My, veriaci kresťania katolíci!“

Je isté, že by stačil, ak prijmem úprimne Ježiša, ak v nás bude viac lásky k nemu. Svätý Pavol nám hovorí: „Láska Kristova nás pohýna.“ Hovorí sa o novom človekovi. Musíme o ňom hovoriť aj my, kresťania. No len vtedy sa o ňom hovorí správne, ak sa hovorí aj o novom vzťahu človeka ku Kristovi, o novej láske ku Kristovi: v mene Kristovom všetko začínať, s Kristom pokračovať a v mene Kristovom aj všetko končiť.

PÄTNÁSTA NEDELA CEZ ROK / Lk 10,25-37/ Pomoc blížnemu

Tak bolo v minulosti, tak je aj dnes – vo svete je veľa zbojníkov. Prepadajú ľudí na cestách aj v domoch. Vnikajú do rodín a kradnú. No nie iba peniaze, drahé veci, ale kradnú pokoj a radosť života, dôveru. Sú veľkí zbojníci a sú aj zbojníčkovia, ktorí svojou úlisnosťou vedú pomýliť človeka. A preto, že svet sa priamo hemží takými lotrami, je vo svete veľa ranených, okradnutých, zničených, ktorí čakajú. Čakajú, kto si ich všimne, kto podá ruku, kto povzbudí priateľským slovom, súcitným pohľadom. Čakajú na týchto milosrdných samaritánov, ktorí si všimnú, čo potrebuje ich blížny.

A kresťania to majú robiť prví. Veď mať od Boha oči a nevidieť biedu druhého je taký istý zločin ako krádež, či iné zlo. Ako je tu potrebné postupovať, ako pomáhať, to nás učí Pán Ježiš v príbehu dnešného evanjelia. Ukazuje nám, kto je vlastne náš blížny.

Kto je náš blížny? To vieme všetci, že je to každý človek, ale žiaľ menej už podľa toho aj konáme. Tu je potrebné spomenúť si na slová: „Čo nechceš, aby iní robili tebe, nerob ani ty im.“ Keď nechceš, aby ti niekto prial zlo, ohováral ťa, ani ty to nerob druhému. A keď chceš,

aby ti blížny pomohol, v zármutku ťa potešil, rob to aj ty svojmu blížnemu. Ba dokonalý vzťah k blížnemu je ešte niečo viac: pomáhaj blížnemu bez toho, aby si sám čakal pomoc. To sú tie základné vzťahy človeka k človeku. A samozrejme tu patrí aj nepriateľ, čiže ten, kto nám nejako ublížil, či už vedome alebo nie. A Pán Ježiš spomína vo svätom evanjeliu práve takýto prípad, lebo Samaritáni a Židia žili vo vzájomnom nepriateľstve. Práve preto Ježiš chváli pomoc Samaritána – kladie ju za vzor všetkým nám.

Teraz už záleží len na nás samých, s akou ochotou dokážeme prijať tieto Ježišove slová a potom ako ich budeme uskutočňovať vo svojom živote.

Či môže byť otec rodiny spokojný, keď sa jeho deti navzájom hádajú, neznášajú? Zaiste, nie. A či my všetci nerobíme starosti nášmu nebeskému Otcovi, keď sa nevieme postarať o blížneho, keď si ho v jeho ťažkostiach nevšímame? Uvedomme si, že predsa veríme všetci v jedného Boha. A práve toto nás musí nutne viesť k tomu, aby sme nikdy neobišli svojho blížneho. Pozrime sa dobre do svojho svedomia, či snád práve my nie sme tí zbojníci, ktorí svojou hrubosťou, závisťou, nenávisťou, pýchou a inými nerestami, neokrádame svojho blížneho o jeho pokoj, radosť zo života namiesto toho, aby sme mu pomohli. Lenže to sme potom veľmi vzdialení od toho, čo žiada Kristus. My o nešťastiach iných, ktoré ich postihli, často radi hovoríme, ale aby sme zmierňovali ich bolesti, obviazali ich rany - o to sa už málo snažíme.

Kristus však dnešné sväté evanjelium končí slovami: „Chod' a rob podobne.“ A to platí aj pre teba. Kristus ťa posielal, aby si išiel, aby si nezostal stáť na mieste, aby si nečakal, že ranení prídu k tebe. A možno nemusíš ísť ani ďaleko. Takýchto nájdeš blízko: snád priamo tam, kde žiješ, snád v tvojom susedstve... Sú ranení. Nečakaj, kým ťa začnú prosiť. Sám sa k nim približ. Poslúž im. No nemysli teraz iba na telesnú pomoc. Pozeraj zvlášť na dušu blížneho. Či nevidíš, koľko duší je ranených, okradnutých o božiu milosť, o pokoj, o česť, o úsmev, o radosť? Nuž chod' a rob podobne, ako ten z evanjelia. Nepozeraj na to, kto to je, ale nech ti postačí, že je to človek ako ty. A dávaj bez toho, aby si čakal niečo aj pre seba. Len tak splatíš Bohu svoj dlh a získaš vstupenku do neba. Nebuď ako tí, ktorí si myslia, že dôjdu k Bohu a nevšimnú si blížneho. Pamätaj si, že Boh prišiel k nám skrze človeka a cez človeka sa aj my dostaneme k nemu. Preto si všimajme, čo potrebuje náš blížny práve od nás, čo chýba jeho duši.

V jednom meste sa stala nasledujúca udalosť. Pri mladej matke, ktorá išla po ulici, sa zastavili dvaja mládenci. Tu jej jeden chytil ruky a druhý schmatol jej kabelku s výplatou. Ona začala volať o pomoc. Vtedy jeden ju silno udrhel. Zaliala ju krv. Obaja začali potom utekať okolo mnohých ľudí, ktorí sa na toto všetko nepohnute pozerali. Nik nebol ochotný pomôcť matke. Zlodeji ušli. Matka ležala na zemi. Keď prišla polícia a pýtala sa, prečo jej nikto nepomohol, títo odpovedali: „Mám svoje starosti.“ „Aj pre mňa to mohlo skončiť zle.“ „Nechcem sa miešať do cudzích vecí.“ „Nepoznám túto ženu.“ Bolestné. Smutné. Skutočné. V prípade, ktorý nám porozprával Kristus, boli traja – jeden pomohol. Tu bola plná ulica, a nikto sa nenašiel. Všetci sa vyhovárali.

Pamätajme na to, že toto nie je kresťanské konanie. Usilujme sa, aby sme prejavovali milosrdenstvo svojmu blížnemu. Pomáhajme druhému. Zachraňujme duše. Nebuďme nikdy zlodejmi, ktorí ubližujú svojmu blížnemu.

ŠESTNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Lk 10, 38-42/
Bohatstvo milosti božej

V čase mnohých svetových konfliktov, v čase spájania sa národov a štátov Európy, nám zaznieva dnešné sväté evanjelium. Tu Pán Ježiš Martu usmerňuje a Máriu chváli: „Mária si zvolila lepší podiel.“

Vyberme si aj my tento lepší podiel, ktorý sme získali už pri krste – vyberme si bohatstvo milosti božej.

Dnes každý vie, že uhlie a diamant pozostávajú z príbuzných prvkov. Majú príbuzné zloženie a predsa je medzi nimi veľký rozdiel. Kus uhlia môžeš držať oproti svetlu ako len dlho chceš, stále zostane čierne – neprenikne ním denné svetlo. Uhlie sa môže používať na všeličo, ale nemôže odrážať slnečné lúče. Keby sa ľudskému rozumu podarilo zmeniť vnútornú stavbu prvkov uhlia tak, ako sú zostavené v diamante – kus uhlia by sa premenil na diamant a zažiaril by ako diamant. To je obraz Božieho pôsobenia v ľudskej duši, ktorú Boh zásluhami Ježiša Krista zo stavu hriechu privádza do stavu milosti. Toto chce povedať Pán Ježiš Marte, aby si uvedomila, že aj pracovať je potrebné, ale On, Ježiš, dáva duši milosť Božiu, ktorú si má človek vždy upevňovať vo svojej duši. Boh ju dáva duši a už ju nechce odňať – milosť Božia má byť v duši človeka.

Priveľká starostlivosť o veci každodenného života, túžba po radoostiach tohto sveta, často človekovi oslepuje oči, aby nevidel, ohlušuje uši, aby nepočul, zatvrdzuje srdce, aby necítil volanie toho, ktorý stále hovorí: „Podťe ku mne všetci.“ Rúcho milosti, ktoré sme dostali pri krste a ktoré nám zaručuje byť vo večnosti s Bohom, často trháme, špiníme, ba odhadzujeme a dokonca sa zaň aj hanbíme. Boh nám ho však znova a znova čistí a vracia, ak sa človek navráti k nemu, ak ho človek chce počúvať.

Človek, ktorý žije svoj prirodzený život, si musí uvedomovať aj svoj život nadprirodzený. A práve v nadprirodzenom živote je najdrahšou, najkrajšou a najvznešenejšou – milosť Božia. Milosť ako duchovná hodnota však nemá cenu pre človeka, ktorý je otrokom práce, ktorý sa stará len o svoje peniaze, ktorý myslí len na pozemské šťastie, na zábavu. Milosť Božia je však všetkým pre človeka, ktorý myslí na svoju spásu, na svoju večnosť. Lebo milosť Božia to je Boh v duši človeka. Aký je skutočne bohatý, kto má Boha. Aký je silný, kto sa opiera o Boha. Aký je krásny, kto je podobný Bohu. Aký je múdry, kto sa učí od Krista. Kto má Boha, má všetko. Milosť – to je Boh v duši. To nie je len pekná veta, ale je to skutočnosť. Pán Ježiš jasne hovorí: „Ak ma niekto miluje a zachováva moje slovo, aj môj Otec ho bude milovať. Prídeme k nemu a budeme u neho bývať.“ Máš v duši milosť Božiu? Potom si príbytkom Boha, si chrámom Ducha Svätého – si priateľom Božím.

Keby sme priložili morskú lastúru k uchu, počujeme mocný šum, akoby sa more búrilo. Vzdialime lastúru od ucha – nepočujeme nič. Priložíme a zasa počujeme šum. Keby sme mali možnosť priložiť naše ucho k duši, ktorá je v milosti Božej, počuli by sme, ako v nej buráca oceán božej lásky, sám Boh – a nebol by to klam, ale skutočnosť. A v tomto je pravá radosť, šťastie. Preto si chráňme vo svojej duši priateľstvo s Bohom, počúvajte Boha, majme v duši milosť Božiu.

Preto odstráňme z nášho života všetko, čo nie je Boh. Postavme sa smelo proti akémukoľvek zlu, milujme dobro. A v našej duši zasvieti svetlo. Zmizne všetko rušivé a zlé, aby sa všetko

stalo krásnym. Svetlom je nám Boh, svetlom je nám viera, svetlom je dobrotivá a všetko chápaná láskavosť, svetlom je čistá a nevinná radosť.

Voľme si s Máriu, ten lepší podiel, voľme si vždy Boha, voľme si vždy milosť Božiu vo svojej duši – počúvajte Ježiša Krista.

SEDEMNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 11, 1-13/

Dobrota Boha – dobrota srdca

V živote sú veci veľmi dôležité, ale sú aj veci nepotrebné. Sú veci, ktoré upútajú pozornosť človeka hneď a sú veci, ktoré človek pochopí, až keď sa nad nimi dobre zamyslí. A toto platí nadovšetko o Ježišovi Kristovi a jeho podobenstvách.

Podobenstvo, ktoré sme si vypočuli, niektorí nazývajú podobenstvom o neodbytnom priateľovi. No to nie je až také presné vyjadrenie. Toto podobenstvo by sa malo skôr nazývať - podobenstvo o obťažovanom priateľovi. To znamená, že nie ten, ktorý stojí pri dverách a klope, je tu hlavnou postavou, ale ten, ktorý sa nachádza vo vnútri, v dome. Pozerajme teda viac na toho vo vnútri. Musí vstávať v nočnú hodinu. Je to spojené s veľkými nepríjemnosťami. On totižto nemá osobitnú izbu. To je dom len s jednou izbou. Dokonca nemá ani osobitnú posteľ – všetci spia na spoločnom lôžku. A predsa je nemysliteľné, aby nevstal dať priateľovi, hoci aj v nočnú hodinu, chlieb. A tak jasný dôsledok toho je, že keď je to nemysliteľné o priateľovi, tým viac to platí o Bohu. Poučenie Pána Ježiša znie jasne, že Boh je k nám lepší, ako akýkoľvek priateľ. Toto potom potvrdzuje Pán Ježiš v ďalšom podobenstve, kde znova volá za svedkov svojich poslucháčov a ukazuje im, že je nemysliteľné, že by mohol otec odoprieť svojmu synovi chlieb alebo rybu, keď ho syn prosí. Dôsledok je znova ten istý, keď to nemôže odoprieť pozemský otec, tým menej nebeský Otec.

A tak výsledok týchto podobenstiev spočíva nadovšetko v tom, že Otec nebeský je dobrý a láskavý. Jeho dobrota k nám prevyšuje všetku dobrotu priateľov a pozemských otcov. Jeho dobrota je taká veľká, že Pán Ježiš nás naučil a uistil nás, že ho môžeme vrúcne osloviť: „Otče!“

Predtým to tak nebolo. Mojžiš, ku ktorému prehovoril ten istý Boh z horiaceho kra, hovoril s ním takto: „Čo mám povedať Izraelitom, keď mi povedia, aké je tvoje meno?“ A Boh hovorí: „Ja som, ktorý som.“ Odtedy je v Písme svätom vyjadrené meno Božie – Jahveh. Ale preto, že sa tento Boh ukázal vo svojej sile, báli sa vysloviť toto meno, preto ho volali: Adonai – Pán. Aká je nám skutočne drahá a vzácna náuka Pána Ježiša, že Pán Boh je pre nás ľuďmi Nového zákona už nie strašným Pánom, hoci by ním mohol byť, ale On sa nám stal blízky, ako je otec blízky svojim deťom, je teda naším Otcom a sme jeho synovia a dcéry, teda sme medzi sebou bratia a sestry.

Či necítite, aké veľké povýšenie znamená táto náuka pre nás? Svätý Augustín, keď sa nad tým zamyslel, zvolal: „Ó, sladké meno, Otče! Ó, meno plné lásky! Ešte sa len začíname modliť a už sme obdarovaní toľkými darmi. Sme zvalení: Otče náš!“

A svätý Ján Zlatoústý sa nad tým takto zamýšľal: „Keď prideme k významnému človekovi, ktorému chceme predniesť svoju prosbu, tak sa pýtame domácich, či nebudeme obťažovať. Môžeme dostať odpoveď, že pán práve obeduje, práve spí, alebo nemá pre nás čas... Ale pri bráne, ktorá nás vedie k Bohu, nestojí nijaký strážca, ktorý by ma nepustil, ani ma nevráti naspäť. Ba u Pána Boha nepotrebujeme ani nijakého priateľa, ktorý by nás k nemu zaviedol.

Ja jednoducho smiem zavolať – Otče – a už ma počuje, už sú otvorené jeho brány, už som v jeho objatí.“

A rovnako silno prežíval túto veľkú náuku svätý biskup František Salezský. Zomrel jeho veľký priateľ, učiteľ. On bolestne cítil stratu milovaného učiteľa. Slúžil za jeho dušu svätú omšu. Keď v tejto svätej omši po premenení začal sa modliť Otče náš, nezdržal sa a celkom sa rozplakal. Dost dlho plakal a nemohol pokračovať ďalej. Až po nejakom čase sa upokojil a dokončil svätú omšu. Jeho spovedník, ktorý bol na tejto svätej omši, prišiel po jej skončení za ním, aby ho potešil. Svätý František mu vtedy povedal: „Viem, že jeho duši je dobre, že by sa už nechcela vrátiť na tento svet. Je v náručí Boha a v lone Božieho milosrdenstva. Ale viete prečo som sa rozplakal, keď som prišiel k modlitbe Otče náš? Tu som si spomenul, že to bol on, môj milovaný učiteľ a priateľ, ktorý ma naučil pomodliť sa prvýkrát modlitbu Otče náš.“

A tak si dnes máme všetci uvedomiť toto veľké šťastie, že nekonečný Pán svetov, pred ktorým sme my len prášok, sa nám daroval vo svojom Synovi ako Otec a nás urobil svojimi synmi a dcérami. Stalo sa to tak, že jeho vlastný Syn Ježiš Kristus prijal našu ľudskú prirodzenosť a nás prijal za svojich bratov a sestry. Vyzval nás, aby sme sa mu podobali, aby sme ho nasledovali. Medzi bratmi a sestrami má byť podobnosť. Len čo po tom skutočne zatúžime, už sa aj na nás vzťahujú slová nebeského Otca: „Toto je môj milovaný syn, toto je moja milovaná dcéra!“

Nie je to nádherná ponuka? Nie je to krásne náboženstvo, v ktorom je Boh tak blízko k človekovi? Nie je to pre nás veľké šťastie uprostred všetkých ťažkostí, sklamaní a bied tohto sveta vedieť, že máme v nebi Otca a že s ním raz budeme večne?

Z tohto pre nás vyplýva aj istá povinnosť, že sa totižto pousilujeme prežívať túto pravdu v každodennom živote, že Boh je naším Otcom. Máme ju prežívať tak, že budeme voči sebe skutočnými bratmi a sestrami: v rodinách, v domácnostiach, na uliciach, na pracovisku, všade. Preto vážne a zodpovedne porozmýšľajme, čo urobíme v tento týždeň, aby bolo vidieť v našom živote, že všetci máme jedného Otca a jedného brata Ježiša Krista, a že sme toho všetci hodní.

OSEMNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Lk 12, 13-21/ Lakomstvo

Kedysi dávno sa svet delil na bohatých a chudobných, pánov a poddaných. V dejinách sa objavovali ľudia, ktorí sa usilovali toto odstrániť – pomáhali chudobným. Aj náš slovenský národ má takéhoto hrdinu v postave Jánošíka, ktorý bohatým bral a chudobným dával. Ale ako bolo niekedy, tak je často aj dnes. Aj dnes sú ľudia, ktorí nemyslia na nič iné, nič iné nevidia – len bohatstvo. Mnohí z nich sa tak stavajú lakomí a zároveň zabúdajú na Boha. Všimnime si, čo o tom hovorí Pán Ježiš.

Vedie rozhovor s dvoma bratmi. Ide tu o dedičstvo, teda o majetok. Starší brat chcel, aby dedičstvo zostalo nerozdelené. Taký bol vtedy zvyk. Mladší vtedy povedal: „Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby si podelil so mnou dedičstvo.“ Avšak Pán Ježiš tu nechce robiť sudcu, nechce sa miešať do zvykov. On má predsa vyššie poslanie – poslanie Mesiáša. Preto povie bratom, teda aj nám, zásadu spravodlivosti: „Dajte si pozor a chráňte sa všetkého lakomstva. Lebo aj keď niekto má hojnosť, jeho život nezávisí od jeho majetku.“ Túto svoju náuku potom vysvetľuje v podobenstve o boháčovi, ktorému pole dalo veľkú úrodu a on premýšľal,

čo urobí. Chystá sa postaviť nové a väčšie sýpky. Potom bude jesť a piť a veseliť sa. A Pán Boh mu vtedy vraví: „Blázon, ešte túto noc požiadajú tvoj život. A čo si nahromadil, či bude?“ A Pán Ježiš dodáva: „Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, ale pred Bohom nie je bohatý.“

Pán Ježiš tu odsudzuje boháčov, ale nie preto, že sú bohatí, lež preto, aký je ich vzťah k bohatstvu. Peniaze totižto nie sú ani dobré ani zlé, sú indiferentné. Až ich používaním sa stávajú dobrými alebo zlými – na aký cieľ sa použijú. Nesprávnosť bohatého blázna spočíva v tom, že so svojim bohatstvom zaobchádzal tak, akoby bol sám na svete. Všimnime si, ktoré slová sa najčastejšie opakujú v jeho uvažovaní. Sú to slová: mám a svoje. Teda si namýšľa, že on sám je pôvodcom svojho majetku, svojho bohatstva. Zároveň bohatstvo chce užívať len sám: „Máš veľké zásoby na dlhé roky.“ Myslí len na seba. Zabúda, že to má slúžiť aj druhým. Preto ho Boh vyhlasuje za blázna.

Túto náuku Pána Ježiša o nebezpečenstve bohatstva pre Božie kráľovstvo prijmime dnes aj my. Poslúchnime jeho varovný hlas. Dajme si pozor a chráňme sa všetkého lakomstva. Veď už v starých časoch nevzdelané národy sa chránili nebezpečenstva, ktoré pramenilo zo zlata. Karmovia, ktorí žili v kraji Tigrisu, vykúpili všetko zlato vo svojej krajine a zakopali ho hlboko do zeme, aby ich nerozdeľovalo. Indovia vo svojej krajine pohrdali zlatom. Vyjadrovali to tak, že zo zlata zhotovovali ťažké reťaze, ktorými spúťavali zločincov. Pokiaľ Sparťania netúžili po bohatstve, boli silným národom, nikto ich nepremohol. Až keď opustili jednoduchosť života a začali zhromažďovať bohatstvo, duševne zoslabli a podľahli Rimanom. V tomto poučení sa nejedná o to, že by človek nič nemal, ale o to, aby človek sa nestal otrokom svojho majetku, aby bol od neho slobodný. Srdce človeka musí byť obrátené k Bohu a nie k majetku. Len tak bude skutočne bohaté. A o toto ide Pánu Ježišovi.

V dobe pápeža Gregora Veľkého žil istý pustovník. Jeho život bol priam naplnený čnosťami. Nič si neponechal pre seba. Všetkého sa zriekol, mal len jednu mačku, ktorú často nosil v náručí a pohladkával ju. Raz sa modlil k Bohu, aby mu dal milosť vidieť, aké miesto má pripravené v nebi, ako ho Boh odmení za to, že sa z lásky k nemu zanechal svet a nemá nijaký majetok. V noci vo sne mu Pán Boh ukázal, že v nebi môže očakávať také isté miesto, ako pápež Gregor. Vtedy sa pustovník prebudil. Nebol však nijako spokojný. Preto sa takto žaloval: „Čo mi osoží moja chudoba, moja samota a moje postenie sa, keď v nebi mám byť na rovnakom stupni s takým, ktorý tu žije v bohatstve a nádhere?“ Potom stále uvažoval o svojej chudobe a o bohatstve pápeža Gregora. Vtedy mu Pán Boh vo sne poslal poučenie: „Nie je boháčom ten, kto má bohatstvo, ale ten, kto svojím srdcom lipne na bohatstve a stále len po ňom túži. Ako sa odvažuješ prirovnávať sa k pápežovi Gregorovi, keď ty prejavuješ viac príchynosti k svojej mačke, než on ku všetkým pokladom, ktoré spravuje a ktoré stále rozdeľuje chudobným ľuďom?“

Toto rozprávanie nám názorne ukazuje náuku Pána Ježiša o bohatstve, aby nám ono nebolo prekážkou vo vzťahu k Bohu.

A tak vidíme, že všetka hrozba Pána Ježiša proti bohatstvu pramení z obavy, aby nás nič neodvrátilo od nášho nebeského Otca. Bohatstvo často zatvrdzuje voči Bohu. A Pán Ježiš chce, aby sme uznali, že naše bohatstvo je v Bohu. Boh je naším pokladom. U neho má byť naše srdce. Pamätajme na to. Pán Ježiš nás varuje slovom, ale nás aj posilňuje svojím telom, aby sme vytrvali na ceste spásy.

Preto porozmýšľajme ako uskutočníme vo svojom živote túto náuku Pána Ježiša. Azda poviete, že vy nemáte nijaké bohatstvo, že to pre vás neplatí. Opak je pravdou, Platí to pre každého človeka. Tu ide o to všetko na tomto svete, čo nás odpútava od Boha. A toho je skutočne dosť. A tak sa pousilujme v tomto týždni z lásky k Bohu niečoho sa zrieknuť. Môže to byť celkom malá a nevinná záležitosť.

Všetci totižto musíme začať uskutočňovať Pánovu náuku, ktorá nám všetkým jasne hovorí: „Nezhromažďovať pre seba, ale bohatnúť pred Bohom.“

DEVÄTNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Lk 12, 32-48/ Viera

Život na zemi prináša so sebou radosti, ale aj bolesti. V starostiach každý hľadá niečo, o čo by sa mohol oprieť, čo by ho pozdvihlo. A je šťastný ten, kto v takýchto chvíľach svojho života si uvedomí, že je tu viera. Viera, ktorá dvíha zo zeme hore k nebu, k Bohu.

Toto krásne zvýrazňuje autor listu Židom. Vidí kresťanov zo židovstva, ktorých prenasledovanie vyhnalo z Jeruzalema, a preto sú ustarostení a zúfalí. Sú ďaleko od svojho mesta. Preto ich svätopisec povzbudzuje k viere, ktorá sa nemá viazať na viditeľné veci, ale na neviditeľné Božie prisľúbenia. Píše im: „Viera je podstatou toho, v čo dúfame, dôkazom vecí, ktoré nevidíme.“ Aby týmto kresťanom pomohol k takejto viere, pripomína im príklady pevnej viery dávnych predkov. Zvlášť tu ide o príklad veľkej viery praotca Abraháma. Jeho viera sa osvedčila vo viacerých skúškach. Prvá skúška bola, že sa vysťahoval z vlastnej krajiny a ani nevedel, kde ide. Jednoducho poslúchol Božie usmernenie. Abrahám prežil neistotu vyhnanca skôr ako kresťania vyhnaní z Jeruzalema. Jemu to bola príležitosť k neobmedzenej viere, preto aj vyhnanstvo kresťanov má k tomu prispieť.

Druhá skúška spočívala v tom, že Abrahám bol bez domova aj so svojou rodinou. Bol pútnikom – čiže všade cudzincom. Aj počas putovania osvedčuje svoju vieru v Boha, a tak sa viac spája vo svojom živote s Bohom. Preto aj kresťania, ktorí sú zbavení svojho domova, majú lepšie prežívať svoje spojenie s Bohom. Kto totižto žije v Bohu, nie je bez domova. Človek nemá myslieť len na pozemskú vlasť, ale nadovšetko má túžiť po tej nebeskej. Tretia skúška, ktorú musí Abrahám podstúpiť, spočíva v tom, že jeho manželka Sára je neplodná. Táto skúška je veľmi ťažká. Abrahám sa blíži k smrti a nemá potomka. Má však takú silnú vieru, že je ochotný zomrieť a pritom mať istotu, že Boh splní svoje prisľúbenia. Takáto veľká viera nezostala bez výsledku. Jeho manželke sa narodí syn. Takými príkladmi zo života Abraháma pisateľ listu Židom ukazuje, že viera je veľká sila v živote človeka.

Toto povzbudenie má byť užitočné aj pre nás, lebo aj my si málo ceníme svoju vieru v našom živote. Vieru málo chápeme. Myslíme si, že viera je iba povinnosť. A povinnosti, hoci aj náboženské, neznejú príťažlivo, a takou sa často stáva aj viera. V skutočnosti je viera oveľa viac než len povinnosť. Viera je podľa Písma svätého veľká sila, ktorá povzbudzuje skryté sily človeka. Videli sme to u Abraháma. Pán Ježiš vždy povzbudzuje: „Tvoja viera ťa uzdravila.“ Cítite z tohto Ježišovho slova, že viera je skutočnou silou? To je sila darovaná nám. Je pravdou, že táto sila má v nás vzbudiť aj poslušnosť a lásku. Ale v prvom rade je to sila darovaná nám. Keď teda aj nás list Židom napomína k viere to pre nás má znamenať, že

nemáme robiť nijaké prekážky tomuto Božiemu daru, ale máme sa mu otvoriť, aby sme ho úplne prijali do svojho života. V takomto chápaní je pre nás viera prijateľnejšia a príjemnejšia, takto si ju viac zamilujeme, budeme po nej viac túžiť.

Svätý Tomáš z Vilanovy o tom povedal takéto pekné prirovnanie. „Čomu mám prirovnať vieru, komu ju mám pripodobniť? Podobná je Pánovi, ktorý kráča do kráľovského paláca sprevádzaný svojím sluhom. Obaja idú po ulici vedľa seba. Obaja vystupujú po schodoch širokého schodišťa. Ale keď prídu pred kráľovu sieň, sluha zostane stáť vonku v predsieni a do kráľovskej siene vkročí len sám pán. Tak je to v každom z nás s našim rozumom a vierou. Rozum a viera kráčajú spolu otvorenými ulicami tohto sveta. Spolu vystupujú aj po schodišti, ktorým je veda. Spoločne idú vedľa seba, lebo čo učí viera, to rozum skúma a potvrdzuje. Ale keď prídu spolu pred Božiu svätyniu, rozum zostane stáť v predsieni a len viera sama vstupuje do vnútra. Iba viera vidí okrem stvorených viditeľných vecí aj to, čo je neviditeľné. Viera predstupuje až pred Boží trón, pozerá sa na Najsvätejšiu Trojicu, s úžasom pozerá na tajomstvo vtelenia – všetko nekonečné sa jej otvára. Viera je schopná toto všetko nielen vidieť, ale aj naveky vlastniť. Je to skutočná veľká životná sila.“ V takomto chápaní je viera už nie na ťarchu. Tak ako rozum nie je pre nikoho bremenom, ale vítanou schopnosťou, tak aj viera je vítanou silou.

Po týchto slovách usmernenia a povzbudenia sa pridajme k omšovej modlitbe, ktorou nás dnes svätá cirkev obracia skrze Ježiša Krista na nebeského Otca a prosí ho, aby sme sa s vierou ponáhľali za jeho prisľúbeniami a aby sme sa zúčastnili na nebeských daroch. To znamená, že sa dnes úprimne a radi pomodlíme za dar viery, aby sme ju v sebe upevnili. Viera nie je nejaký predmet, ktorý sme dostali a máme ho stále. Viera je niečo, čo v nás má neustále žiť, čiže vieru musíme stále oživovať. Viera sa v nás živí najmä sviatosťami, ktoré prijímame. Viera sa živí modlitbou. Viera v nás musí neustále vzrastať.

Nevieme, čo nás čaká v najbližších dňoch. Azda si robíme aj nejaké plány. Všetko sa však môže zmeniť. Môžu prísť aj ťažkosti. Vstúpme preto do nového týždňa ozbrojení štítom viery, ktorý nás ochráni pred zlom. Kiež všetci skúsime, že viera nie je len povinnosť, ale že je to veľká sila, ktorá náš život vedie bezpečne úskaliaми tohto sveta.

DVADSIATA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 12, 49-53/

Kristov oheň

Život spravodlivého nie je ľahký. Keď ešte len začne žiť spravodlivo a aj iných k tomu povzbudzuje, mnohí vystúpia proti nemu. Je to dobre vidieť na príklade proroka Jeremiáša. Jeho život je iný ako ostatných, je pre nich výčitkou. Vyčítajú mu, že nehľadá pokoj. Zaiste nehľadal pokoj podľa predstavy človeka. Chce iných odvrátiť od zla, aby sa vrátili k Bohu. Oni však chcú ísť len svojou cestou.

Prišiel Kristus. Mnohí ho nechápu. Postavia sa proti nemu. On sám si je vedomý toho, že ho čaká utrpenie a kríž. Aj napriek tomu smelo povie: „Oheň som prišiel vrhnúť na zem. A čo chcem? Len aby už vzplanul.“

Odvážne slová povedané svetu. Vieme, že oheň ničí, páli všetko, čo mu príde do cesty. Ale Kristus predsa nechce ničieť, veď prišiel obnoviť a zdokonaľiť to staré. Na aký oheň tu teda

myslí? Myslí sám na seba, na svoje učenie, ktoré je v protiklade so všetkým zlom, čo je v nás. On je tým ohňom, ktorý má v nás spáliť všetko zlo a my takto očistení stali sme sa mu podobní.

Teda oheň slúži najprv na odstránenie zla. Kristus je ako žeravá pec, cez ktorú človek musí prejsť, očistiť sa. Je to bolestivé. Veď toľko rôzneho zla, rôznych zlých zvykov je v nás – a toto je potrebné zanechať. To je obeta. Opustiť všetko pre Krista, to, čoho sa človek tak veľmi drží, je ťažké, bolestné – ale len na chvíľu. Ten istý oheň, ktorý pálil všetko zlo sa zmení na oheň lásky. A tak je človek zapálený ohňom božského života – je v ňom Božia milosť. Ona je čistým plameňom v duši človeka.

Tento Kristov oheň je pravý a má ho mať každý, kto sa pokladá za kresťana, kto vyznáva Krista. Lebo kresťanstvo je náboženstvom nadšenia, nádeje. Možno si na to nikdy nemyslel, ale je to tak. Viera totižto nie je prepych ani zamestnanie pre dôchodcov. Nie je to zariadenie pre pestovanie svätuškárov. Kresťanstvo je školou života. V nej sa učíš veriť v neviditeľné, dúfať v nemožné a milovať nedosiahnuteľné. Tu sa učíš rozkazovať sebe samému. Je to skutočná škola nadšenia.

Daj sa zapáliť týmto Kristovým ohňom. Ak sa však na hmotný oheň neprikladá, oheň vyhasne. A taký je aj ten oheň duchovný. Ak sa človek nebude neustále zdokonaľovať vo svojej viere, nádeji a láske, ak Kristov oheň, ktorý sme prijali, zavrieme do svojho vnútra, ak ho nebudeme stále rozdúchávať, môže nám vyhasnúť a prideme oň. Keď máme Kristov oheň, nemáme ho len pre seba, ale aj pre druhých. Ak budeme tento oheň mať v sebe a budeme ním pôsobiť aj na svoje okolie, môže sa nám stať, že sa nám budú posmievat', lebo oni budú chcieť ísť ďalej svojou hriešnou cestou. Toto nech nás neznepokojuje. Toto zažil Kristus a toto čaká aj nás. Ba práve vtedy, keď pocítíme odpor, keď iní budú proti nám, práve vtedy si bud'me istí, že konáme správne, že Kristov oheň zasiahol. To nech nám dodáva novú odvahu niesť Kristov oheň ďalej.

Musí nám záležať na tom, aby Kristov oheň horel aj naďalej, aby zapálil iných. Keď týmto ohňom bude zapálený každý rodič, potom bude vedieť zapáliť aj svoje dieťa pre Krista. Ale keď rodič bude chladný vo svojej viere, jeho deti budú ešte chladnejšie – nebudú mať záujem o Krista.

Dvaja otcovia rodín viedli rozhovor. Rozprávali o rôznych radoostiach aj starostiach. Jeden z nich sa priznal, že nie je cirkevne sobášeny, ba že nemá pokrstené ani dieťa. On sám síce bol vychovaný v kresťanskom duchu, ale dostal sa do sveta a tu zabudol na Boha. Vtedy ten druhý vyslovil krásnu myšlienku, povedal veľkú pravdu. Hovorí: „Čo myslíš? To, čo si dostal ty od svojich rodičov – krst, pravdy viery, je to zlé? Dali ti tým niečo zlého?“ On odpovedá: „Nie, to vôbec nie je zlé.“ „Nuž vidíš. Keď to nie je zlé, prečo to neodovzdávaš ďalej svojim deťom ako dobro. Veď svoje dieťa máš rád. Prečo ho o toto okrádaš?“ Tu musel skloniť hlavu a priznať, že je to pravda, že nekoná správne.

Koľkí takto konajú. Dostali dobro, dostali Kristov oheň, ale ďalej ho už nedávajú. Hanbia sa za vieru, nevyznávajú ju, nevedú k nej svoje deti.

Preto sa dnes všetci zapál'me Kristovým ohňom – jeho evanjeliom, pravdami viery. Žime svoj život s Kristom. Tento oheň odovzdajme ďalej. Nenechajme si ho len pre seba.

DVADSIATA PRVÁ NEDEĽA CEZ ROK / Lk 13, 22-30/
Otázka spásy

Rozhlas, televízia, noviny, časopisy, šport, móda a mnohé iné veci zaujímajú dnešného človeka. No nielen tieto pominuteľné veci majú zaujímať človeka. Človek sa aspoň niekedy zamýšľa aj nad duchovnými záležitosťami svojho života. A tu patrí aj večnosť, spása. Ktosi sa spýtal Pána Ježiša: „Pane, bude málo tých, čo dosiahnu spásu.“ Je zaujímavé, že sa nepýta na seba, či on bude spasený, ale pýta sa všeobecne – ale zaiste myslí aj na seba. Pán Ježiš mu dáva odpoveď a v nej hneď aj podmienky spásy: „Usilujte sa vojsť tesnou bránou. Lebo hovorím vám, mnohí budú chcieť vojsť, a nebudú môcť.“

Protiklad tesnej brány je široká. Tá obrazne znamená – život bez Boha, život žitý podľa zásad sveta. Inými slovami povedané – užívaj dňa, užívaj život, veď žiješ len raz. Takto mnohí dnes rozmýšľajú a žijú. To sú však prázdne ideály – to je len dočasné.

Veriaci človek sa však musí na tieto veci pozeráť inými očami. Je pravdou, že nám Boh zveril tento svet, Boh nám káže podmaniť si tento svet. Je však tak isto pravdou, že my patríme Bohu. Preto užívať dobrá zeme máme natoľko, nakoľko je to v zhode s Božou vôľou. Čo konáme, máme konať múdro a rozumne a vždy pozeráť na cieľ – prečo to robím. Kristus nás nechce akoby natláčať do tesnej brány. Tesná brána to je víťazstvo nad lákadlami sveta, ktoré chcú ovládnuť človeka. Všetko má slúžiť človekovi – on je pánom nad všetkým. Nie veci a hmota má vládnuť nad človekom. Tesná brána znamená skutočný, dôstojný život človeka, ustavičný zápas o dobro. Tesná brána znamená vymanenie sa zo závislosti na svete. Tesná brána, to je život milý Bohu – všetko prijímať z Božích rúk, ako nám to Boh posielá pre naše dobro.

Toto je jediná cesta k Bohu, jediná istota spásy. Človek to musí vedieť a podľa toho aj žiť. Žiaľ slová, ako hriech, diabol, zatratenie, pokánie, ľútosť, pôst, modlitba, obeta sa vytrácajú zo života ľudí. Ale čo to pomôže človekovi? Namýšľa si, že keď tieto pojmy nebude spomínať, že prestane jestvovať peklo. Taký človek je ako pštros s hlavou v piesku. Život sa však nežije s hlavou v piesku.

Pán Ježiš jasne hovorí o tesnej bráne. Nie každý sa dostane cez ňu. Tu bude počuť z jeho úst síce tvrdé, ale spravodlivé: „Neviem, odkiaľ ste. Odíďte odo mňa všetci páchatelia nepravosti.“

Tam už nepomôže nijaká výhovorka. Nadarmo budeš hovoriť: „Ja som to, čo som každú nedeľu počul zvonenie. Niekedy som aj išiel do kostola, ale väčšinou som nemal čas. Musel som žiť, užívať sveta. Ja som to, čo som poznal tvoje zákony, ale nebral som ich vážne. Ja som to, čo som zneužíval svoju slobodu, trýznil svoju rodinu, konal proti svedomiu. Áno, Pane, ja som ťa poznal, ale často ťa nechcem poznať, lebo si myslím, že si aj sám vystačím. Veď žijem len raz na tejto zemi. Iní tiež takto žijú a mňa to láka. Viem, že by som nemal konať zlo, a predsa ho dobrovoľne konám. Viem, že by som sa nemal zahrávať s ohňom, lebo sa môžem popáliť, a ja to predsa robím. Mám rád rovnú cestu – cestu hriechu. Bojím sa svetla. Moje svedomie sa ozýva, vyčíta mi môj život, ale ja sa neviem rozhodnúť, aby som zanechal tmú a miloval svetlo – teba, svojho Boha.“

Martin hovorí: „Hviezdy už vychádzajú, preto sa musíme ponáhľať.“ Vlado vycítil, čo tým myslí. Pýta sa: „Tak predsa chceš ísť na zábavu?“ Martin odpovie: „Chcem. A pôjdem.“ Mladá krv sa v ňom búri, priamo vrije. Sú prázdniny, je voľno. Je to treba využiť. No Vlado

zostal prekvapený. On sa snažil poznať Boha a milovať ho. Nechápal, prečo iní ho nepoznajú a nemilujú. Nechápal, ako môže niečo také povedať práve jeho priateľ. Jemu to znelo: „Pôjdem a zahyniem!“ Preto sa ho opýtal: „Musíš ísť práve na túto zábavu? Vieš, aká je to zábava? Vieš, kto sa tam všetko schádza? Rozmýšľaj! Nechci byť slepý.“ Martin však stroho odvetil: „Nie, ja nie som slepý. To ty máš závoj na očiach.“ Vlado sa nevzdáva a hovorí mu: „Martin, noc strávená v dyme a zápachu alkoholu, ti uškodí. Tvoje telo je slabé.“ Martin odpovie: „Sám viem, čo môžem a čo nie. Jedna noc ma nezabije.“ Pokračujú v ceste. Ticho preruší Vlado: „Martin, myslíš ty vôbec na to, že človek má aj dušu, že je večný život?“ „Myslím a viem to. Teraz mi to nepripomínaj. Teraz sa chcem veselieť. Či azda človek, ktorý má telo a dušu sa nemôže zabávať?“ „Samozrejme, že môže. Zábava je pre človeka. Obveseľuje ho. No nesmie škodiť človekovi.“ „To všetci tak hovoria, ktorí zabudli, že aj oni boli mladí. Mladosť musí byť nasýtená radosťou zo života.“ „Áno, ale radosť, v ktorej nie je hriech. Z tejto zábavy sa isto iste nevrátiš taký čistý, aký si na ňu išiel.“ Martin už nemohol zniesť tieto reči. Pozdravil priateľa a odišiel. V jeho duši sa začal veľký boj. Vlado sa začal modliť k Panne Márii a prosil ju o záchranu priateľa. Martin nebol zlý človek, len ho veľmi lákal tento svet. Na druhý deň sa stretli. Vtedy Martin povedal Vladovi: „Ďakujem ti za včerajšok.“ A Vlado pochopil, že jeho modlitba nebola zbytočná, že Martin zvíťazil nad sebou.

Nie si aj ty taký ako Martin? Chceš užívať svet a nechceš si uvedomiť, že je to široká cesta. Preto zober slová Pána Ježiša vážne. On ťa chce ochrániť od zla. Na rázcestí svojho života sa správne rozhodni. Kristova cesta je síce tvrdá, ale končí hostinou v nebi. Široká cesta je pohodlná, ale končí bolením hlavy a večným zatratením. Stredná cesta nejestvuje. Rozhodni sa pre cestu, na ktorú ťa pozýva Kristus a budeš šťastný a šťastne sa raz skončí aj tvoj pozemský život.

DVADSIATA DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK /Lk 14, 1.7-14/ Pokora

Všetci ľudia tvoria spolu jednu veľkú rodinu, jedno veľké ľudské spoločenstvo. Ono má svoj jednotný vznik, pôvod a má aj jednotný cieľ. Nemôže byť teda nijaký dôvod na to, aby sa niekto povyšoval nad svojho ľudského brata, veď všetci sme synmi a dcérami Adama a Evy, všetci prichádzame na svet s prázdnyimi rukami a takí istí tento svet opúšťame.

Žiaľ, už na samom počiatku ľudských dejín sa dostala pýcha do ľudského srdca. Tento hriech odvtedy vždy rozbíja ľudskú spoločnosť. Brat sa postaví proti bratovi. Nenávisť, závisť, zloba a iné neresti sprevádzajú človeka na tejto zemi vo vzájomných vzťahoch.

Vo svojom čase prichádza na túto zem Ježiš Kristus. Prichádza ako varovné znamenie a zároveň ako žiarivý príklad pokory, ktorá lieči a vnáša do života pokoj a radosť. Keď sa sám ponížil až na úroveň otroka a poumýval pri Poslednej večeri apoštolom nohy, vtedy im povedal, čo platí aj pre nás: „Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili tak, ako som ja urobil vám.“ Tento jeho skutok je prejavom jeho celého života prežitého v službe biednym, chudobným, vyhnaným z ľudskej spoločnosti, slabým a nešťastným. Jeho počínanie bolo natoľko prekvapením, že bohatí a mocní, ktorí sa pokladali za lepších a vyvolených, vytýkali Kristovi, že sa stretáva s hriešnikmi a bedármi. Preto sa im nepáčia ani slová dnešného evanjelia: „Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.“

Prví kresťania, ktorí pochopili, prijali a uskutočňovali Kristove slová, tvorili spoločenstvo lásky a pokory. Neboli medzi nimi rozdiely podľa majetku, hodnosti, spoločenského postavenia, stavu, ale všetci, či slobodní a či otroci, boli si bratmi. Spolu sa svorne schádzali pri Pánovom oltári a iných sláveniach. Čnosť pokory bola pre nich samozrejmosťou. Na pokore budovali svoj duchovný život. Chápali, že pokora je jednou z najpotrebnejších čností pre život kresťana. Ak kresťan nevie byť pokorný voči ľuďom, ako taký bude voči Bohu? A pokora znamená práve uznanie svojej závislosti na Bohu.

Žiaľ, duch pýchy odvádza od pokory. Duch zla búra to, čo je v srdci človeka dobré. A tak sa ľudia od seba vzdávajú, rozbiľajú jednotu a narušajú pokoj. Sú aj takí ľudia, ktorí sa nebudú ani rozprávať s človekom, ktorého pokladajú za chudobnejšieho, slabšieho. Všetci sme však ľudia. Boh nám dal telesné aj duševné schopnosti. Máme ich správne používať: mocnejší nech pomáha slabšiemu, zdravý nech lieči chorého, šťastný nech potešuje nešťastného. Teda pokora, služba a nie povyšovanie a pýcha.

Pamätajme, že sme prach a na prach sa obrátime. Človek nerád počúva tieto slová, nerád má pokoru v sebe. Pýcha vládne v človekovi. Čo je však človek, keď prichádza ako dieťa na tento svet? Slabý tvor odkázaný na pomoc druhého. Toto si musí pripomenúť človek, ktorého ovláda pýcha.

Boh sa pyšným protiví, ale poníženým dáva svoju milosť. Boh opovrhne pyšným. O to väčšia musí byť naša snaha, aby sme boli pokorní. Aj svätí sa museli veľa premáhať, aby dosiahli túto čnosť. Pokora je základom aj pre iné čnosti. Krásne hovorí svätý Ján Vianey: „Človek je len tým, čím je pred Bohom. Nič menej a nič viac. Našími priateľmi sú tí, čo nás pokorujú a nie tí, čo nás chvália. Pokora je retiazka na ruženci všetkých čností. Odstráňte retiazku a rozpadnú sa zrnká. Odstráňte pokoru a zmiznú všetky čnosti.“

Svätý Makáriu pustovník spomína, že sa mu diabol prihovril takto: „Všetko, čo robíš ty, robím aj ja. Postíš sa? Ja nikdy nejem. Bdieš? Ja nikdy nespím. Len jedno nemôžem urobiť, čo robíš ty. Nemôžem sa ponížiť.“ Hľa, ako aj sám zlý duch sa bojí tejto čnosti. On dobre vie, že u pokorného človeka nič nedosiahne.

Tri ženy prišli k studni nabráť si vody. Sedel tam istý človeka počúval ich, ako vychvaľujú svojich synov. Prvá hovorí: „Môj syn je najšikovnejší.“ Druhá sa chváli: „Môj syn spieva najkrajšie.“ Tretia však mlčala. Keď ostatné na ňu naliehali, aby povedala aký je jej syn, ona hovorí: „Môj syn je ako všetci dobrí chlapci.“ Ženy nabrali vodu a niesli vedrá domov. Tu im pribehli naproti traja chlapci. Jeden urobil krásnu stojku na rukách a druhý zaspieval ako slávik. Tretí pribehol k matke, vzal vedro s vodou a niesol domov. Tu sa obrátila prvá žena na muža pri studni a pýta sa ho: „Čo poviete o našich synoch? Vidíte, akí sú šikovní?“ On jej odpovedal: „O vašich synoch? Ja som videl len jedného.“ Tento človek to vyjadril veľmi jasne. Syn pomohol svojej matke a ona sa nechválila, ako ostatné. Ona aj jej syn boli pokorní.

Učme sa pokore. Učme sa jej od Pána Ježiša. Buďme ako prví kresťania. Pokoru potrebujeme všetci. Pamätajme na to, že sme všetci synovia a dcéry Adama a Evy. Všetci raz odídeme pred večného Sudcu. Aby sme pred ním obstáli, buďme pokorní pred Bohom a voči ľuďom.

**DVADSIATA TRETIA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 14, 25-33/
Nasledovanie Krista**

Kaligula bol rímsky pohanský cisár. Bol násilný a sám seba vyhlásil za boha. Raz sa rozhodol, že usporiada veľké ľudové slávnosti. V cirkuse už bolo všetko pripravené. Chýbalo už len jedno – dobré počasie. Ráno začalo pršať a pršalo celý deň. To veľmi nazlostilo cisára. Rozhodol sa, že sa pomstí svojim pohanským bohom. Vydal rozkaz svojim vojakom, aby strieľali hore do neba. Čo mali vojaci robiť? Strieľali. Strela však padali naspäť na vojakov a mnohých poranili. Ranený bol aj samotný cisár. Z toho sa vyliečil. No nevyliečil sa z toho, že on je boh, že jeho poslúchne aj nebo, aj počasie, že on je pánom všetkého.

Stalo sa to už dávno. Žiaľ, zmýšľanie tohto pohanského cisára sa prejavuje aj dnes. Aj dnes si človek namýšľa, že je pánom tohto sveta. Zabúda, že pánom všetkého je jedine Boh. Človek všetko dostal len do prenájmu – Boh mu to zveril. Preto Pán Ježiš veľmi jasne hovorí: „Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom.“

Dnešný človek však zbožňuje sám seba. Často žiada Boha, aby mu on slúžil. Chce rozkazovať Bohu. A keď to nie je podľa neho, tak strieľa do neba – zatína päste, zlorečí, preklína, rúha sa. Vyčíta Bohu, že neriadi život podľa toho, ako si človek žiada. Jednoducho povedané: človek chce diktovať Bohu namiesto toho, aby svojho Boha nasledoval.

Často sa pýtame: „Kde je Boh? Prečo hneď netrestá zlo? Ako sa môže na to všetko, čo sa deje vo svete, pozerat?“ Človek začne pochybovať o Bohu. Zabúda však na to, že Boh je večný – človek pominuteľný. Keby Boh hneď každého trestal, už dávno by bol vyhubil celé ľudstvo.

Pán Ježiš nás usmerňuje: „Kto nenesie svoj kríž a nejde za mnou, nemôže byť mojim učeníkom.“ Toto stále platí. Aj pre teba. A ďalej hovorí: „Ak niekto prichádza ku mne a svojho otca a matku, svoju ženu a deti, svojich bratov a sestry miluje viac ako mňa, ba ak miluje viac svoj život ako mňa, nemôže byť mojim učeníkom.“ Áno, toto musíme konať, takto je potrebné nasledovať Krista.

Boh dáva ľudstvu všetko, ale aj žiada od neho všetko: zrieknuť sa z lásky k nemu všetkého. Zbaviť sa všetkého, čo uráža Boha a čo mi stojí na ceste, aby som ho mohol skutočne nasledovať. Tu sa nedá vyjednávať. Buď všetko obetujem Kristovi, aby som všetko získal, alebo opustím Boha, a vtedy strácam všetko. Božia spravodlivosť si vyžaduje, aby som Boha stále nasledoval, veď tak často človek blúdil vo svojom živote, bol vzdialený od Boha. Skutočný kresťan sa stále usiluje nasledovať svojho Boha.

Dvaja bratia vstúpili do kláštora, aby obetovali svoj život Bohu, aby nasledovali Krista. Sľúbili si vernosť, že sa na seba v živote nezapomnú, že si budú vždy pomáhať. Čas plynul. Jeden z nich opustil kláštor. Dal sa na zlú cestu. Odišiel do sveta. Oženil sa. Druhý ho napomínal, varoval, povzbudzoval k dobrému. Nič nepomáhalo. Odišiel teda aj on z kláštora. Išiel za ním ako jeho tieň. Povedal mu: „Kde ty budeš hrešiť, tam sa ja budem kajať a modliť sa za teba.“ A tak aj konal. Čím viac ten prvý hrešil, tým viac sa ten druhý modlil, postil, bičoval, zapieral. Aj v práci. Kde pracoval ten prvý, tam aj druhý. Vyberal si najťažšiu prácu. Pracoval usilovne, nereptal. Prvý sa ho pýta: „Prečo to robíš?“ On mu odpovedá: „Za teba, lebo tak sme si to sľúbili.“ Dost' dlho to tak pokračovalo. Až jedného dňa si ten prvý uvedomil, čo vlastne spôsobil, do čoho sa dostal. Zanechal všetko zlo a vrátil sa ku Kristovi. Nasledoval ho až do svojho konca. Obeta priateľa nevyšla nazmar.

Toto robí Boh. Obetuje sa za nás. On chce, aby sme ho v tom nasledovali. Aby sme sa aj my obetovali za druhých, a tak im pomáhali zmeniť svoj život a vrátiť sa k Bohu.

DVADSIATA ŠTVRTÁ NEDEĽA CEZ ROK /Lk 15, 1-32/
Duša človeka

Božský Spasiteľ chodí po krajine. Neúnavne učí, žehná, robí dobre. Inokedy prichádzajú mnohí za ním. Prichádzajú zo všetkých strán a všetkých stavov, najmä však mýtnici a opovrhovaní hriešnici. Čo ich priťahovalo k nemu? Všetkými opovrhovaní a zavržovaní, spoznávajú v ňom svojho Spasiteľa. Núdza a bieda ich privádza k nemu. Jeho dobrota a láska ich neodmieta, ale priťahuje k sebe.

A tak je to aj v dnešnom evanjeliu: stratená ovca, stratená drachma, stratený syn – radosť z návratu hriešnika, radosť zo záchrany jeho duše.

Ježiš im hovorí o záchrane. On sa preto zaoberá hriešnikmi, aby z nich urobil spravodlivých. A tak aj nás núti zamyslieť sa, aká veľká je cena ľudskej duše, lebo jej strata je pre Spasiteľa najväčším bôľom, jej hľadanie je pre Spasiteľa najväčšou starosťou a jej nájdenie je pre Spasiteľa najväčšou radosťou.

Pozri sa na pastiera, ktorý so svojím stádom kráča púšťou. Starostlivo stráži svoje stádo. Často ich počíta, aby zistil, či mu niektorá nechýba. A tu zrazu jedna chýba. Už nemyslí na tých 99, ale len na tú jednu, ktorá sa stratila. Trápi ho strata, ale aj biedny stav a nebezpečenstvo, ktorému je vystavená zblúdila ovečka.

Žena má 10 drachiem. Jedného dňa zbadá, že jej jedna chýba. Stratila desatinu svojho majetku. Neteší sa z toho, čo ešte má, ale myslí len na to, čo stratila. Strata jej veľmi leží na srdci.

Bôľ tohto pastiera, bôľ tejto ženy je slabým obrazom bôľu dobrého Pastiera nad stratenou ľudskou dušou. Keď duša zblúdi z pravej cesty, keď smrteľným hriechom stratí svoj pravý život – posväcujúcu milosť – je tu niekto, koho sa to dotkne, komu to zapríčiní bôľ srdca. Je to ten, ktorý plakal nad Jeruzalemom, ktorý s takou láskou upozorňoval Judáša, ktorý s takou nežnosťou varoval Petra – je to ten, ktorý ide umrieť za ľudskú dušu.

Božský Spasiteľ hľadá stratenú dušu. Hľadal ju vtedy, keď chodil po zemi: učil, nasycoval, uzdravoval, kriesil – každou kvapkou svojej krvi vyliatou za záchranu duše. Tak hľadá aj dnes stratené duše. Volá ich a ponúka im svoju milosť hlasom svojej cirkvi, službou svojich kňazov, ustavičnou nekrvavou obetou na oltároch. Hľadá stratenú dušu – akú veľkú cenu musí mať v jeho očiach.

Čím väčšia je bolesť pri strate a námaha pri hľadaní, tým väčšia je radosť pri nájdení. Pastierovo srdce plesá. Berie ju na plecia.

Tak sa teší nebo, tak sa tešia anjeli nad návratom hriešnika, ktorý koná pokánie.

Odkiaľ takáto radosť? Vyviera priamo zo srdca Spasiteľa, ktoré sa teší, že sa dal nájsť úbohý hriešnik. Je k nemu milý, lieči jeho rany a udržuje ho pri živote svojou milosťou.

Taká je cena ľudskej duše, tak sa teší Spasiteľ.

Ale či sa tak teší aj človek? Žiaľ, nie. Veď koľkí sú, ktorí si zakladajú na tom, čím sú a čo majú. Ide im len o pominuté veci. A koľkí aj kresťania tak konajú. Pre svoju dušu nemajú čas, nestarajú sa o ňu, nedávajú jej to, čo potrebuje. Ba mnohí sú aj takí, ktorí ju dobrovoľne predávajú ako obyčajný tovar v obchode.

Nepatríš snáď aj ty medzi nich? Pýtam sa ťa, ako žije tvoja duša? Je tvoja duša v stave milosti posväcujúcej? Dávaš jej, čo potrebuje – každodenný pokrm modlitby, duchovné posilnenie v nedeľnej omši, očistný kúpeľ vo sviatosti zmierenia, čo najčastejšie nebeský pokrm? Alebo je tvoja duša v stave ťažkého hriechu - tvoja ľahkomyselnosť, tvoje

náruživosti, nijaký odpor voči zlu? Ale keby bola aj v takomto žalostnom stave, Spasiteľ ju hľadá.

Človeče, zmiluj sa nad svojou hriešnou mŕtvou dušou. Urob radosť Spasiteľovi – daj sa mu nájsť. Urob radosť svätej cirkvi – vráť sa do jej spoločenstva. Urob radosť anjelom v nebi. Urob túto radosť sám sebe – svojej duši. Dopraj jej nevýslovnú radosť, s ktorou sa tu na zemi nedá nič porovnať, že sa vo sviatosti pokánia oslobodíš od svojich previnení, zobudíš sa zo smrti hriechu k životu milosti – daj jej pravú radosť a pravý pokoj.

DVADSIATA PIATA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 16,1-13/ Múdra opatrnosť

V dejinách nášho národa máme mnohé slávne postavy – umelcov, vedcov, svätcov, a iných. Tu patria aj postavy, ktoré si obľúbili ľudia, ba celý národ. Ich život opísal mnohými príhodami, často aj vymyslenými. Tu patrí postava zbojníka Juraja Jánošíka. Šikovný, obratný. Nikto ho nemohol chytiť. Dlhو takto chodil po slobode a bohatým bral a chudobným dával. Až nakoniec, podľa rozprávania, prezradil svoje tajomstvo. A to bol jeho koniec. Jedna neopatrnosť, jeden nemúdry krok – to bol jeho koniec. Preto človek, ktorý chce obstáť v živote, musí mať múdru opatrnosť.

A práve túto Pán Ježiš vyzdvihuje vo svätom evanjeliu. Na prednesenom príklade chce ukázať, ako vedia svetskí ľudia vynaložiť na ochranu svojho majetku, svojich záujmov všetku múdrosť a opatrnosť, práve tak si majú počiť aj kresťania pri zaistovaní spásy svojej duše.

Oddávna jestvuje ľudová múdrosť: „Opatrnosti nikdy nie je dost.“ Spomeňme si len z minulosti. Aký neopatrný bol už Adam, ktorý v raji jedol zo zakázaného stromu a musel zomrieť. Aký neopatrný bol Mojžiš, ktorý iba raz zapochyboval o zázračnej Božej pomoci, a preto nevšiel do Zaslúbenej zeme. A iné príklady. Opakom neopatrnosti je u mnohých až veľká opatrnosť – často falošná. Je akoby čnosťou, no v skutočnosti je nerestou. To je opatrnosť aj zo strachu – nemať s nikým nič, nič nepokaziť, radšej nič nerobiť, do ničoho sa nemiešať... Človek vidí len seba, svoje ja. To je nemúdra opatrnosť.

My sa snažme osvojiť si pravú kresťanskú opatrnosť. Máme konať správne a v správnom čase - vždy myslieť na večnú spásu.

Ak vo svojom živote budeme žiť podľa kresťanskej opatrnosti, svet nás nebude obdivovať, noviny nebudú písať o nás, naše meno sa neobjaví medzi významnými. My však budeme rásť vo viere, nádeji a láske u Boha, ale aj u ľudí, ktorí správne zmýšľajú. A toto je podstatné.

Konáš vo svojej múdrej opatrnosti pre svoju dušu aspoň toľko, ako svetský človek, aby si zachránil miesto? Vieš sa postaviť proti ťažkostiam svojho života, keď ide o tvoju dušu, ako sa stavia obchodník, keď ide o jeho tovar? Riskuješ vo svojej múdrej opatrnosti pre svoju dušu toľko, koľko športovec, aby si vybojoval prvé miesto? Pán Ježiš ti predsa káže, aby si sa učil múdrej opatrnosti. Pozoruj ľudí vo svete, ako ich nič neznechutí, akí sú trpezliví, akí sú opatrní, aby dosiahli, čo chcú. Azda si aj ty takýto, ak ide o svetské záležitosti. Ale či si takýto, ak ide o dobro tvojej duše? Zauiste, nie. Tu si často neopatrný, znechutený vo svojom konaní, a teda nevytrvalý.

Keby si pre svoj duchovný život robil aspoň polovicu z toho, čo robíš pre svoj telesný život. Aké je to nemúdre. Uniká ti večnosť. Rodič trestá svoje dieťa, keď niečo pokazí. Ale mávne

len rukou, keď ide o dušu jeho dieťaťa – veď tak žijú aj ostatní, taký je dnes svet. Svet je taký, akí sú ľudia, aký si ho urobia.

Samson bol sudcom v Starom zákone. Boh ho povolal, aby oslobodil krajinu od Filištíncov. Dal mu preto aj múdrosť, aj silu – mal nosiť dlhé vlasy. Svoju silu veľa razy prejavil. Veľmi sa ho báli. Mal aj slabosť. Istej žene prezradil tajomstvo svojej sily. A to bol jeho koniec. Bol neopatrný.

Chvíľu neopatrnosti – smutné následky. Poučme sa z minulosti, poučme sa z toľkých príkladov. Buďme múdro opatrní vo svojom živote.

DVADSIATA ŠIESTA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 16, 19-31/ Problém bohatstva a chudoby

Noviny priniesli správu, že bola zavraždená starinka, a tak hľadali vraha. Nemohli nájsť nijakú stopu po zločincovi. Neskôr, keď ešte raz dôkladnejšie preskúmali miesto, kde sa stala vražda, našli lístok, na ktorom bolo krvou napísané meno vraha. Potom už ľahko našli vraha. Zlo bolo odhalené.

Aj my vidíme zlo v rodine, v spoločnosti, vidíme nepokoje a vojny medzi národmi, vidíme nenávisť medzi bohatými a chudobnými. A tak hľadáme príčinu toho všetkého – odkiaľ je to zlo. Hľadajú štátnici, vedci, filozofi. Ale hľadajú zlo a príčinu zla mimo seba. Nechodíme však ďaleko. Vráťme sa k najbližšej spoločnosti, k rodine, k sebe a tu hľadáme. V nás samých sa poväčšine skrýva páchatel zla. Veď na svete je dosť bohatstva, dosť neobrobenej zeme. Príroda je bohatá. Teda nie tu je chyba, ale v človeku, v jeho duši, v jeho zmýšľaní.

Pán Ježiš, ako najlepší skúmateľ ľudských srdiec a duší, nám posielal jasné lúč svetla a vysvetlenia aj v dnešnom evanjeliu. On prorockým hlasom volá ku všetkým: bohatým aj chudobným – človeče, pamätaj na to, že ak žiješ tu len pre bohatstvo, potom ťa čaká trápenie. Preto v duchu dnešného evanjelia pouvažujme o probléme bohatstva a chudoby.

Ako pozerá cirkev na bohatstvo? Cirkev pokladá bohatstvo za to, za čo ho pokladá sám Pán Ježiš. Čo o tom povedal Kristus? Kristus prišiel ukázať človeku správny životný smer, prišiel spasiť človeka. On vyhlasuje nové sľachťctvo chudoby na hore blahoslavenstiev. Sám tak žije celý svoj život. A svätý Pavol píše: „Lebo ktorí chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a v osídla diabla.“ Majetok sám v sebe nie je zlý, je indiferentný. Až jeho používaním sa stáva dobrým alebo zlým. Tí totiž, ako boháč z dnešného evanjelia, ktorí žijú len pre majetok, zabúdajú na Boha, na večnosť, a tak aj na spravodlivosť a dobro pre všetkých.

To však neznamená, že každý bohatý, každý, čo niečo vlastní, musí byť nepriateľom Krista, cirkvi a blížneho. Toľké príklady z minulosti sú toho jasným dôkazom, že aj majetok slúži k spásu človeka. Teda môžu byť niektorí navonok bohatí a v duchu chudobní, sú dobrodincami a bohatstvo použijú na konanie dobrých skutkov pre večnosť. A zasa môžu byť ľudia navonok chudobní, ale v duchu hmotári, boháči, ktorí závidia a túžbou po hmote sú takí zaslepení, že nemyslia na Boha, ale sú schopní zapredať aj svoju dušu.

Kristus Pán odsúdil počínanie a život boháča a vyzdvihol život žobráka. Nikdy však nepopudzoval chudobných proti bohatým, nevyzýval ich, aby použili násilie. Chudobných usmerňoval k pokore, trpezlivosti, svedomitosti, dožadovaniu sa spravodlivosti zákonitou

cestou. Bohatých napomínal k láske a dobročinnosti. Toto učí cirkev. Takto vždy konali skutoční kresťania. Tu sú krásne výsledky charitatívnej činnosti. Tu je aj ovocie. Nevera však závidí cirkvi tieto úspechy. Preto stále chce poukazovať na zdanlivé bohatstvo cirkvi, aby tak pomýlila človeka. Mnohí stratili vieru – uverili klamstvu. Dali sa zlákať neverou, že tá im zabezpečí spravodlivé delenie majetku. No tí, čo ich na to dostali, stali sa bohatými a na chudobných zabudli. Cirkev však na nich stále pamätá a pomáha im.. Povzbudzuje k tomu aj bohatých. Prvoradým poslaním cirkvi je viesť ľudí k spaseniu, starať sa o duše. Nie je teda na prvom mieste v cirkvi obstarávať ľudom chlieb, odev, a podobne. Keby cirkev zostala len pritom, minula by cieľ. Cirkev má oveľa vážnejší a vznešenejší cieľ: starať sa o duševné povznesenie človeka. Popri tomto ciele uskutočňuje aj svoje charitatívne poslanie.

Kňaz sa raz pýtal v škole na náboženstve detí, ako znie Desatoro. Všetci to vedeli, len chlapec miestneho boháča to nevedel. Prečo to nevie, odpovedal: „Otec mi povedal, že ja sa to nemusím učiť.“ O niekoľko dní sa rozniesla novina, že tento chlapec ukradol otcovi desať tisíc. Tak si všetci vraveli jeho otcovi, že by bolo dobre, keby sa aj jeho syn naučil siedme prikázanie: „Nepokradneš!“

Poučný príklad. Veď koľko je ľudí, ktorí nechcú prijímať Kristovo učenie, ba ešte štvú proti Kristovi a jeho cirkvi. Nedajme sa pomýliť. Pozrime sa smelo pravde do očí. Uznajme, že len zmena nášho pomýleného zmýšľania, len zmena nášho života, len obroda mravnosti, len uznanie a uskutočňovanie Božích príkazov a veľkých práv o bohatstve a chudobe, o čnosti a hriechu, o zásluhách a treste a zodpovednosti pred večným Sudcom zabezpečí spokojnejší, poctivejší, spravodlivejší život a správne vyrieši na základe kresťanskej spravodlivosti a kresťanskej lásky vzťah bohatého a chudobného, na dobro oboch a na dobro spoločnosti. Vynasnažme sa každý na svojom mieste čo najviac pomáhať chudobným a klopať na srdcia bohatých, aby otvorili srdcia štedrosti. Tak sa podarí riešiť problém bohatstva a chudoby aspoň čiastočne vyriešiť. Pamätajme na slová Pána Ježiša: „Hľadajte najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a všetko ostatné vám bude pridané.“

DVADSIATA SIEDMA NEDEĽA CEZ ROK /17, 5-10/ Sme neužitoční sluhovia

V istej rodine mali slúžku. Domáca pani jej hovorí: „Nevidíte, aký je špinavý dvor? Upratujte ho!“ Slúžka odpovie: „Špinu síce na ňom vidím, ale to ma nezaujíma. Určili ste mi, že budem upratovať izby a nie aj dvor.“ Inokedy jej zasa povedala: „Chodte do záhrady vytrhať burinu.“ Ona hovorí: „To nie je práca pre mňa. Poverili ste ma polievať záhradu, ale nie v nej trhať burinu. Také práce sa mi nechce robiť. A nie som za to ani platená.“ Domáca pani to už nevydržala a povedala jej: „Ste naničhodná a neužitočná! Preto vás prepúšťam.“

Tak doplatila táto slúžka, že neurobila nič navyše - presne sa držala dohody. Bola neužitočná. A tu nám Pán Ježiš hovorí: „Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: Sme neužitoční sluhovia. Urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.“

Všetci máme byť Boží služobníci a služobnice. Boh tým, že stvoril človeka, zároveň ho povoláva do služby. Dáva mu rozum, aby poznal svoje povinnosti a vždy ich konal z lásky. Dáva mu aj slobodnú vôľu, aby to, čo rozumne uzná, ochotne uskutočnil. Boh dáva príkazy pre jeho dobro. On chce, aby ľudia boli šťastní a spokojní. V každom človeku je veľa schopností a možností. Tieto má človek správne používať. Človek nesmie byť ako automat:

vhodím peniaz a dostanem cukríky, čiže Boh niečo žiada, človek to urobí a koniec. Nie tak. Človek musí konať slobodne a nie nútene, ochotne a z lásky. Má konať aj niečo viac, než je povinný. O toto sa musí zvlášť snažiť každý kresťan katolík. Ten má na to až dve príčiny: že je človek a že miluje Boha. Toto ho musí povzbudzovať, aby konal dobro.

Človek, ktorý koná dobro, nekoná tým nič mimoriadne, robí len to, čo má robiť. Sme mravne zaviazaní konať dobro a vyhýbať sa zlu. Keď teda robíš dobro, nežiadaj za to obdiv, chválu, lebo si tým nevykonan nič veľkého, nič slávneho, len si splnil svoju povinnosť, vykonal si skutok, ktorý si vyžadovala spravodlivosť. Ak si dosiahol nejaký úspech, nemysli si hneď, že si skutočne veľký a slávny. Čo máš, nepochádza len od teba, a tak ti to ani nepatrí. Bol si teda stvorený, aby si robil dobro. To je dôvod tvojho jestvovania, to je tvoje povolanie. Ak konáš zlo, si ako stroj, ktorý koná opačne, ako má konať.

Pozri sa, ak svieti slnko, berieš to ako samozrejme, veď ono je na to, aby svietilo. Ak obloha dáva dážď, neprekvapuje ťa to, to je jej úloha. Ak zem rozmnožuje semená, ak rastliny kvitnú a prinášajú ovocie, berieš to ako samozrejme. Preto aj ty, ako človek, ak dávaš do služby svoj rozum, svoju prácu, hmotu, svoj život, nepovyšuj sa, veď si človek a toto je tvoja služba, tak máš konať.

Uvedom si, že Boh slúži všetkým, ale nepotrebuje nikoho. Svet pôjde ďalej aj keď ja tu nebudem, aj keď ty tu nebudeš. Veď všetci odchádzame a dejiny pokračujú. Koľkí tu už boli, čo si mysleli, že riadia svet, že všetko závisí len od nich, že bez nich sa všetko zastaví. Oni sa pominuli a svet pokračuje ďalej. A keby zanikol aj celý svet? Svet nie je nevyhnutný, nemusí jestvovať. Bolo by to tak podobne, ako keď by sa na oltári nezhasínali sviečky po jednej, ale všetky naraz.

Všetci sme služobníci. Boh je jediným skutočným Pánom. Všetko, čo máš pochádza od neho. Všetko, čo dávaš, On ti požičal. On je ten prameň, ty si len kvapôčka. On je nevyhnutný, ty si nahraditeľný. Každý náš dobrý skutok je len splácaním dlhu Bohu. Preto najlepšie, čo môžeš urobiť, je poďakovať sa, poslúchať a konať ešte viac, tak ako to konali toľkí pred tebou, najmä svätí. Aj svätí Vincent z Pauly.

Kráľovná Anna mu hovorí: „Robíte príliš veľa, pán Vincent.“ On odpovedá: „Veličenstvo, to nestojí za reč.“ „Nehovorte tak. Musíte predsa vedieť a cítiť, že konáte veľa. Málo bude takých, ktorým by sa pri poslednom súde mohlo povedať, že tak dobre využili čas a sily, ako vy.“ „Spal som, veličenstvo. Driemal som celý život. Mám z toho strach.“ „A čo mám povedať ja? Veď celá moja minulosť bola prázdna. Myslela som len na svetské záležitosti. A práve vám ďakujem, že ste ma zobudili svojím príkladom. Veď vy len na to myslíte, ako komu pomôcť, ako sa všetkého zrieknuť pre dobro blížneho. Ak sa vy bojíte, že máte prázdne ruky, čo potom ja?“ „Veličenstvo, nič som nerobil.“ „Čo je potom potrebné urobiť v živote?“ Svätý Vincent vtedy veľmi pomaly povedal vetu, nad ktorou je potrebné sa dobre zamyslieť: „Je potrebné konať ešte viac.“

Aj ty budeš naozaj užitočný, ak budeš konať vždy viac, než si povinný. Napríklad: pozdraviť aj tým, čo teba nepozdravia, usmiať sa na toho, čo ťa nenávidí, odpustiť tomu, kto ti ublížil, a podobne. Konaj tak a vždy povedz, že si neúžitelný služobník Boha.

DVADSIATA ÔSMA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 17, 11-19/
Vďačnosť

Sú mnohé veci v živote, ktoré trápia človeka: bolesť, neúspech... Azda najviac bolí človeka, keď zažije nevďačnosť, keď sa mu nedostane vďačnosti. Nevďačnosť tých, ktorým človek chcel a robil dobre. Mnohí rodičia trpia pre nevďačnosť svojich detí. Vychovávateľa a predstavení skusujú nevďak od tých, pre ktorých sa obetujú, pre dobro ktorých zasvätili celý svoj život.

Pán Ježiš, ktorý sa stal podobný ľuďom vo všetkom, okrem hriechu, nebol ušetrený ani od toho, aby sám skúsil prejav nevďačnosti. A stalo sa to viac razy počas jeho pôsobenia tu na zemi. Jeden takýto príklad spomína aj dnešné evanjelium.

K Pánu Ježišovi prichádzajú vydedenci ľudskej spoločnosti – malomocní. Je ich desať. Boli odsúdení dožiť svoj život oddelene od zdravých ľudí. Teraz sa osmelili a priblížili sa. Prosia Krista o uzdravenie. Neprosia zbytočne. Pán Ježiš ich všetkých uzdravuje. A tu sa očakáva, že uzdravení prejavia vďačnosť. Nestane sa tak. Aké veľké sklamanie. Ani poďakovať sa neprišli. Len jeden sa vrátil a prejavil Kristovi vďačnosť. Toto muselo veľmi bolieť Spasiteľa. On ani nezakrýva sklamanie: „Neočistilo sa ich desať? A kde sú tí deviat? Nenašiel sa okrem tohto cudzinca nik, čo by sa bol vrátil a vzdal Bohu chválu?“

Vďačnosť je veľmi krásna čnosť. Nevďačnosť je zasa naopak veľkým previnením proti ľudskosti, ale zvlášť voči Bohu. Vďačnosť znamená odplatiť sa dobrom za dobré, ba hľadať príležitosť, ako druhému aj maličkosťou prejsť svoju vďačnosť. Vďačnosť znamená aj slušnosť – a túto má mať každý človek.

Snáď v mysli aj my odsudzujeme nevďačnosť uzdravených. Ale pozrime sa na seba, na svoj život. Položme si otázku: „Som vždy vďačný? Som vždy vďačný Bohu? Nemôže aj mne Boh vyčítať moju nevďačnosť?“

A tak sa pozrime na našu vďačnosť za život, za zdravie, za dušu, za milosť Božiu, za úspechy, za všetko.

Už to, že som sa vôbec narodil, je pre mňa veľkým dôvodom vďačnosti. Keď sa nenarodili... Ďakovať Bohu za život má byť pre mňa každodenným pokrmom. Každé ráno, keď sa prebúdzam, majú moje prvé myšlienky smerovať k Bohu. Ved' môžem znova prežiť jeden deň so svojím Bohom. Môžem ho chváliť vo svojich modlitbách. Môžem mu ďakovať za to, že chodím po tejto zemi. Môžem mu ďakovať za to, že vidím jeho stvorenia: slnko, zem a všetko, čo je na nej. Chcem byť vďačný Bohu za svoj život.

Bohu patrí moja vďaka aj za moje zdravie. Za moje oči, ústa, jazyk, uši. Za moje ruky, nohy, za všetko mám Bohu ďakovať. Ved' je to dar od neho, čo môžem teraz používať vo svojom živote. Raz to nebudem mať. Moje telo skončí v zemi. Chcem svoje zdravie prijímať ako prejav Božej lásky. Ak cítim nejakú bolesť, chorobu, aj za to nech je Bohu vďaka. Ved' moja nemoc nie je zbytočná, ak je spojená s Bohom.

Boh mi dal dušu. Nikdy nebudem dostatočne vďačný Bohu za tento dar. V nej má prebývať sám Boh. Musím sa o to stále usilovať. Nesmiem na to zabúdať. Božia milosť v mojej duši je ten úžasný dar, ktorý mi dal Boh. Ako by som mohol byť nevďačný? Upevňovať milosť vo svojej duši, to mám konať práve aj svojou vďačnosťou voči Bohu.

A za všetko, čo som v živote vykonal, či za to nemá patriť vďačnosť Bohu? Ako by som to bol vykonal bez neho? Moje úspechy, moje radosti, moje dobré skutky, čím by boli bez Boha? Hľa, koľko je tu možností v osobnom živote každého. Nezabudni na to! Ďakuj Bohu! Vzdávaj Bohu vďaka, koľko len vládzeš a stačíš.

Človek, vďačný Bohu, je človek, ktorý je vždy pripravený stretnúť sa s Bohom. Jeho život, jeho duša je s Bohom ustavične spojená. Bože, pomôž mi, aby som bol vždy vďačný.

DVADSIATA DEVIATA NEDEĽA CEZ ROK / Lk 18, 1-8/
Prosieť Boha

Dieťa začína hovoriť, keď má približne rok. Rodičia ho učia základné slová: mama, otec. A medzi prvé slová, ktoré sa má dieťa naučiť, majú patriť aj slová: prosím a ďakujem. A tak je to správne, lebo celý život človeka je jedna veľká prosba a ďakovanie. Prosieť je potrebné stále. Dieťa má prosieť rodičov o pomoc. Ved' čo samo dokáže? Človek je odkázaný aj na druhých. Sú situácie, keď je treba prosieť o odpustenie. Vtedy je zvlášť ťažko skloniť v pokore svoju hlavu a v poníženosti uznať svoju chybu. Niekedy prosba je krátka, inokedy zasa je potrebné prosieť ustavične.

A práve na takúto vytrvalú prosbu upozorňuje dnešné evanjelium. Pán Ježiš tu predkladá podobenstvo, kde istá vdova stále prosí sudcu, aby ju obránil pred protivníkom. On to dlho nechce urobiť. No keď tá neprestáva vo svojej prosbe, nakoniec sa rozhodne, že ju obráni, aby mal od nej pokoj. A tu Pán Ježiš hovorí: „A Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou? Vari ich nechá dlho čakať? Hovorím vám, že ich rýchlo obráni.“

Pán Ježiš nám tu najprv ukazuje, ako vedia ľudia vo svete pre svoje svetské záležitosti vytrvalo prosieť. Vdova prosí raz, druhý raz, znova a znova. Dala si jasný cieľ: neprestane žiadať, kým nedosiahne svoje. Cítite tu silnú vôľu, to pevné rozhodnutie, ktoré sa nedá ničím znechutiť? A potom je tu spomínaný sudca. Hoci je neprívetivý, zlý, nakoniec predsa na tie neustále prosby vdovy odpovedá. Koná po svojom – chce už mať pokoj od tejto vdovy, preto jej pomôže. A tu Pán Ježiš jasne ukazuje, že tak má každý prosieť – vytrvalo. Tak má každý prosieť svojho Boha. Či Boh môže neodpovedať? Či Boh nepomôže, keď už človek pomôže? Ved' Boh je milosrdný a láskavý, je Boh pokoja a dobra. Boh koná vždy, Boh pomáha. Boh vypočuje naše prosby, ak sú rozumné a budú nám na úžitok. Ved' On najlepšie vie, čo my potrebujeme, čo má poslúžiť našej spásy. A o čo väčší a dôležitejší má mať človek záujem ako o svoju spásu? Človek však na to často zabúda pre svoju slabosť a krehkosť. Viac prosí o svetské veci ako o duchovné.

Prosil si doteraz, prosíš teraz a budeš musieť prosieť aj naďalej. Len či sú tvoje prosby správne? Priznaj si, že sa ti už stalo, že si o niečo prosil a keď si to dostal, tak si azda musel povedať, že by bolo lepšie, keby si nebol o to prosil. Taký je človek: nestály a povrchný.

V jednej nemocnici leží ťažko chorý chlapec. Musí byť operovaný. Je pri ňom jeho otec a snaží sa ho povzbudzovať, aby sa nebál. A vtedy chlapec prosí svojho otca: „Otecko, nebojím sa ničoho a nebudem sa ani potom báť, len ty zostaň pri mne.“ Otec sa zamyslí a sľúbi synovi, že zostane stále pri ňom. Lekár to nechce dovoliť. Nakoniec súhlasí. Je tu čas vykonať operáciu. Chlapec leží na operačnom stole. Vedľa je jeho otec. Keď chlapca majú uspať, ten sa pozrie na otca a spýta sa ho: „Otecko, si tu pri mne?“ Otec: „Tu som, syn môj.“ Chlapca uspia. Vtedy lekár hovorí otcovi: „Teraz môžete odísť. Váš syn vás nevidí.“ Ale otec povie: „Nie, ja to neurobím. Ja som sľúbil svojmu synovi, že ostanem pri ňom. Chcem teda zostať.“ Lekár nakoniec súhlasí. Operácia sa podarila. Keď sa chlapec prebudil, usmial sa a ticho povedal: „Otecko, ďakujem, že si tu.“ A znova pokojne zaspal. Vedel, že otec je pri ňom, že ho neopustil.

Aj my to vieme, že Boh je pri nás. On nám to sľúbil a On svoje sľuby aj plní. Ved' On je náš Boh. Máme ho neustále prosieť, aby bol stále s nami. Prosieť nielen svojimi ústami, ale celým svojím srdcom.

Prosieť a prosieť. Prosieť spolu s Ježišom a v jeho mene. On povedal: „O čokoľvek budete prosieť Otca v mojom mene...“ Nuž nech sa každá tvoja prosba začína v mene Ježišovom. Nech tvoja modlitba nezhasína po svätej omši so sviečkami na oltári, ale nech je ako večné

svetlo pred Pánom. Nech nekončí pri Amen v rannom Otčenáši, ale nech znie v tvojom srdci počas celého dňa. Je potrebné sa neustále modliť, stále prosieť Pána. Prosiť osobne, ale aj v spoločenstve cirkvi.

„Pane Ježišu, prijmi nás, ktorí sme sa tu v tvojom mene stretli. Prijmi nás takých, akí sme. Naša nádej je len v tebe. Aj toto stretnutie o tom svedčí. Prosíme ťa, daj nám silu, odvahu, aby naše prosby neboli iba chvíľkové, ale stále, trvalé. Pomôž nám, aby sme viac prosili o záležitosti duše, aby sme mali vždy pred svojimi očami spásu svojej duše. Spoločne ti aj ďakujeme za tvoju lásku a trpezlivosť s nami. Vypočuj, Pane Ježišu, naše prosby. Voláme však s tebou: „Nie naša vôľa, ale vôľa nebeského Otca nech sa stane, nech je vždy s nami.“

TRIDSIATA NEDEĽA CEZ ROK /Lk 18, 9-14/

Farizej

V prírode môžeme vidieť mnohé protiklady: deň a noc, zem a obloha, voda a oheň, teplo a zima... Aj u ľudí sú mnohé protiklady: dobrý a zlý, múdry a hlúpy, usilovný a lenivý, zdravý a chorý, bohatý a chudobný... Aj sám v sebe má človek mnohé protiklady: hriech a čnosť, pokora a pýcha...

Pán Ježiš veľmi dobre pozná človeka, jeho život. A tak nám v dnešnom evanjeliu ukazuje obraz dvoch mužov v chráme: jeden je farizej a druhý je mýtnik. Sú to mužovia stojaci na opačných póloch spoločnosti svojej doby. Majú rozdielne záujmy, postavenie. Farizej je vysoko postavený človek, je akoby výkvetom izraelského národa. Mýtnik je zasa pokladaný za verejného hriešnika. Každý ním opovrhuje.

Ich vstup do chrámu je rozdielny. Farizej kráča stredom chrámu, obzerá sa na všetky strany. Postaví sa pred svätyňu. Opojený svojou pýchou tu stojí a modlí sa: „Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: zbojníci, nespravodliví, cudzoložníci alebo ako tento mýtnik.“ Je to modlitba? Zaiste, nie je. Je to pyšné vystatovanie sa, povyšovanie sa nad iných, pohrdanie inými, vychvaľovanie seba: „Postím sa dva razy do týždňa a zo všetkého, čo mám, dávam desiatky.“ Pokladá sa za najlepšieho človeka. Ľudí rozdeľuje na dve skupiny: on a ostatní - on je niečo iné ako ostatní.

Mýtnik zatiaľ stojí skromne celkom vzadu, nechváli sa, čo všetko dokázal, ale je pokorný, bije sa do prs a hovorí: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“

Sú to dva protiklady ľudí. Nie je tu až také dôležité, čo robia, ale hlavné je, akého sú ducha, aký je ich prístup k modlitbe a v modlitbe k hodnoteniu svojho života a teda, aký je ich vzťah k Bohu, čo Boh znamená pre ich život.

„Ďakujem ti, Bože...“ Farizej nežiada nič od Boha, nič nepotrebuje. Neprosí o milosrdenstvo. Je pyšný na to, čo má, na to, čím je. Takíto sú mnohí aj v dnešnej dobe v našich kostoloch. Prídu len zo zvyku, alebo aby ich ľudia neodsúdili, že nechodia do kostola. Prídu a pozerajú sa na iných. Počúvajú sice, ale od Boha nič nepotrebujú – sú spokojní so sebou. Ich nepohneľnosť nad svojimi chybami – oni ich vraj nemajú.

„Nie som ako ostatní ľudia...“ Tak zmýšľajú aj mnohí kresťania. Keď počujú hovoriť v kostole o hnevoch, o ohováraní, a podobne, oni už vedia, kto tu patrí, ale seba z toho vynechávajú. Oni sú bez hriechu. Nikomu nedôverujú, každého upodozrievajú.

„Postím sa...“ Pane Ježišu, ty si Boh vševediaci, Ty dobre poznáš ľudí a vieš, že aj dnes medzi veriacimi sú takí, čo hovoria, ako farizeji: „Ja sa postím“, ale tí istí často zlorečia,

škodia blížnym, nestarajú sa o výchovu svojich detí. Nie sú to farizeji? Zaiste, sú. Svoje nedostatky si nepriznajú.

Istá žena sa dala zatvoriť do jednej tmavej izby. Len niekedy si dala doniesť pokrm svojou slúžkou. Slúžke hovorila, že ona je veľká hriešnica. Keď to trvalo dlhšie, ľudia boli zvedaví a chceli vidieť novú sväticu. Raz tak prišli istí ľudia. Slúžka im začala rozprávať, že jej pani sa dala zatvoriť preto, lebo je veľká hriešnica. Falošná hriešnica to však počula a začala kričať: „Klameš! Ja som statočná a pobožná žena.“ Slúžka hovorí: „Ja som len opakovala, čo ste vy povedali.“ Ona: „Ja som to takto nemyslela. To som len tak hovorila.“

Hľa, aká bola falošná, farizejská. Chcela, aby ju ľudia obdivovali, ľutovali, ale už nezniesla, že ona je skutočná hriešnica. Kdeže, ona je najlepšia, najzbožnejšia, veď sa postí. Tu patria tí, ktorí často hovoria: „Ja nemám hriech – nikoho som nezabil, nikoho som neokradol, prečo by som sa mal chodiť spovedať.“ Ba mnohí ešte ďalej pokúšajú Boha, keď hovoria, že prečo sa tak často spovedať – každý mesiac. Písmo sväté týmto hovorí veľmi jasne: „Kto o sebe hovorí, že nemá hriech, je luhár.“ Keby sa takýto človek len pokorne pozrel do svojho svedomia, čo všetko by tam našiel, koľko nedokonalostí, koľko hriechov. Toto dobre chápali svätí, ktorí sa každý týždeň, ba každý deň spovedali.

Preto skúmaj sám seba. Ak je v tebe, čo len trocha farizej, odhod' ho, začni nový život. Pozri sa na mýtnika. On pozná svoje previnenia, preto padá na kolená a vyznáva svoju hriešnosť. On vie, že Boh vidí do jeho duše, vidí dobro aj zlo – hanbí sa za svoje hriechy. Nehovorí veľa. Krátko, stručne vyjadrí, čo cíti jeho duša. A Boh ho vypočuje. Je mu prejavované Božie milosrdenstvo – odchádza ospravedlnený. A to isté chce od teba Pán Ježiš. Chce, aby si si príliš nezakladal na svojich schopnostiach, aby si uznal svoju vinu. Chce, aby si spolu s mýtnikom z úprimného srdca prosil: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu.“ Tak prejav svoj vzťah k Bohu – v pokore a poníženosti, nie pýche a namyslenosti.

Svätý Ján Vianney, keď ho ľudia obdivovali, chválili, nielenže to nepripustil, ale sa vždy múdro odvolal, že to svätá Filoména pomáha ľuďom, že len skrze ňu Boh uzdravuje, že on je nič. On nič nerobí, on je najväčší hriešnik a chce stále oplakávať svoj život. A bol to človek, o ktorom už za jeho života každý hovoril: „Poďte, uvidíte svätca.“

A čo potom ty? Koľko toho máš ty oplakávať? Nikdy sa nepovyšuj. Každý urobí chybu. Dôležité je však uznať si chybu, len tak ju môžeš napraviť. Snaž sa zbavovať farizejstva v sebe. Uznaj a vyznaj s pokorným mýtnikom: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“

TRIDSIATA PRVÁ NEDEĽA CEZ ROK /Lk 19, 1-10/ Radostné priateľstvo s Ježišom

Radosť vie urobiť človekovi všeličo. Malému dieťaťu stačí hračka a je spokojné. Dospelí sú náročnejší, preto hľadajú radosť, ktorá trvá dlhšie. Niekedy má človek všetko, a predsa mu chýba radosť.

Aj Zachej mal všetko, bol bohatý. A predsa mu niečo chýba. Nie je spokojný a šťastný. Chce vidieť Ježiša. Až stretnutie s Ježišom vnáša do jeho srdca skutočnú radosť. Dokonca prehlasuje, že je ochotný aj majetok rozdať, na ktorom si tak zakladal. A tak už teraz, po stretnutí s Ježišom, za najväčšie šťastie a radosť nepokladá svoje postavenie hlavného mýtnika, ani svoje bohatstvo, ale priateľstvo s Ježišom.

Pán Ježiš vošiel do Jericha a prechádzal cezeň. Tu žil muž, menom Zachej. Jeho meno Zachej - Zakkai – znamená čistý. Mal iba také meno, ale svedomie a ruky boli nečisté. Boli poškvrnené okrádaním iných. Na colnici, kde prechádzalo veľa ľudí, prinášali nielen tovar, ale aj správy z hlavného mesta Jeruzalema, ba celej krajiny. Často sa tu rozprávalo aj o Ježišovi, o jeho novom učení, o zázračných skutkoch, ktoré môže vykonať len sám Boh. V jeden deň prišla správa, že k mestu smeruje sprievod veľkého divotvorcu, Ježiša z Nazareta. Táto novina spôsobila v celom meste veľký rozruch. Ľudia nechávali všetko, aj prácu, a ponáhľali sa na cestu, kde sa mal čoskoro ukázať Ježiš. Zachej sa rozhodol, že aj on pôjde, aby ho uvidel. Zatvoril colnicu a ide na cestu. Ale tu už je veľa ľudí. Ako ho uvidí? Tu už je veľa ľudí a on je malej postavy. Rýchlo sa rozhodne. Bežal teda napred a vyšiel na planý figovník. Tu je spokojný. Tu má dobrý výhľad. Ježiš už prichádza. Ale čo sa to deje? Ježiš sa tu zastavuje. Dokonca pozná jeho meno: „Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes sa chcem zastaviť v tvojom dome.“ On chytro zostúpil a prijal ho s radosťou. Ježiš v jeho dome povie: „Dnes prišla spása do tohto domu.“ Zachej je šťastný, že je s Ježišom – prežíva najväčšiu radosť svojho života. Stačilo jedno stretnutie s Ježišom.

Zo života malého Konštantína, neskoršieho svätého Cyrila sa dozvedáme, že ako chlapec išiel so sokolom na lov. Len čo ho pustil, prihnal sa silný vietor a vtáka mu odniesol. Konštantín plakal a tak žiaval, že dva dni nič nejedol. Potom si však povedal: „Aký je to život, že v ňom namiesto radosti prichádza žal.“ Od tohoto dňa sa vydal na inú cestu. Stal sa svätým.

Aj nám často život berie veci a osoby, ktoré nám prinášali radosť a potešenie. Nehľadáme radosť v pomínuteľných záležitostiach, ale len v tom, čo je stále, nemeniteľné, večné – v našom Bohu. On nás pozýva: „Radujte sa v Pánovi! Ustavične sa radujte!“ Táto radosť má prameniť z každého dobrého skutku, z čistého svedomia, z lásky k Bohu.

Tu sa mnohí dopúšťajú omylu, keď si myslia, že stačí ísť za Kristom, ako veľký dav. Nie, za Kristom musí ísť každý osobne, musí vynaložiť určitú námahu. A to znamená konať zodpovedne pred svojím svedomím. Nepozerať na iných, ale osobne túžiť vidieť Ježiša. Nechať televízor, nechať zbytočné reči, nepozerať, že iní to nerobia, ale prísť k Ježišovi aj cez týždeň na svätú omšu. Toto je potrebné konať: prekonať pohodlie. Boh to od teba očakáva, Boh ťa chce urobiť šťastným, aby tvoj život bol naplnený pravou radosťou.

Ľudia sa niekedy nevyznajú v sebe samých, tým menej v druhých. Aj ujo Kalina sa nevie dosť diviť tej skutočnosti, ktorá mu dodáva veľkú radosť, akoby objavil Ameriku. Je šťastný a dennodenne vysiela vrúcne modlitby vďaka k Bohu za jeho dobrodenia, za radosť, ktorú prežíva vo svojej duši. Ale o čo vlastne ide? Pod' od začiatku. Kalina ako mládenec pochádzal z bohatej rodiny. Bol jedináčik. Rodičia sa o jeho duševnú výchovu veľmi nestarali. Ako mládenec sa však dobre oženil. Mal dobrú, zbožnú manželku, ktorá sa svedomito starala o domácnosť. Milovala ho. Pán Boh im požehnal deti. Mal všetko. A predsa mu niečo chýbalo. Nepoznal, nechcel poznať Boha. Nestaral sa o svoju dušu. Jeho dobrá žena prosila, plakala nad ním, len aby rozmýšľal o svojom živote. Nikdy jej presne neodpovedal, len tak čosi zamrmlal a bolo všetko ako predtým. Pán Boh však niekedy používa aj veľké skúšky života. Berie mu manželku. Je zúfalý. Hedviga, tak sa volala, predsa spokojne umiera, keď jej sľúbi, že sa bude dobre starať o deti, že ich dobre vychová. Kalina ostal vdovec. Po jej smrti sa utiahne do samoty. Avšak nieto rany, ktorá by sa nezahojila. Po čase zabudne na ňu aj na sľub, ktorý jej dal. Začne znova žiť. Priatelia, krčma, hýrenie. Prešiel rok. Už skoro zabudol, čo sa stalo. A tu zrazu, ako blesk z jasného neba, príde telegram: „Váš syn umiera. Príďte!“ Prišiel, ale neskoro. V nemocnici našiel mŕtve telo syna.

Pochoval ho. O týždeň vážne ochorí aj jeho dcéra. Čo tu robiť? Pred ním sú dve cesty: cesta zúfalstva alebo cesta milosti Božej. Tu sa ukáže, že modlitby manželky za jej života neboli zbytočné. Kľaká pred kríž a modlí sa. Modlí sa ako nikdy predtým. Modlí sa úprimne: „Nie moja, ale tvoja vôľa, Bože, nech sa stane.“ Dcéra vyzdravie. Boh mu ukázal svoje milosrdenstvo, že ho chce urobiť skutočne šťastným. A to sa ho hlboko dotklo. Ani on nechce byť nevďačný. Dcéru už viedol k Bohu a aj on sám sa Bohu odovzdal. Už nepozná inej radosti, ako žiť svoj život pre Boha, byť s ním stále spojený. Pravidelná modlitba a každodenná svätá omša – to je jeho radostný život.

Nuž rozhodni sa aj ty, čo vlastne chceš vo svojom živote. Hľadaj len radosť v Bohu. Všetko sa pominie, všetko stratíš. Boh je večný. Aj radosť z priateľstva s ním je tiež taká. Túto si zvol.

TRIDSÍATA DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK /Lk 20, 27-38/ Človek – smer nebo

Zaiste poznáte takzvaný útržkový kalendár. Skladá sa z 365 lístkov. Jeden lístok predstavuje jeden deň. Každý večer sa odtrhne jeden lístok. Lístok za lístkom sa trhá a ako bezcenný sa hodí do koša. Takýto útržkový kalendár je symbolom života človeka. V živote, tak ako v kalendári, sú jednotlivé dni. Každodenná cesta za povinnosťami je často rovnaká, len dátum sa mení. A tu si človek ani neuvedomuje, že s papierovým lístkom z kalendára trhá vždy aj jeden deň zo svojho života. A ten deň, ako papier do koša, hádza do koša minulosti. Pre mnohých prežitie dni neznamenať nič viac, ako kopa papiera. Sú to dni, ktoré sú prežité – a hotovo. Takýto pohľad na život je pre kresťana neprijateľný. Pre neho je každý deň príležitosťou získavať zásluhy pre nebo. Každý deň je Božím darom a príležitosťou zabezpečiť si to, aby sme mohli byť uznaní za hodných tamtoho sveta.

Tak povie Pán Ježiš saducejom: „A Boh nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo preňho všetci žijú.“

Tak ako farizeji aj saduceji, ktorí popierajú vzkriesenie, pokúšajú Pána Ježiša. Vymyslia si príklad, že bolo sedem bratov, ktorí mali tú istú ženu postupne, ako zomierali, za manželku na tomto svete. „Nuž komu z nich bude žena patriť pri vzkriesení, keď ju mali siedmi za manželku?“ Pán Ježiš im vysvetlí, že len na tomto svete sa ženia a vydávajú a dáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď: „Budú Božími synmi, pretože budú mať účasť na vzkriesení.“ Starosti tohto sveta pominú a tam to bude inakšie vyzerať.

No predsa človek je tu. Žije na tejto zemi, chodí po nej svojimi nohami, rukami ju ohmatáva, očami vidí. Kto je teda ten človek? Žije tu a potom má žiť ďalej. Človek, to som ja, ty, my všetci. Lebo všetci sme stворení Bohom. O tom svedčí aj tá najmenšia čiastka ľudského tela: napríklad oko. Aké je úžasné, ako sú v ňom všetky záležitosti usporiadané. A to je len oko. A čo celé telo?

Človek je vrcholom stvorenia. Neobjavil sa na svete náhodou. Nestvorila ho ani príroda. Chcel nás Boh a to z lásky. Človek je viac ako zem, ba viac ako celý vesmír. Môžeme to vidieť zo slov Písma svätého, ktoré opisuje stvorenie človeka. Boh hovorí: „Urobme človeka na náš obraz, nám podobného.“ Nám teraz nie to je podstatné, čo Boh použil pri stvorení človeka, ale dôležité je vedieť, že človek sa stal človekom vtedy, keď mu Boh vdýchol dych života – dušu. Preto človek má osobitné miesto medzi stvoreniami. Na jednej strane síce človek pozostáva z tých istých prvkov, ako svet, ale na druhej strane pozorujeme, že sme

oveľa viac než oživená hmota. Ved' aj pes žije, cíti, behá, môže sa veľmi vycvičiť. Osebe však nevie nič viac, v konaní sa riadi pudmi, nerozhoduje sa slobodne.

Sme obrazom Boha: máme rozum, slobodu, lásku a túžbu byť nesmrteľní. Ten obraz nie je neživý, ako nejaká fotografia. Ten obraz, to je človek, ktorý žije, myslí, miluje, túži. Žiaľ, človek si to ani neuvedomuje – berie to ako samozrejmosť. Že človek nie je ako iné stvorenia, je možné uvedomiť si aj z toho, že Boh si nás berie za spolupracovníkov vo svete. Boh nám dáva úžasné možnosti objavovať a pretvárať svet, budovať lepší život, konať spravodlivo, a toto dokáže len človek a nikto iný na svete – človek stvorený Bohom.

Preto otvorme svoje oči a rozmyšľajme o sebe a o Božej veľkosti. Keby ste mali možnosť vystúpiť v Tatrách na vrch Kriváň, uvideli by ste množstvo horských štítov, jazier, dolín, slnko. Zaiste by sa vám v srdci chcelo modliť, ako istému turistovi: „Bože, ďakujem ti, že si a že jestvuje všetko toto krásne. Vidím a cítim Tvoju veľkosť. Čím som ja v porovnaní s týmito horami?“

Mohli by sme tu spomenúť výroky kozmonautov z vesmíru, objaviteľov, vedcov. Boh je nesmierny, čo všetko vykonal a koná. Zároveň, aký je človek malý. A jeho si Boh berie za spolupracovníka. Boh chce, aby človek na to nezabúdal, aby myslel na svojho pôvodcu, aby konal všetko tak, akoby bol jednou nohou už v nebi.

Matka svätého Jána Boska zobrala chlapcov a vyviedla ich von. Bolo vidieť krásne nebo. Ona hovorí: „Všetky tieto hviezdy rozosial po oblohe Boh. A keď je už obloha taká krásna, aké krásne je nebo.“ Inokedy ich povzbudzovala, aby vedeli vidieť krásu stvorenej prírody, ktorú Boh dal človekovi. Raz prešiel krajom víchor. Búrka zničila úrodu. Iní nadávali, no ona chlapcom vysvetľovala: „Deti moje, je potrebné prijať Božiu vôľu. Pán Boh dal peknú úrodu, ale si ju aj zobral. On je Pán, všetko mu patrí. Táto pohroma je pre dobrých ľudí skúškou, pre zlých trestom.“ Keď v zime sedeli v teplej izbe a vonku bol silný vietor, hovorila chlapcom: „Vidíte, ako nás Pán Boh miluje? Vonku je zima a my sme tu v teple. On je naším Otcom.“ Hľa, to je rozmyšľanie matky, to je jej vzťah k Bohu. Ona si uvedomuje, že je človekom, že Boh sa o ňu stará – preto od neho prijíma všetko.

Ježiš Kristus nás naučil, čo je človek, aké je jeho poslanie, aký zmysel má jeho život. Človek má žiť na tejto zemi, ale má zároveň myslieť aj na nebo. Pamätajme na to. Keď večer trháme jeden list z kalendára – odišiel jeden deň. Bol užitočný pre mňa, ako človeka, pre moju spásu? Priblížil som sa viac k nebu, k Bohu?

TRIDSÍATA TRETIA NEDEĽA CEZ ROK / Lk 21, 5-19/ Trpezlivosťou spasiť svoju dušu

Zajtra nastane koniec sveta. Ľudia, pripravte sa. Nezostáva vám už veľa času. Svet bude úplne zničený. Zachráň sa, kto môžeš. Takto znejú rôzne predpovede sektárov o konci sveta. Sú falošné. Kresťan sa tým nesmie dať pomýliť, lebo má poznať slová Pána Ježiša o konci sveta. Koncu budú predchádzať rôzne znamenia. Ježiš to ukazuje na príklade zničenia Jeruzalema.

Toto všetko je dobré vedieť, ale najhlavnejšie je uvedomiť si jeho slová: „Ak vytrváte, zachránite si život.“

Počas pozemského života Pána Ježiša hlavným mestom Palestíny bol Jeruzalem. Tu bol aj jediný chrám. Ľudia sa oň starali. Každý Žid bol hrdý na svoj chrám. A tu Pán Ježiš hovorí,

že toto všetko bude zničené. Pán Ježiš sám mal rád tento chrám, ba celé mesto. Žiaľ, neprijali ho. Keď hovorí o zničení tohto všetkého, hovorí zároveň o zničení sveta na jeho konci. Ježiš nám dáva radu, čo je potrebné konať, ako zachovať pokoj, nádej v živote. Nevieme, kedy bude koniec, ale žiť potrebujeme. Preto nám Ježiš hovorí o vytrvalosti, o trpezlivosti, lebo len tak si zachránime život.

Človek často nechápe mnohé veci v živote, ale až postupne sa presvedčí, že bolo dobré, keď sa zachoval trpezlivo. Život bez trpezlivosti je akýmsi trestom pre človeka. Všade je potrebná trpezlivosť. Musíme byť trpezliví s počasím: raz je pekne, inokedy prší. Potrebujeme trpezlivosť voči veciam, ktoré často nie sú podľa našej vôle. Aká dôležitá je trpezlivosť k udalostiam, ktoré sa často postavajú proti nám a to, čo sme si mi predstavovali je preč. Čo tu robiť? Zloštiť sa? Zúriť? To by bolo ešte horšie. Môže vzniknúť ešte väčšie zlo. Je tu potrebná trpezlivosť ku všetkému a ešte viac ku všetkým. Každý človek je skúškou tvojej trpezlivosti. Niet človeka bez chyby. Každý má nejaký nedostatok, slabosť. Ani svätí neboli výnimkou. Lebo len jeden je dobrý a to je Boh. Žijeme jeden vedľa druhého. Stretávame sa navzájom. Na tejto ceste života je dosť skúšok pre trpezlivosť. Sme ako ruže: máme svoje kvety, ale máme aj svoje trnie. Všetci túžia po pokojnom spoločenstve, ale málo prejavujú trpezlivosť. Spoločný život upevňuje radosti, lásku, ale robí spoločnými aj zármutky. A bremeno alebo nesieš, alebo pod ním klesneš.

Máš byť trpezlivý v protivenstvách, v bolesti, v nešťastí. Ony sa trpezlivosťou zmierňujú a stávajú sa užitočnejšími. Strom zosilnieva v búrkach. Bojíš sa azda, že tvoja trpezlivosť je slabosť? To nie je pravda. Skús byť skutočne trpezlivý a uvidíš, akú silu budeš potrebovať. Len si uváž: na čo potrebuješ viac sily, či na to, aby si sa prestal ovládať, alebo aby si sa dokázal ovládať? Nad protivníkom môžeš zvíťaziť: premôžeš ho útokom, alebo ho prijmeš trpezlivo aj s jeho chybami.

A je samozrejmé, že musíš byť nadovšetko trpezlivý sám so sebou. Sami sebe sme si totižto najťažším bremenom. Pretože chyby iných sú mimo teba, ale tvoje sú v tebe samom. Pred druhými môžeš utiecť, ale ako utečieš pred sebou? Proti druhým sa môžeš postaviť, ale ako sa postavíš proti sebe? Keď ťa iní týrajú, tak sa môžeš vyslobodiť, ale ako sa vyslobodíš sám od seba? Nechápeš? Netvár sa, že si nikdy nepocítil, ako ťa týrajú tvoje hriechy, slabosti. Ako ťa stále trápi tvoja závisť. Ako často podozrievaš iných. Ako sa toho zbavíš? Len svojou stálosťou v dobrom, svojou trpezlivosťou v spojení s Kristom.

V jednom podniku hľadali človeka na zodpovedné miesto. Potrebovali človeka, ktorý sa vie ovládať, je trpezlivý a rozvážny. Prihlásil sa aj jeden mladý človek. Predstúpil pred toho, ktorý uvádzal k vedúcemu. Ten mu hovorí: „Nemáš nijakú nádej. Pred tebou tu už bolo 20 ľudí. Ale keď chceš, môžeš sa pokúsiť.“ Zaviedol ho k vedúcemu. Ten ho milo prijal a začal sa rozhovor. Dával mu rôzne otázky. Mladý človek odpovedal. Keď sa rozhovor chýlil ku koncu, vtedy vedúci vytiahol cigarety a ponúkal ich mladíkovi: „Ponúkni sa. Zober si.“ Mladý človek hovorí: „Ďakujem. Ja nefajčím.“ „Čo? Ty nefajčíš? Taký mladý človek ako ty musí fajčiť. Zober si. Tu ťa nikto nevidí. Ukáž, že si muž.“ „Nie, ďakujem. Doteraz som nefajčil, preto nebudem ani teraz.“ Vtedy sa vedúci postavil, podal mu ruku a hovorí: „Si prijatý. Ty si prvý, ktorý neprijal cigaretu. Takéhoto človeka potrebujem, ktorý trpezlivo odolá lákadlu.“ Odhodil cigaretu, ktorú držal v ruke so slovami: „Ani ja nefajčím.“ Vedúcemu sa páčilo trpezlivé ovládanie sa mladíka, preto ho prijal do zamestnania.

Aj ty takto konaj. Nie, nejde tu o cigarety. Ide tu o sebaovládanie, o trpezlivosť, vytrvalosť. Spoj svoj život s Kristom – Kristus ti pomôže. Nedaj sa ničím pomýliť, nastrašiť, nebuď netrpezlivý, ale vytrvaj v dobrom až do konca.

**SLÁVNOST NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA KRÁĽA VESMÍRU /Lk 23, 35-43/
Kráľ lásky**

Predstavte si, že ste kdesi vonku, kde môžete rozložiť oheň. Oheň horí. Teraz zoberiete do jednej aj druhej ruky papiera. Obe ruky s papiermi sú rovnako vzdialené od ohňa. Tu začnete jednou rukou sa postupne približovať s papierom k ohňu. Ktorý papier sa zapáli? Zaiste ten, ktorým ste sa priblížili k ohňu a nie ten, ktorý zostal ďalej od ohňa.

A teraz si predstavte, ako to bolo na Kalvárii. Kristus, ako ten oheň – Láska – je uprostred. Pri ňom dvaja ľudia. Jeden sa mu posmieva – zostáva vzdialený od ohňa. Druhý cíti s Kristom: „On neurobil nič zlé.“ Približuje sa ku Kristovi. Kristov oheň, Kristova láska ho zapáli, preto povie: „Ježišu, pamätaj na mňa, keď prídeš do svojho Kráľovstva.“ Kristova láska ho nakoniec úplne pohltí. On bude ponorený do večnej Kristovej lásky: „Veru, hovorím ti, dnes budeš so mnou v raji.“

Je to úžasné: Kristus zomiera na kríži, a predsa hovorí o Kráľovstve. Kristus trpí a myslí na dušu lotra. Akoby zomieral len pre neho. Takýto je Kristus – Kráľ. Miluje všetkých a miluje každého z nás. Počúvajte, čo hovorí Kristus v rozhovore s človekom, ako je to napísané v knihe „Evanjelium hriešnika“.

„Pane, viem, že tvoje oči ma uvideli. No čože som ja v zástupe tohto sveta? Ved’ naraz si pozeral na toľkých ľudí!“

Ježiš: „Videl som teba samého.“

„Teda si ma videl z diaľky, sťa vidinu, čo sa stráca medzi tisícami iných. Povedz mi, kedy si na mňa myslel?“

Ježiš: „Stále na teba myslím.“

„Pane, povedz mi tiež toto, čo ťa najviac trápilo v tých hodinách?“

Ježiš: „Ty.“

„Biedny Ježiš. Niesol si hriechy všetkých nás. Ich váha stále rástla. Povedz mi, ktorým tŕňom som ti prepichol čelo?“

Ježiš: „Všetkými.“

„Pane, to som bol tiež ja, čo ťa bičoval. Ja som ťa pribil na kríž, zabil som ťa. Tí druhí, čo tí druhí potom urobili?“

Ježiš: „Ty si moje umučenie.“

„Spasiteľ môj! Vtedy sa tvoja duša topila v smútku a chvela sa strachom. Povedz mi, čoho si sa najviac obával?“

Ježiš: „Že teba stratím.“

„Chápem, Pane, že pre stratené duše je tvoje utrpenie zbytočné. Povedz mi, či je veľký počet zatratených? Je ich viac, ako spasených?“

Ježiš: „Ak stratím teba, stratím všetko.“

Pane, znova sa pýtam na to, čo si chcel, čo si si najviac želal v tej chvíli?“

Ježiš: „Spasiť teba.“

„Pane, za všetkých ľudí si tam umieral, smädil si po spáse všetkých. Či jeden jediný by mohol uhasiť tvoj smäd?“

Ježiš: „Ja smädím za tebou.“

„Pane, aké je nesmierne toto tajomstvo. Čo mám robiť?“

Ježiš: „Ty buď mojím víťazstvom!“

Toľko „Evanjelium hriešnika“.

Hľa, to je Kristus Kráľ, to je oheň jeho lásky k tebe, len k tebe. Sila, moc pozemských kráľov skoro vždy bola založená na násilí. Jediné v Kristovom kráľovstve je na prvom mieste láska. On ju sám priniesol na svet. Čistú a šľachetnú. On ju uskutočňoval na zemi. On ľudstvu

ukázal, že Boh je Láska. Už jeho príchod na zem je prejavom Božej lásky. Kade chodí, dobre robí. Z lásky a pre lásku k nám zomiera na kríži. Teda táto jeho láska nie je iba citová, ale vždy úprimná, je to láska sebaobetujúca.

Láska Krista Kráľa neskončila a nekončí, ale trvá naďalej. Eucharistia, Sviatosti, Evanjelium a všetko, čo má cirkev, je darom Jeho lásky. Kristus hľadá duše. Hľadá ich tak, že im slúži. Hľadá aj teba. Chce, aby si aj ty patril do jeho kráľovstva. Preto aj ty sa daj zapáliť ohňom jeho lásky. Priblíž sa ku Kristovi. Neodťahuj sa od neho.

Stalo sa to vo vojne. Z boja doniesli vojaka, ktorý vyzeral veľmi biedne: nemal ruky, nemal nohy, nevidel. Celý bol pokrytý ranami. Bol to mladý človek. Veľmi trpel. Ticho vzdychal. Nereagoval na nijaké otázky. Celý sa triasol. Kňaz, ktorý prišiel k nemu, nevedel, čo tu robiť. Len sa ticho modlil a požehnával ho. Zrazu z jeho úst zaznel ťažký vzdych a ako keby bol vyslovil slovo Ježiš. Vtedy sa kňaz naklonil nad neho a z celej sily zakričal do jeho obviazaných uší: „Ježiš je tu!“ A tu sa stalo niečo, na čo kňaz celý život spomínal. V tej chvíli ranený pozdvihol svoju hlavu, okýptenou rukou siahol po tvári, ako keby chcel strhnúť obväz z očí a zvolal: „Kde, kde je Ježiš?“ Bolo to úchvatné. Toľko bolesti a zrazu taká túžba po Kristovi. A aby dal najavo svoju poslednú túžbu, snažil sa otvoriť ústa a vystrieť jazyk na svoje suché pery. Kňaz porozumel. Podal mu Ježišovo telo. O niekoľko minút vojak zomrel. Ticho a pokojne odovzdal svoju dušu Kristovi Kráľovi.

„Príď, Pane Ježišu, Kráľ lásky! Dotkni sa môjho studeného srdca a urob ho podľa tvojho srdca. Moje studené srdce zapál ohňom svojej lásky. Daj mi silu, aby som sa nikdy neodťahoval od teba, Kráľa lásky, ale vždy sa približoval k tebe k tomu nekonečnému ohňu lásky. Aby som patril tebe už teraz a ty ma urobíš hodným tvojho večného kráľovstva.“